

3
73

FLACĂRA

ANUL XXII
NR. 919
13 IANUARIE 1973

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN PAKISTAN

Vizita oficială făcută în cursul acestei săptămîni în Republica Islamică Pakistan de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, la invitația președintelui Zulfikar Ali Bhutto, s-a desfășurat într-o ambianță cordială, de caldă prietenie. Pretutindeni, șeful statului român i s-a făcut o primire sărbătorească, plină de însuflețire, expresie a stimei și prețuirii de care se bucură conducătorul României socialiste. «Sperăm că vă veți întoarce în țara dumneavoastră convins de respectul sincer al poporului nostru față de dumneavoastră, față de rolul pe care dumneavoastră îl jucați în țara de unde veniți, în Europa și în lume — afirma președintele Zulfikar Ali Bhutto, la dineul oferit în onoarea înalților oaspeți români. Sîntem foarte fericiți că ați venit printre noi. Știm că vizita dumneavoastră va promova și consolida în continuare relațiile dintre țările noastre». Dînd glas aceleiași năzuințe, președintele Nicolae Ceaușescu sublinia: «Am venit în țara dumneavoastră animați de dorința sinceră de a extinde, atît în domeniile economic, științific, cultural, cît și în alte domenii, colaborarea fructuoasă de pînă acum». Totodată — menționa conducătorul statului român — «îmi exprim convingerea că și în viitor țările noastre vor acționa, împreună cu toate popoarele dornice de pace și colaborare, pentru respectul dreptului internațional, pentru creșterea rolului Națiunilor Unite în viața internațională, pentru o colaborare trainică între toate popoarele».

Evidențiind posibilități reale de a extinde mult relațiile de colaborare dintre România și Pakistan, convorbirile oficiale dintre conducătorii celor două țări, desfășurate într-o atmosferă cordială, prietenească, s-au soldat cu rezultate fructuoase, punînd o bază mai trainică colaborării și prieteniei dintre poporul român și poporul pakistanez. Înfăptuirii acestui obiectiv major îi este consacrată și Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și a Republicii Islamice Pakistan, a cărei semnare de către președintele Consiliului de Stat Nicolae Ceaușescu și președintele Zulfikar Ali Bhutto — cum remarcă șeful statului român — «deschide o eră nouă de colaborare trainică și îndelungată între popoarele noastre, care sînt animate de dorința de a-și asigura dezvoltarea economică și socială independentă, de a trăi în pace și colaborare cu toate popoarele lumii».

Pretutindeni, înalților oaspeți români li s-a făcut o primire plină de căldură, stimă și prețuire.

Șefii celor două state trec în revistă compania de onoare pe aeroportul internațional al Islamabadului.

▲
Semnarea Declarației solemne comune.

▼
In timpul vizitei la șantierul marelui baraj de la Târbela.

în

șapte

zile

Adunările generale ale oamenilor muncii din unitățile socialiste de stat și cooperatiste — evenimentul politic pe care îl parcurg în momentul de față toate colectivele — au o semnificație deosebită rezultată din însăși importanța, în cadrul cincinalului, a acestui an. Ele sînt chemate, în unitățile socialiste de stat, să ia cunoștința de darea de seamă asupra activității unității și a organului de conducere colectivă pentru realizarea planului pe anul 1972; să dezbată și să adopte măsuri pentru asigurarea condițiilor de realizare ritmică a sarcinilor de plan la nivelul indicatorilor maximali pe anul 1973; să definitiveze angajamentele pentru depășirea indicatorilor de plan pe 1973 și să aprobe măsurile pentru realizarea acestor angajamente; să aprobe contractul colectiv de muncă. La baza acestor dezbateri stau — așa cum rezultă și din vestile sosite la redacție — hotărârile Conferinței Naționale a partidului, sarcinile trasate de secretarul general al partidului la Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1972. Caracteristic acestor adunări este lărga participare la dezbateri a muncitorilor, a tuturor celor care participă în mod direct la producția bunurilor materiale, spiritul critic și autocritic în care sînt analizate activitatea unităților, a comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, modul în care acestea s-au preocupat de asigurarea condițiilor materiale, tehnice, organizatorice și sociale pentru realizarea planului de producție, investiții și puneri în funcțiune și de export pe anul 1972. Sînt evidențiate succesele, cu grijă reținute experiențele valoroase și care merită continuate și în acest an, sînt criticate fără menajamente neajunsurile, cauzele care le-au determinat, pentru ca ele să nu mai fie repetate. Și, în sfîrșit, cel mai mare loc în dezbateri — și e bine că este așa — îl ocupă stabilirea măsurilor concrete pentru a crește eficiența întregii activități economice printr-o folosire deplină a potențialului material și a resurselor forțelor de muncă existente în fiecare unitate, pentru îmbunătățirea laturilor colective ale activității economice. Avînd la bază documentele Conferinței Naționale și ale Plenarei din noiembrie 1972 a C.C. al P.C.R., măsurile elaborate în fiecare unitate și centrală economică vizează asigurarea folosirii depline a capacității de producție, specializarea producției, asimilarea de noi produse și tehnologii, reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil, energie, recrutarea și pregătirea temeinică a forței de muncă, creșterea productivității muncii, mărirea substanțială a producției destinate exportului. Măsurile stabilite vizează în același timp reducerea cheltuielilor de producție și de circulație, concentrarea resurselor materiale și financiare pentru realizarea investițiilor productive și realizarea ritmică a lucrărilor de construcții-montaj, creșterea eficienței economice și a siguranței transporturilor. Se urmărește totodată asigurarea unei aprovizionări corespunzătoare cu mărfuri a populației, buna gospodărire a produselor, îmbunătățirea substanțială și diversificarea serviciilor prestate populației și turiștilor, combaterea oricăror manifestări de necinste, ridicarea nivelului general de deservire și de comportare a lucrătorilor din comerț. În agricultură, analiza atentă a rezultatelor obținute în anul care a trecut, a lipsurilor care au mai existat, va duce în final la stabilirea unor măsuri concrete care să asigure în toate cazurile o utilizare rațională a pămîntului, înlăturindu-se orice risipă sau proastă gospodărire a terenurilor; mobilizarea tuturor forțelor și mijloacelor, organizarea unor acțiuni de masă în scopul executării lucrărilor de îmbunătățiri funciare, îndeosebi pentru desecări, îndigui, înlăturarea excesului de umiditate, a lucrărilor de irigații și combaterea eroziunii solului, folosirea judicioasă a bazei materiale și a forței de muncă, aplicarea riguroasă a regulilor agrozootehnice, a tehnologiilor adecvate pentru realizarea producției vegetale pe fiecare cultură, creșterea efectivelor de animale, îmbunătățirea calitativă a acestora și obținerea unor producții sporite de lapte, carne, lînă și ouă. După cum se vede, în toate sectoarele economice se stabilesc măsuri de maximă însemnătate pentru realizarea sarcinilor de plan pe acest an — 1973. Și a participa atît la elaborarea lor cît mai ales la realizarea practică a celor stabilite este o îndatorire de onoare, profund patriotică, a fiecăruia dintre noi.

Petru ISPAS

Marti, 9 ianuarie 1973

fb

flacăra actualitate

UN ÎNCEPUT DE BUN AUGUR

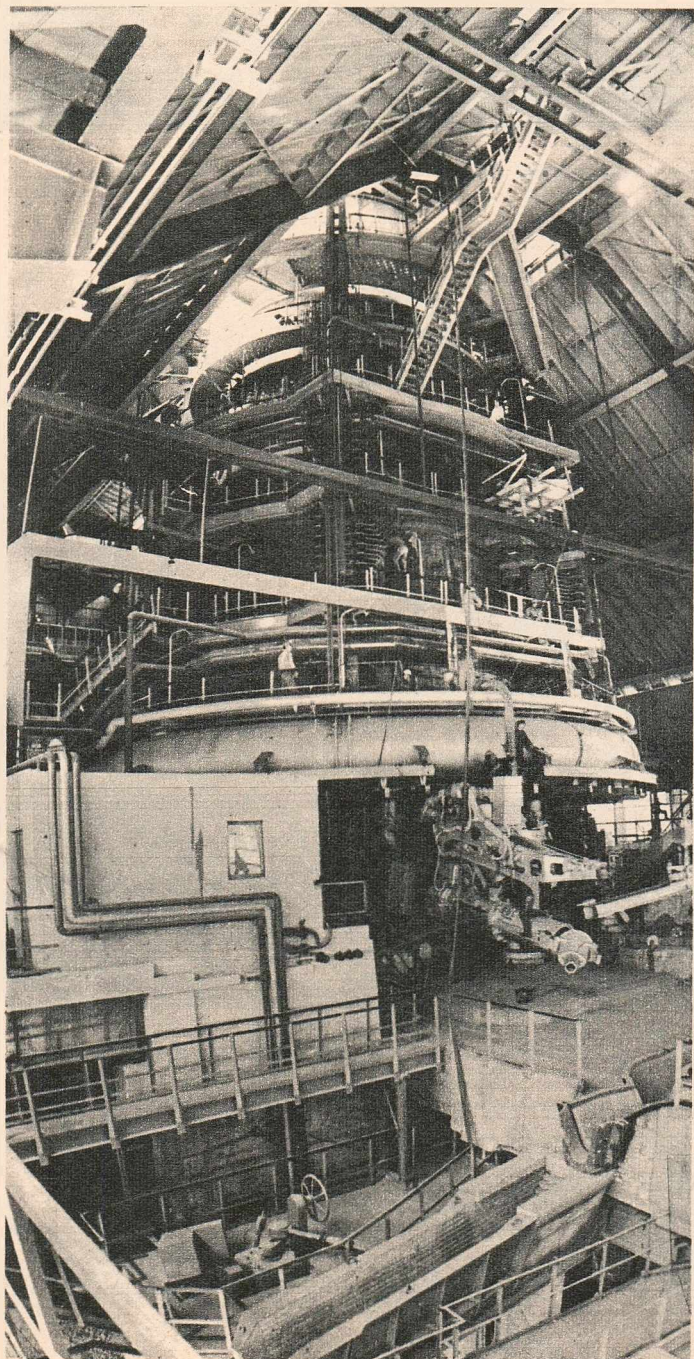
«Planul pe anul 1973 prevede un puternic avînt în industrie și agricultură, ridicarea calității și eficienței întregii activități economice, în vederea sporirii avuției naționale și creșterii bunăstării întregului popor.

Stă în puterea fiecăruia dintre noi de a realiza în cele mai bune condiții planul pe anul viitor. Convins că fiecare cetățean la locul său de muncă își va face pe deplin datoria, vă doresc din toată inima, dragi compatrioți, succese cît mai mari în activitatea consacrată prosperității patriei, traducerii în viață a mărețului program elaborat de Congresul al X-lea al partidului».

Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU rostită la posturile de radio și televiziune cu prilejul Anului nou.

în curînd, 47% din producția de oțel a țării

La Hunedoara, Reșița sau Galați — în triunghiul de foc al metalului românesc, siderurgistii s-au angajat în marea întrecere a întregii țări de a realiza cincinalul înainte de termen. Planul anului în curs, hotărîtor pentru atingerea acestui țel major, prevede realizarea unei producții de oțel de 8 milioane tone. Un aport deosebit va avea la această importantă acțiune Combinatul siderurgic — Galați, cel mai tînăr centru siderurgic al țării, care va trebui să dea la sfîrșitul actualului cincinal 47% din producția de oțel a României. O contribuție de seamă își va aduce în acest context cel de-al treilea furnal de 1 700 mc, pe care vi-l prezentăm în fotografie — cel mai tînăr dintre cele mai tînere furnale ale țării.

eșalonarea rațională a fondului de timp

Deși a trecut puțin timp de la începerea noului an, colectivele de muncă din fabrici și uzine, reluându-și activitatea, și-au exprimat prin fapte hotărârea de a dezvolta pe mai departe succesele obținute în anul 1972. Planul maximal al actualului an, anul hotărâtor al cincinalului, prevede realizarea unei producții industriale cu peste 16 la sută mai mare decât cea planificată pe anul trecut. Condiția esențială pentru obținerea producției sporite o constituie îmbunătățirea continuă a indicilor de utilizare a mașinilor și instalațiilor din dotare, folosirea cu chibzuință a timpului de muncă, realizarea unei ritmicități corespunzătoare în producție încă de la începutul anului.

Dimensionarea planului în limita fondului de timp de care dispune fiecare unitate, eșalonarea ritmică pe decade și pe luni, stabilirea de sarcini concrete pentru fiecare zi, cu evitarea unor scăderi de ritm nejustificate, constituie căile eficiente de mobilizare și valorificare a întregului potențial tehnico-material și a forței de muncă. Analiza concretă din fiecare unitate economică, aplicarea măsurilor prevăzute pentru o mai bună organizare a proceselor de producție vor asigura de asemenea eșalonarea uniformă a realizării sarcinilor de plan.

Primele vești ale anului 1973 sînt o dovadă elocventă a fermității și hărniciei cu care oamenii muncii din fabrici și uzine, de pe șantierele de construcții, au pornit bătălia anului 1973 pentru îndeplinirea ritmică, încă din primele decade, a prevederilor planului. Această hotărâre marchează, de fapt, traducerea în viață a indicațiilor de partid, formulate de secretarul general al partidului, potrivit cărora în realizarea planului accentul principal trebuie pus pe primele luni, nu pe ultimele. De aceea, în lunile ianuarie, februarie, martie e necesar să fie realizate sarcinile mai grele, menținându-se un ritm înalt de muncă în fiecare unitate productivă, evitându-se practica dăunătoare a lucrului în asalt la sfîrșit de lună, trimestru sau an.

Drept urmare, încă din prima săptămînă, știrile sosite la redacție atestă succesele acestui început de an. Chimistii de la Combinatul din Tîrnăveni, de exemplu, au produs peste prevederile de plan 100 tone carbit, zeci de tone oxid de zinc, însemnate cantități de bicromat de sodiu, sulfat de aluminiu și alte produse. Tot din primele zile ale anului, colectivul de specialiști ai Uzinei de accesorii metalice pentru mijloace de transport din Oradea a început fabricația de serie a unor noi repere necesare autoturismului românesc «Dacia-1300». La rîndul său, colectivul de oameni ai muncii de la Uzina de mecanică navală-Galați, a cărei producție este prevăzută să crească în acest an cu 17 la sută față de cea realizată în anul 1972, va trece foarte curînd la asimilarea de noi utilaje și echipamente pentru dotarea navelor. La întreprinderea de industrializare a peștelui-Tulcea a intrat deja în funcțiune o instalație originală pentru decongelarea peștelui oceanic, concepută și realizată de un colectiv de specialiști de aici. La «Electroceramica»-Turda (în fotografie), primele două săptămîni au însemnat totodată și primele succese în depășirea sarcinilor de plan din acest an.

Iată numai cîteva, din noianul de știri sosite la redacție, care atestă hotărîrea colectivelor de muncă din întreaga țară de a folosi timpul la parametrii maximali ai planului.

și pentru agricultură anul are 365 de zile

Arăturile de toamnă continuă să rămînă, atît pentru întreprinderile agricole de stat, cît și pentru cooperativele agricole de producție, o urgență de sezon. Și aceasta cu atît mai mult cu cît vremea și terenurile neacoperite încă de zăpadă permit această activitate. Totuși, în unele unități, odată terminate lucrările urgente, de campanie, această acțiune, care constituie cheia sigură a bunelor recolte din acest an, consemnează serioase rămîneri în urmă. Spunem acestea deoarece, în ciuda faptului că majoritatea suprafețelor au fost arate, cele care au rămas trebuie de asemenea să fie pregătite pentru culturile de primăvară și nici un hectar să nu rămînă neogorît.

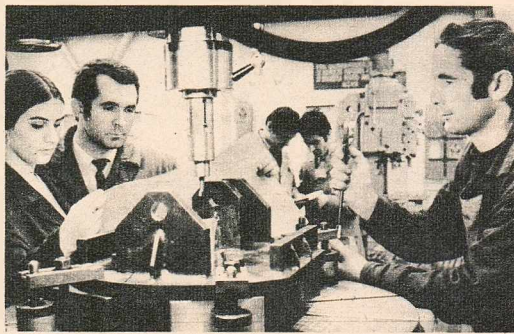
Încheierea în cel mai scurt timp a acestor acțiuni va permite lucrătorilor ogoarelor să-și îndrepte forțele spre alte activități, lucru pe care cei ce au încheiat la timp arăturile de toamnă îl fac cu prisosință. În județul Buzău, de exemplu, această acțiune aflîndu-se acum în plină desfășurare creează premisele ca pînă la sfîrșitul anului lucrările de îmbunătățiri funciare să totalizeze 2 860 000 mc pămînt dislocat iar buldozerele să sape și să niveleze peste trei milioane și jumătate metri cubi de pămînt, scoțînd astfel de sub influența apei importante terenuri. Canalele de scurgere, canalele colectoare săpate cu mijloace mecanizate și cu sprijinul cooperativelor vor crea posibilitatea ca, numai în sistemul Padina, peste 22 000 hectare să poată fi cultivate în condiții optime.

Pe șantierul Trifești-Sculeni din județul Iași lucrările de îndiguirii și desecări vor pune mai bine în valoare potențialul agricol a peste 9 000 hectare de teren. Pînă acum au fost executate lucrările de la dig și de la canalele principale de evacuare a apei, lucrările din fond central însumînd pînă acum, 1,7 milioane lei. După cum se vede, lucrătorii ogoarelor pregătesc cu grijă recolta anului 1973, sînt preocupați din timp de sporirea continuă a bunelor rezultate obținute pînă acum.

Pentru același scop sînt organizate și cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă, acțiune aflată acum în plină desfășurare, menită să contribuie la perfecționarea pregătirii politice și profesionale a cooperativelor. Cei rămași «acasă», adică pe ogoare, mai au în plus, în aceste zile cînd pămîntul nu este încă acoperit de zăpadă, grija întreținerii culturilor. Preocuparea principală o constituie, așa cum se vede și în fotografia noastră, supravegherea culturilor de toamnă. O dovadă în plus că în agricultură se desfășoară o activitate intensă, că nu se poate lucra în salturi, că și aici anul are 365 zile.

premiere industriale

Odată cu primele zile ale noului an zestrea industrială a țării s-a îmbogățit cu noi capacități de producție, rod al gîndirii tehnice românești, al efortului creator, al hărniciei și abnegației milioanele de constructori ai societății noastre socialiste.

Sîntem înștiințați astfel că la Uzina chimică din Valea Călugărească a început să producă a doua linie de acid sulfuric, proiectată pentru o capacitate de 200 000 tone pe an. De menționat că, odată cu acest debut pe anul 1973 uzina din Valea Călugărească devine cea mai mare unitate producătoare de acid sulfuric din țară.

Vă mai informăm apoi că la Combinatul siderurgic-Hunedoara a intrat în circuitul producției un nou obiectiv—cea de-a treia linie tehnologică de la Fabrica nr. 2 de aglomerare a minereurilor de fier.

La Zalău, noua și modernă uzină de armături metalice, cea mai mare unitate industrială a județului Sălaj, și-a întregit profilul cu o secție de forjă. Cele dintîi piese au fost forjate în prima zi de lucru a acestui an. În cursul anului 1973 aici vor fi asimilate 100 de tipodimensiuni de armături din fontă și oțel, cu largi utilizări în industrie și construcții.

La Sfîntu Gheorghe, în județul Covasna, pe noua platformă industrială a orașului a intrat în producție o fabrică de produse lactate, care poate prelucra zilnic 150 hl lapte.

În sfîrșit, vă mai semnalăm o realizare de prestigiu a constructorilor piteșteni: macaraua transcontainer de mare capacitate, destinată manevrării mărfurilor în marile complexe feroviare și în porturile fluviale și maritime. Potrivit prospectului tehnic, dirijarea acestei instalații este în mare parte automatizată, puterea sa maximă de ridicare fiind de 32 tone.

Și tot în aceste zile ale începutului de an au văzut «lumina zilei» un mare număr de produse noi, unicate, realizate pentru întîia oară în fabricile și uzinele industriei naționale. A avut loc, de asemenea, și asimilarea unui apreciabil număr de utilaje și echipamente. Pe primele locuri: constructorii de mașini care—conform angajamentelor asumate—au hotărît ca ponderea produselor noi să atingă în decursul acestui an 47 la sută din totalul producției. Astfel, la Tîrgoviște, în cadrul tinerei Uzine de strunguri (de unde vă prezentăm și fotografia alăturată) a început asimilarea strungurilor automate monoax. La Oradea, Uzina «Înfrățirea» a început să producă un nou tip de mașină de găurit cu coloană, care va putea fi transformată, după necesități, în circa 70 de variante. Tot în acest trimestru, uzina orădeană asimilează trei variante ale unei noi mașini universale de frezat pentru scule, prevăzută cu o masă mobilă care-i asigură o precizie sporită în procesul prelucrării metalului. La rîndul lor, Uzinele «7 Noiembrie» din Craiova au introdus în fabricație curentă un număr de 9 tipuri de mașini și utilaje pentru agricultură și viticultură, omologate în toamna trecută. Între acestea: mașina pentru săpat în sere, plugul cu discuri pentru terenuri nisipoase, echipamentul special pentru împrăștiat îngrășăminte în vii.

...Sau tot atîtea dovezi concludente că noul an a început bine, cu încredere și optimism, cu hotărîrea întregului popor de a înălța la noi cote edificiul socialismului.

flacăra actualitate

marile lucrări de pe râul mureș

- Va fi eliminată primejdia inundațiilor
- Fabricile din județul Mureș vor primi mai multă apă industrială
- Se va lărgi rețeaua de irigații

Printre importantele lucrări hidrotehnice ale anului 1973 se află și cea a regularizării bazinului râului Mureș. Este vorba de o lucrare vastă care are drept scop atât folosirea complexă a debitului acestui important curs de apă și a afluenților săi, Tîrnava Mare și Tîrnava Mică, cât și prevenirea inundațiilor, inundații care, după cum se știe, au făcut atât de mult rău acestor locuri în primăvara anului 1970.

Lucrările de regularizare a bazinului Mureșului, încredințate I.L.H.S. (întreprinderea de lucrări hidrotehnice speciale), vor fi terminate până în 1976. Punctele importante în apropierea cărora se vor exercita amenajările hidrotehnice sînt Tg. Mureș, Mediaș, Sighișoara, Blaj, Copșa Mică, Dumbrăveni, Tîrnăveni etc.

Din acest context de lucrări face parte și un mare baraj

peste pîriul Ighis (3 km de Mediaș), baraj înalt de 40 de metri și lung de 600 metri. În felul acesta se va crea un nou lac de acumulare menit să alimenteze cu apă industrială fabricile din Copșa Mică.

Alt baraj se va construi lângă Tg. Mureș. Este vorba de un baraj «de priză», creat cu scopul de a furniza apa necesară Combinatului de produse chimice «Azomureș». Peste baraj va trece o șosea cu patru benzi care va asigura circulația traficului de tranzit. În afară de avantajele pe care le va avea industria din județul Mureș de pe urma regularizării bazinului râului Mureș prin aprovizionarea cu apă industrială suficientă, cât și a eliminării primejdiei inundațiilor, se va extinde substanțial în întregul ținut rețeaua de irigații.

ne vizitează cvartetul „poarta de aur“

Fotografia noastră înfățișează pe membrii renumitei formații «The Golden Gate Quartet», aflați în turneu în țara noastră. Originari din Norfolk (Virginia), cei patru «The Gate» au reunit strălucite succese în Franța, Belgia, R.F. a Germaniei, Elveția, Grecia, Austria, Anglia, Norvegia, Olanda, la Carnegie-Hall din New York, precum și în numeroase țări din Africa și Asia, interpretînd cu deosebită măiestrie piese de jazz, cîntece tradiționale ale

negrilor și șlagăre internaționale.

Astăzi, 13 ianuarie, oaspeții vor prezenta un concert în Sala Palatului din Capitală. Mîine se vor întîlni cu iubitorii muzicii din Galați, iar pe 15 ianuarie, cu cei din Ploiești.

Grupul vocal va fi acompaniat la pian de Dany Revel (Franța), iar la chitară de Alexandru Avramovici, la chitară bas de Dan Dumitru și la baterie de Ion Cristinoiu.

am aflat pentru dumneavoastră:

• **Putem învăța o limbă străină în 1000 ore.** Acestea sînt concluziile la care au ajuns studiile de ultimă oră efectuate de lingviști, psihologii și pedagogii bucureșteni. Cantitatea maximă de informație ce trebuie acumulată într-o oră: 8 000-12 000 semne.

• **Colecțiile Bibliotecii «Astra» din Sibiu s-au îmbogățit** recent cu 300 de exemplare de ex-libris-uri, aparținînd unor personalități ale orașului de acum cîteva secole, în rîndul cărora figurează nume ca Samuel Brukenenthal, Stephan Waldhütter de Adlershausen, episcopul Friederich Müller și alții.

• **Muzeul Brukenenthal** a fost vizitat în 1972 de 250 000 de persoane. Această cifră record se explică prin acțiunile întreprinse de specialiștii instituției sibiene pentru valo-

rificarea și popularizarea tezaurului de colecții.

• **A fost împrumutat cel mai mare ris înregistrat** pînă acum în cataloagele vinătoarești. Trofeul aparține Ocolului silvic Vașcău și este considerat un record mondial în materie. Vechiul record mondial aparținea unui exemplar din R.P. Mongolă, care intru-nă 156 puncte, față de cele 161,60 puncte cît a primit risul din Munții Bihariei.

• **Calculatorul IRIS-50** a început să cînte. Pentru aceasta, ing. Ioan Munteanu a conceput o metodă și un limbaj propriu de programare cu ajutorul cărora se pot interpreta, la imprimanta sistemului de calcul, melodii din toate genurile muzicii. Tînrul cercetător a și oferit un microrecital cu «Oda bucureștii» din Simfonia a IX-a de Beethoven, «Ana Lugojana»,

«Hora Unirii» și alte piese din fonoteca sa.

• **Mai bine de 100 soiuri de hibrizi** au fost omologați în primii doi ani ai actualului cincinal. Anul acesta au primit girul oficial de a fi extinse 5 soiuri noi de grîu — Lovrin 10, Turda 195, Olt, Aurora și Caucaz. • **atenție aparte se acordă soiului Lovrin 10**, apreciat drept unul dintre cele mai valoroase. În cîmpia de vest a țării el a furnizat producții de peste 6 000 kg la ha, iar în cultura irigată — circa 8 500 kg.

• **După navele de 4 500, 7 500, 12 000 și 15 000 tone**, industria construcțiilor navale din țara noastră a început pregătirea pentru o nouă premieră — cargoul maritim de 55 000 tone. Locul său natal va fi Șantierul naval Constanța, iar anul de naștere va fi 1978.

INTERVIUL SĂPTĂMÂNII

Interlocutorul nostru: dr.ing. TUDOR C. EMIL, șef de secție la Institutul de cercetări și proiectări pentru tehnica de calcul.

— *Vă rugăm să comunicați cititorilor noștri ce probleme noi abordați în 1973 secția pe care o conduceți?*

— Odată cu sfârșitul anului 1972, colectivele de cercetători, ingineri și tehnicieni din cadrul secției au trecut la elaborarea prototipului primului calculator electronic de concepție proprie, care va fi lansat în producția de serie.

— *Care sînt caracteristicile prin care se recomandă?*

— Calculatorul electronic Felix C 32 are o memorie operativă standard de 32 kiloocteți (caractere-litere-cifre), cu posibilitatea de extensie la 64 ko. Calculatorul lucrează cu o viteză de aproape 300 000 operații simple pe secundă și dispune de o unitate specializată pentru efectuarea schimburilor cu echipamente periferice și de 2 unități de discuri magnetice, fiecare unitate avînd o capacitate de memorare de 7 200 000 octeți.

— *Ce utilizări poate avea un asemenea calculator?*

— El poate lucra atît în regim autonom, cît și ca satelit. În regim autonom el poate asigura lucrările de gestiune ale întreprinderilor mici și mijlocii, poate fi folosit pentru rezolvarea problemelor tehnico-științifice și pentru concentrarea și prelucrarea primară a datelor. Ca satelit, calculatorul poate fi folosit pentru prelucrarea parțială a problemelor care se transmit calculatoarelor de capacitate medie. Felix C 32 poate rezolva problemele de gestiune a materialelor (aprovizionare, situația stocurilor etc.), el poate culege și prelucra informațiile asupra stadiului producției, el poate contribui la optimizarea planului de producție, prelucrarea indicatorilor de plan, cunoașterea operativă a oricărei situații care interesează conducerea întreprinderii, pentru a se putea lua în orice moment deciziile optime, și alte multe operații tot atît de utile.

— *O mașină de calcul care poate executa cu o viteză uimitoare o gamă atît de întinsă de operații trebuie desigur să pună probleme deosebit de complexe atunci cînd se realizează prototipul și se pregătește lansarea lui în producția de serie.*

— Realizarea prototipului este o fază care urmează după ce am realizat un model care este în funcțiune. Se înțelege că soluțiile teoretice au fost deja verificate pe model. Gradul de complexitate al acestor soluții poate fi ilustrat, menționînd doar faptul că pentru model s-au folosit 5 000 de circuite integrate. Evident, prototipul industrial pune probleme și mai dificile, deoarece va trebui să furnizăm întreaga documentație de cablaj pentru zeci de mii de legături, numai lungimea sîrmei de conexiuni însumînd peste zece kilometri. Trebuie să elaborăm documentații complete — tehnologice, de punere la punct, de utilizare — și nenumărate amănunte care să permită lansarea produsului în fabricația de serie, pe baza utilajelor moderne, de mare productivitate. Ar cere mult prea mult timp ca să intrăm în amănuntele acestei munci foarte complexe pe care ne angajăm s-o terminăm în cele mai bune condiții.

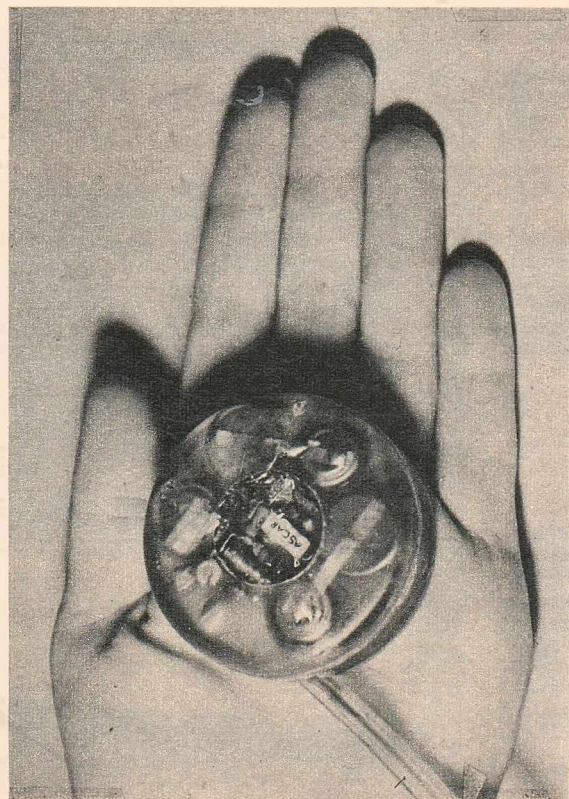

de la cap la coadă, 8 km de la coadă la cap, 9 km

Pe șoseaua ce leagă Brașovul de Sighișoara, la kilometrul 19, am întîlnit aceste originale indicatoare rutiere. Din acest punct, spre stînga, se desprinde drumul ce conduce spre comuna Hălchiu. Atît doar că, venind de la Brașov, acest drum numără 8 km, iar pentru cei sosiți dinspre Sighișoara, același drum e apreciat la 9 km.

Ce să mai spunem, ce să mai credem?

O imagine surprinsă de un colaborator al revistei noastre în după-amiaza premergătoare revelionului.

Acest cardiostimulator, în greutate de 177 grame și avînd un gabarit de 54 mm/22 mm, realizat de tehnicienii români, a fost de curînd experimentat la spitalul Ascar — București. Rezultatele excelente obținute pînă în prezent ne îndeamnă să fim optimiști: utilizarea cardiostimulatorului va permite într-un viitor apropiat salvarea și recuperarea unui mare număr de bolnavi cu grave tulburări cardiace.

„expedițiile cutezătorii“

Fotografia de mai jos reprezintă un moment de popas al unuia dintre cele 835 de echipaje (însurînd 9 000 de elevi) pornite cu cîteva luni în urmă în «expedițiile» de cercetare a florei, faunei, vestigiilor istorice, folclorului din diversele zone ale patriei noastre. De-abia acum roadele acestor căutări s-au concretizat, cu prilejul celei de-a IV-a expoziții republicane «Expedițiile Cutezătorii» deschisă la Palatul pionierilor din București.

Dintre cele mai importante descoperiri făcute rețin atenția 2 plante noi, necunoscute de botaniști, care au fost găsite în Munții Cozia de echipajul «Flora» din com. Budești-Vilcea, condus de învățătorul Ion Banu. O descoperire fitogeografică de importanță excepțională a fost făcută de echipajul «Maris» de la Școala generală nr. 1 din Deva: în zona Zam, la o altitudine de numai 500 metri crește «floarea-de-colț». Echipajul din Orăștioara de Sus, Hunedoara, a mers pe urmele cavaleriei romane care a atacat Sarmizegetusa, amestecîndu-se indirect în disputa dintre istoricii din București și Cluj asupra traseului urmat de romani, demonstrînd că «dreptatea» e de partea bucureștenilor. Un vas din epoca prefeudală precum și descoperirea în două puncte din nordul județului Hunedoara a culturii Coțofeni demonstrează predilecția pentru studiul arheologiei a membrilor echipajului «Flăcări nestinse» de la Școala generală din Călan. După cum, descoperirea unei variante necunoscute a «Mioriței» denotă aplecarea către studiile etnografice și folclorice ale elevilor de la Școala generală nr. 9 din Hunedoara, grupați în echipajul «Ion Corvin».

Printre alte descoperiri remarcăm: o peșteră necunoscută de arheologi, în Cheile Nerii, botezată ad-hoc cu numele de «Cutezătorii» (echipajul «Zori noi» de la Casa pionierilor din Reșița), scheletul unui urs al peșterilor în Munții Harghita, pe Valea Virghișului (echipajul «Ancora» de la Școala generală nr. 11 din Galați).

În expoziție, pe lîngă elementele floristice și faunistice ale țării noastre, întîlnim de asemenea numeroase costume populare, o colecție de batiste de nuntă, vase de ceramică, sculpturi, obiecte din lemn frumos încrustate, unele dintre ele cu o mare vechime.

**FABRICA DE MAȘINI CASNICE EMAILATE „23 AUGUST”
SATU MARE, Calea Traian nr. 23-29**

PRODUCE:

SOBĂ DE ÎNCĂLZIT «CONFORT 2»

- funcționează cu combustibil lichid (petrol lampant)
- dimensiuni de gabarit: — înălțime 803 milimetri
 - lățime 630 milimetri
 - adâncime 370 milimetri
- capacitatea termică maximă, 6 500 Kcal/h
- consum de combustibil, 0,22—0,64 kg/h

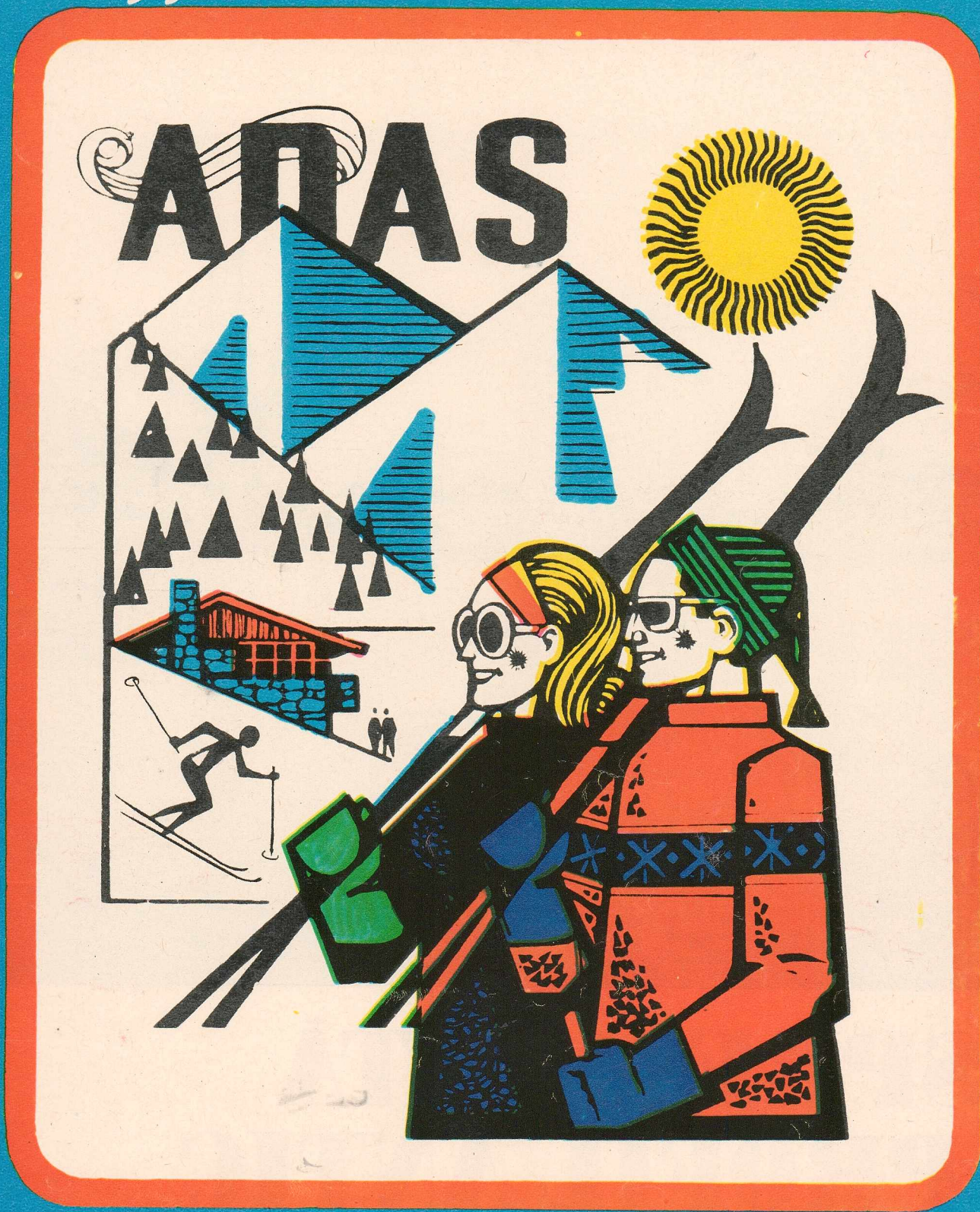
MAȘINA DE GĂTIT CU GAZE «MODERN»

- funcționează cu gaze naturale sau petrol lampant
- dimensiuni de gabarit: — înălțime 880 milimetri
 - lățime 555 milimetri
 - adâncime 570 milimetri
- plită de fiert cu 4 arzătoare
- cuptor — cu arzător grătar și arzător cuptor termostatat (150—360°C).

La cerere poate fi prevăzută cu iluminat electric în cuptor și dotată cu frigare rotativă.

ASIGURAREA DE ACCIDENTE „TURIST“

Iarna, cu frumusețile ei, atrage pe crestele munților mii de îndrăgostiți ai sportului alb. Farmecul plutirii pe albul zăpezii sau pe luciul gheții te îndeamnă la cutezantă, pe care uneori o plătești scump. Schiurile, bobul, săniuța, patinele îți pot juca o festă și te accidentezi grav; o avalanșă de zăpadă te surprinde într-un moment de neatenție și pierzi echilibrul etc.

Cutezanta trebuie să fie însoțită în toate ocaziile de prevedere. Este bine ca, în orice împrejurare, să iei toate măsurile de prevedere care se pot lua. Deci, înainte de a pleca în excursie sau în concediu, încheie la ADAS o asigurare de accidente «Turist». Aceasta îți dă liniștea și siguranța că vei putea face față mai ușor urmărilor unor eventuale evenimente neplăcute.

ADAS încheie această asigurare cu persoane în vîrstă de la 16 la 70 de ani inclusiv.

SE ASIGURĂ:

- persoana care încheie contractul (pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces din accidente)
- bunurile din gospodărie și cele luate în deplasare de asigurat.

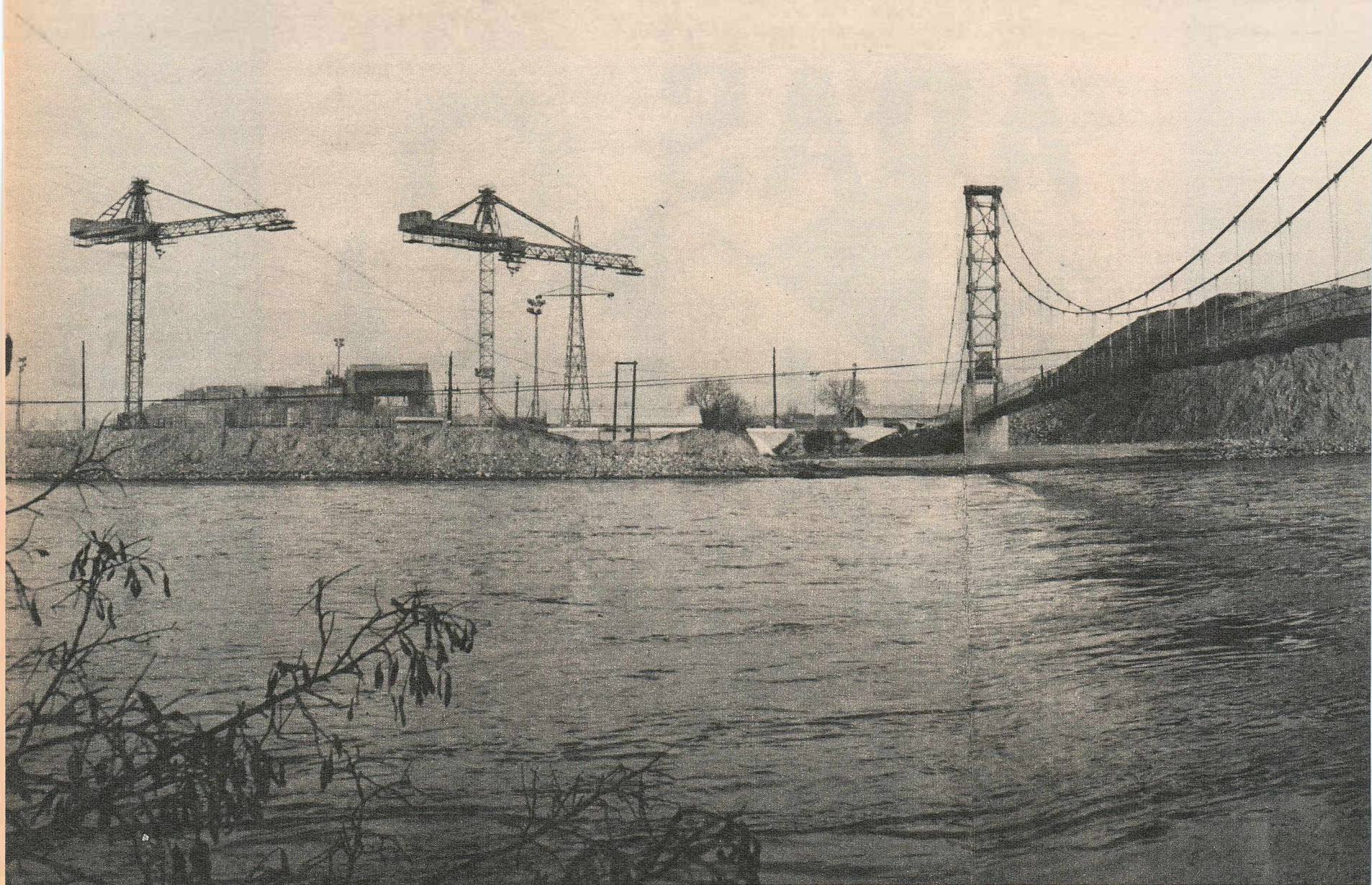
SUMELE ASIGURATE SÎNT URMĂTOARELE:

	pentru invaliditate permanentă	pentru deces
— pentru accidente de circulație auto-moto	25 000 de lei	15 000 de lei
— pentru accidente la domiciliul asiguratului, ca urmare a unui incendiu, trăsnet, explozie sau cutremur de pămînt	20 000 de lei	10 000 de lei
— pentru celelalte accidente	10 000 de lei	5 000 de lei
— pentru bunurile gospodărești	20 000 de lei	

SUMA ASIGURATĂ se plătește asiguratului în caz de invaliditate permanentă totală din accident (în caz de invaliditate permanentă parțială se plătește un procent din suma asigurată, corespunzător cu gradul de invaliditate) sau de distrugere a bunurilor gospodărești; în caz de deces al asiguratului, suma asigurată se plătește beneficiarului înscris în contract.

Pentru aceeași persoană se poate încheia un singur contract de asigurare.

PRIMA DE ASIGURARE este de 15 lei și se plătește odată cu primirea poliței de asigurare. Asigurarea este valabilă timp de o lună.

DESPRE O FATĂ CU PROFIL ANTIC ȘI DESPRE ALTE MULTE PERSONAJE DE LA BARAJUL GORANU

Reportaj de Nicolae CRISTACHE

Pasarella de peste Olt măsoară ultimele clipe ale Oltului în vechea matcă. Din trimestrul doi al anului, apele sale vor fi deviate prin centrala de la Goranu.

lacul de acumulare, cade pe paletele turbinelor și prin aspersiune este eliminată în bazinul de liniștire. Când apare acest reportaj, priza va fi fost terminată, turbinele aduse de la Reșița vor fi fost montate sau vor fi în curs de montare; peste două luni Oltul va fi deviat prin centrală, în timp ce în subterane vor continua lucrările de finisare, de montaj.

«Câți ingineri sînt pe șantier?» «Trei: Lucian Barescu, șeful de lot — 34 de ani, Mucenic Miricescu — 23 de ani, inginer stagiar ca și mine, și eu». «Nu vă e teamă?» «De ce? Doar nu e prima hidrocentrală din țară... Și apoi oamenii care lucrează pe șantier au cel puțin experiența unei alte construcții de acest gen; mulți au lucrat pe toate șantierele: Bicaz, Argeș, Porțile de Fier, Lotru». «Și dumneata?» «Eu? O să mai lucrez o hidrocentrală, două și voi reveni în București; am casă, prieteni...». Fără ipocrizie, fără fals entuziasm, simplu, natural, uman... Trei hidrocentrale, trei șantiere, mulți, foarte mulți ani cînd într-un loc, cînd într-altul; numai că însoțitorul meu năzuiește spre București la fel cum un adolescent care n-a cunoscut decît asfaltul Capitalei gîndește că odată și odată tot va evada pe un șantier. Nici unul, nici celălalt, fiecare în felul lui, nu admite previziunea discursivă... George Ionescu a crescut pe șantier, împreună cu părinții, constructori de hidrocentrale. Ca muncitor la Argeș și-a terminat liceul la cursurile serale. De la Lotru a plecat la facultate. După examenul de stat a primit repartiția în București. La fel a spus și atunci: o hidrocentrală, două, dar e greu să te desparți dintr-o dată de obiceiurile copilăriei... Soția lucrează la Combinatul chimic, fiul, de patru ani, e la grădiniță tot aici, pe șantier...

UNDE SINT DEGETELE MELE VA FI ȘOSEAUA NAȚIONALĂ...

Urcăm o scară roșie, în spirală, prin baraj. Pe pereții laterali: nișa batardou provizoriu, nișa stăvilă batardou definitiv, nișa batardou segment, de fapt niște șanturi adinci, în care montatorii vor fixa șinele stăvilărilor din fața apelor. Planșeele poartă haină de lemn. Și din nou: pila unu, pila doi... ca niște spinări de mamifer marin.

Părea simplu de jos. Printre grătarele schelăriei, deschiderea ca un hău al viitorului lac de acumulare se înșurubează sub picioare, ameteșc, și dacă sus, pe pasarelă n-am fi urmărit de cițiva muncitori, i-aș propune ciceronului meu să ne întoarcem. Eșafodajul se clatină ca o trestie ori numai mi se pare, cățărați ca și mine — dulgherii, scara nu se mai termină, balustrada de care mă țin e fragilă ca o macaroană, numai viața de dulgher să nu duci. Sus: «Ion Hurdubaia, șef de brigadă la baraj».

«Tovarășul Hurdubaia a lucrat toate pilele barajului de la Porțile de Fier, unele lucrări speciale sînt unice în lume, de o foarte mare pericolozitate, eu le-am studiat la proiectul de diplomă». «Ce executați acum?» «Știți probabil că barajul are patru deschideri și trei pile între ele. Pilele unu și doi sînt astea pe care le vedeți, a treia va fi terminată spre primăvară». «Mai precis?» «Mai precis: pînă la sfîrșitul lui ianuarie vor fi definitivitate deschiderile unu și doi, la 15 februarie — deschiderea trei, și la 15 martie — deschiderea patru. Altfel nu va fi cu puțință punerea în funcțiune a centralei pînă la sfîrșitul anului». «Și pe urmă?» «Pe urmă,

zis Banană». «De ce nu ești la ore?» «Am întîrziat la compunere, dar la fizică și matematică sînt cel mai bun, n-am decît nouă și zece». Oltul și elevii au rămas la fel... Inginerul stagiar George Ionescu mă conduce prin șantier. «Ce vedeți la marginea de tot, partea cea mai înaltă a construcției, este blocul de montaj; a atins cota finală; de-acum, aici, intră energomontatorii». Uriașul pupitru domină valea; cînd lucrarea se va termina, el nu va mai fi decît un balcon, un buzunar al podului peste care va trece drumul național. Ocolim blocul de montaj, călcăm peste suprastructura metalică, peste țevi și cofraje. «Toate astea nu se vor vedea; nu va fi decît apă...». Urmăresc mîna ca o aripă întinsă: «Ce vedeți în dreapta blocului de montaj e priza». Eu văd două guri căscate de tunel, despărțite de un bloc masiv de piatră, rotund ca spinarea unui mamifer marin — «pila intermediară» — și o altă spinare mult mai impunătoare care sprijină peretele barajului — «pila centrală». (Sau invers.) Prin cele două guri intră apa din

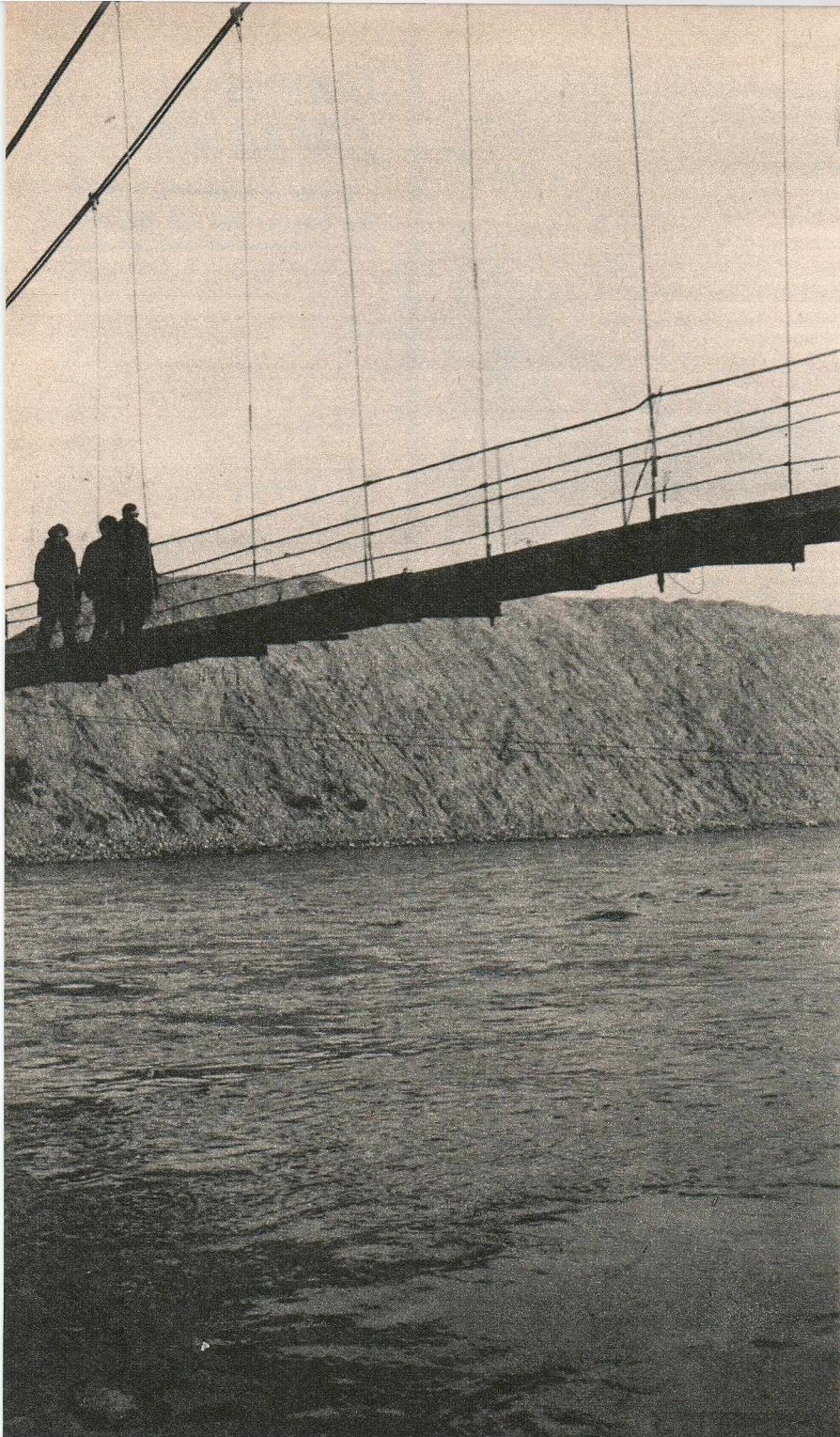
alte hidrocentrale: Govora, Rîureni...».

Sărim peste un parapet și mai urcăm o scară. De la capătul ei, în sus, nu e decît cerul. Ridic mîna: peste numai cîteva luni, unde acum sînt degetele mele va fi Șoseaua națională. Jos, în partea cealaltă a barajului, în fundul ca de prăpastie, mișună oameni: comandă, gesticulează, aleargă de colo-colo. Un belaz ca un hipopotam, prea greu pentru pămîntul înmuiat de ploii, zvîcnește în stînga, în dreapta, în față, excavatoare cu gîturi lungi mușcă ritmic pămîntul ca niște animale care se adapă. Repet cuvintele inginerului: pe-reul mal stîng de la canalul de fugă. Canalul de fugă are două pereuri, mai simplu: pereți sau maluri; primul e pe terminate, al doilea se va sfîrși după ce bazinul de liniștire și disipatorul vor fi pregătite să încapă în ele, imblînzindu-le, apele ce vor cădea din centrală și din deschiderile barajului. Prin canalul de fugă, după un kilometru, Oltul va reîntîlni matca inițială. Și din nou un termen: trimestrul I '73. De pe baraj coborîm în fundul lacului: șine de macarale, magazii, grinzi, ciment, noroi, mașini. Ocolim blocul de montaj, canale pline de noroi își holbează ochii seci (deocamdată) și negri, acolo în străfunduri e omul pe care îl căutăm: Ion Ionescu. «Nu e, anunță cineva. A plecat la Rîureni». Apoi, ca pentru sine: «Nu l-au găsit nici cei de la radio». «Trebuie să-l găsiți neapărat pe Puiuț». «E un om extraordinar, Puiușor al nostru». Cei întrebați vorbesc despre șeful de brigadă ca despre un copil. Dar nu protector, nu cu aerul amuzat al părintelui care își amintește de cine știe ce șotie a odraslei, ci cu admirație afectivă, cu respect cald. «Dar cîți ani are?», întreb. «Cine știe? Cu brigada lui de moldoveni a plecat de la Bicaz și a cutreierat țara în lung și-n lat». «E adevărat că în brigada dumneavoastră toți sînt moldoveni?», îl întreb pe Gheorghe Bolocan, betonist în echipa «milionarului» (altă denumire a șefului de echipă). «Approape toți. Majoritatea sînt din Mitoc, eu sînt din Ștefănești, din apropiere, județul Botoșani». Ciudat destin le-a fost hărăzit nepoților celor care în 1907 au început răscoala în Moldova: să dea țării lumină, să pompeze în arterele ei energia vitală existenței moderne.

POVEȘTI CU SUDORIȚE

În cabana constructorilor am rămas singur. Toată lumea a plecat la masă. Întind picioarele înghețate lîngă radiatorul electric și copiez o parte din notele luate în fugă: 1973 — anul intrării în funcțiune a primei centrale din seria de trei a cincinalului. De abnegația muncitorilor de la Goranu depinde realizarea angajamentului întregului șantier de a îndeplini cincinalul în patru ani și jumătate. Angajamentele constructorilor hidroenergeticieni pentru acest an: o oră în 54 de minute; o zi în 22 ore; o lună în 23 de zile. Astfel, anul are 10,8 luni. Inițiativa: fiecare metru cub de beton — realizat cu cheltuieli minime. Măsuri: reducerea consumului de oțel-beton la ancorarea cofrajelor și a materialului lemnos prin folosirea cofrajelor metalice recuperate integral; încărcarea mașinilor și utilajelor la întreaga capacitate; folosirea cu maximum de randament a timpului de lucru...

Ușa se deschide și-n încăperea se strecoară o fată tină, frumoasă, elegantă; mantou bleumarin, pantaloni în carouri, evazați, peste pantofii negri de lac, profil de statuie antică, brațe lungi, mîini cu degete fine. «Bună-ziuă». Înseamnă că nu aparține cabanei. Îmi continui lucrul; reducînd anual cheltuielile materiale cu 1 la sută, șantierul va realiza o pro-

● Oltul trăiește anii marilor mutații...

● Angajamentele constructorilor în 1973: o oră în 54 de minute; o zi în 22 de ore; o lună în 23 de zile...

INTRODUCERE ÎN PEISAJ...

Oltul: galben, năvalnic, rece ca dimineața de mijloc de decembrie, uriașă arteră prin care curge seva pămîntului. Pe malul dinspre Rîmnicu-Vilcea, pîlcuri de arbori despuiți ca o barbă rară. Deasupra, Șoseaua națională. O căruță se ferește din calea unui excavator galben pe care scrie «Progresul»-Brăila; autocamioane grele, mașini, oameni.

Maisus, albul de zahăr cubical blocurilor noi din cartierul Nord; coșuri de uzină din care fumul gros și negru se înalță vertical în aerul nemișcat, refugiu pe vîrf de munte, suișuri spre Lotru.

Sub sălcii pămîntul tremură sub sforțarea macaralelor, belazurilor, vibrocompactoarelor, buldozerelor, trailelor; zvon de muncă. Aud în spate o voce de pitic: «Nene, prindeți pește?» «Nu». «De ce privești, sînteți inginer?» «Cum adică, inginerii stau și privesc?» «?!» «Sînt ziarist». «Oleu, pîi dumnea-voastră scrieți niște compuneri mai bune ca ale profesorului de română». «Cum te cheamă?» «Petre Bănescu,

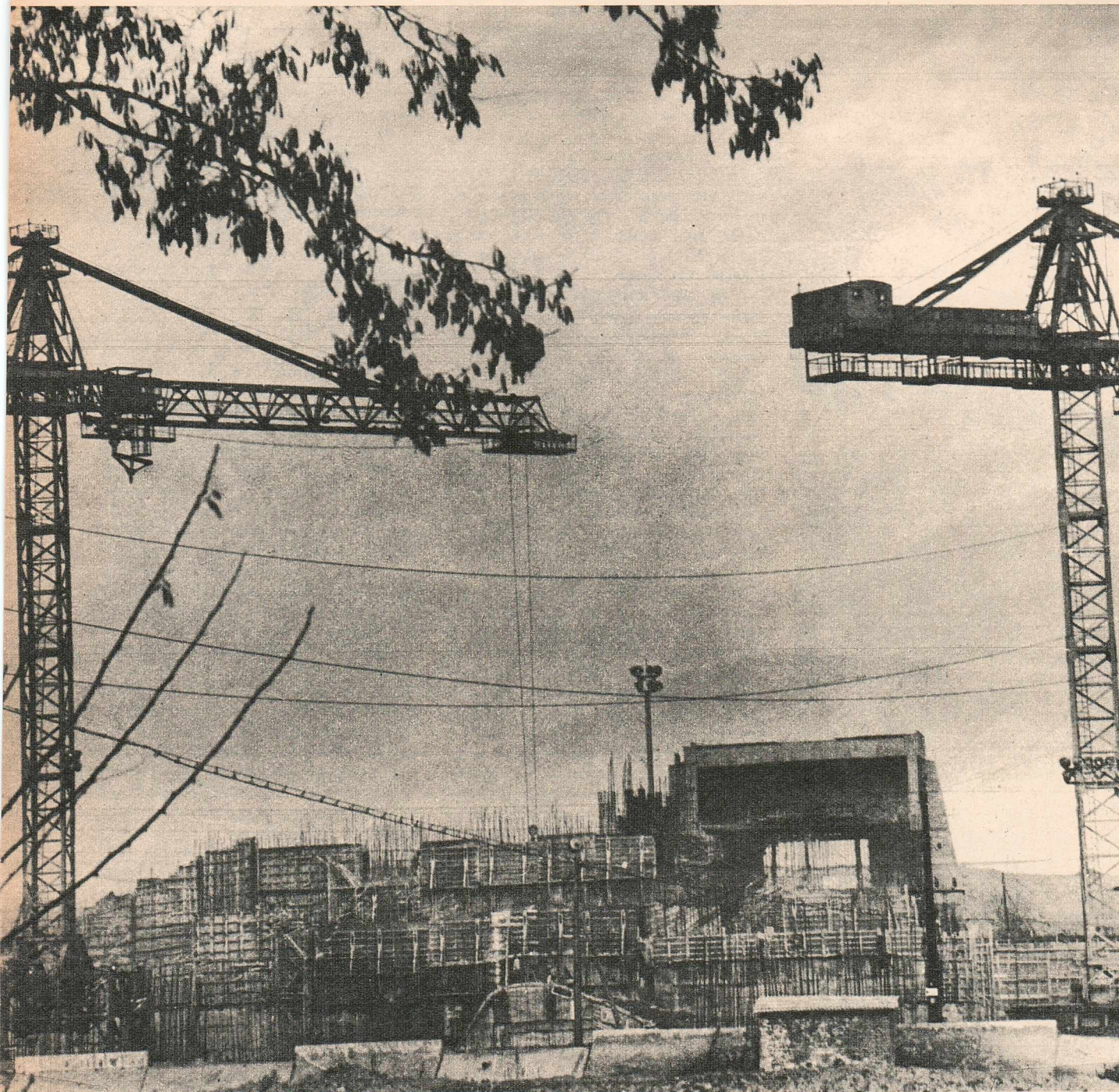
despre seriozitate

Poate că nici un concept al vieții spirituale nu a cunoscut interpretări mai energic controversate ca ideea de **seriozitate**. A fost confundată, de multe ori, cu severitatea, încruntarea și pedanteria. Am cunoscut, odinioară, un bărbat de o nemiloasă asprime. N-a zîmbit în viața lui. Împietrit într-o poză solemnă, debita, imperturbabil, cele mai deprimante banalități. A decedat fără să afle că a fost un om profund nese-rios, de o exorbitantă și dureroasă frivolitate.

Alteori, seriozitatea a fost confundată cu spiritul tenace și aplicat al unei munci îndrjite și netulburate. Acum patruzeci de ani, într-o casă de sănătate, am tratat un bolnav special. Se așeza dimineața la lucru, și, din trei cerneluri și o bucată de hîrtie, după cîteva ceasuri de muncă fără preget, scotea o bancnotă de o sută de lei pe care n-o puteai deosebi de una autentică. Se poate afirma că falsificatorul era un om serios? Reiese în mod limpede din exemplele de mai sus că seriozitatea, reală și fertilă, nu poate fi izolată din sfera morală. Iar prima treaptă pentru dobîndirea seriozității mi se pare a fi cunoașterea exactă a posibilităților tale de muncă și creație. Un copil care se iluzionează că urcat pe acoperișul casei va atinge luna cu mîna nu e serios, fiindcă nu a ajuns om. Un septuagenar care își închipuie că antrenîndu-se în fiecare zi va bate recordul mondial la haltere nu e nici el serios fiindcă a început să nu mai fie om, prin ul-tragiile fatale ale biologiei.

Cunoașterea perfectă a hărții tale psihologice și fizice nu e însă decît prima treaptă pentru cucerirea seriozității. A doua o constituie ra-cordul ideal pe care îl realizezi între posibilitățile tale și necesitățile obiective ale lumii. Un inventator, fie el și dotat, care și-ar propune ca țel suprem inventarea unui aparat care să asigure aruncarea zarurilor la table și care și-ar devota toată viața acestui scop ar fi, fără îndoială, un om nese-rios. După cum la fel de frivol și demn de zîmbete descura-jate ne-ar apărea un altul care și-ar consacra întreaga sa existență edi-ficării unor planuri mărețe de con-struire a unui paratrășnet mondial, înalt de cîteva mii de kilometri, menit să anihileze toate fulgerele cerului. Nese-rios al doilea, ca și primul, fiindcă în divorț amîndoi cu legile inexorabile și fatale ale rea-lității.

Adevărata seriozitate e lucidă, cum-pănită și responsabilă. De aceea se și confundă — confuzie admisibilă — cu frumusețea, cu armonia, cu cele mai înalte culmi ale spiritului.

Ce nu se vede în această fotografie? La sfîrșitul anului, cam la înălțimea ciorchinului de faruri de lingă blocul de montaj, va trece noua șosea națională spre Sibiu...

DESPRE O FATĂ CU PROFIL ANTIC

ducție suplimentară în valoare de un milion de lei... Apare inginerul Barescu. Se bucură la vederea tinerei fete: «Vă prezint cea mai bună sudoriță a șantierului». Ce se întîmplă astăzi cu constructorii de pe Olt? La I.C.H., după ce am prezentat legitimația la intrarea unei foarte frumoase ofițer de serviciu, în biroul secretarului de partid apare un tînăr ras în cap și barba numai țepi care-mi cere buletinul de identitate pe motiv că femeia s-a intimidat de legitimația de ziarist. Șeful de lot îmi prezintă o tînără încălțată cu pantofi de lac drept sudoriță... «Fudulu Ștefania». «De ce nu scrieți și despre femei?, m-a repezit inginerul de la controlul de calitate. Jumătate dintre sudorii șantierului sînt femei. Avem o fată care la 23 de ani a terminat două hidrocentrale. De la 16 ani e sudoriță și nu cred că în toată țara se poate măsura vreun bărbat cu ea. Cel puțin ca lucru de calitate, e o artistă: Fudulu Ștefania». Numele co-respundea. «De cînd lucrați pe șantier?» «De la 19 ani». Puteam să jur că inginerul exagera. Cu trei ani era în

culpă. «Ați lucrat la Porțile de Fier?» «Da». «Este muncitoare fără rebut», strigă din ușă inginerul Barescu. La 19 ani a plecat de acasă, din Ciupercenii Vechi de lingă Calafat. «Eu mă duc, tată, nu mai pot sta degeaba; mă duc. S-au dus atîtea fete. Cum s-au descurcat ele, m-oi descurca și eu». «Poate nu ești sănătoasă. Fată singură printre bărbați», a strigat părintele, dar i-a trecut. A locuit un timp la o verișoară. «Fănic, mie mi-ar plăcea sudor... și s-au făcut amîndouă sudorițe. Aș vrea ca femeia elegantă și frumoasă de lingă mine să fie mai patetică, dar: «Nu. Nu cred că mi-ar plăcea să fac altceva. Toate meseriile sînt frumoase, depinde cum te obișnuiești. Eu m-am obișnuit pe șantier, alții dimpotrivă... Nu știu, dacă n-am încercat altceva, de ce să vă spun...». O lacrimă trădătoare și ochii pînă atunci ca inul curat i se tulbură cum se tulbură Oltul cînd e neliniștit. O iubire neîmpărtășită... un muncitor de pe șantier... Toate fetele au cîte o tristețe d-asta, o să aibă și ea... Trece, de ce să plece, e cu echipa ei, cu prietenii ei, betoniști, dulgheri, fierari, cu ei

va fi atît timp cît în țara asta se vor construi hidrocentrale. De unde o fi luat forța de a ține capul sus cînd altele în aceeași situație fug, disperează? Cine a învățat-o pe fata din fața mea meseria de a fi demn?

Ar mai fi fost de transcris din caietul meu de note măsurile prin care angajamentele asumate vor deveni fapte și cifre concrete, dar cred că oamenii pe care i-am cunoscut pe șantier, despre care am scris numai în parte, fiindcă foarte mulți n-au încăput în spațiul restrîns al unui reportaj, sînt cea mai autentică cheazășie, zălog viu și adevărat că șantierele de pe Olt își vor respecta cuvîntul dat partidului, și 1973 va fi anul debutului primei centrale din salba de treizeci și una ce se vor deschide pe rînd pînă în Cîmpia Dunării.

Cînd seara închide malurile și galopul alb al Oltului nu mai e decît un suflu de larg bănuie, la Goranu, de partea cealaltă a Rîmnicului Vilcea, în riu se aprind luminile de veghe. Pe tabla neagră a cerului, lămpile sudorilor trasează în flacăra albastră noua cale a Oltului.

Oameni și ape, fapte și oglinzi.

reflector științific

MULT ZGOMOT ... DAR NU PENTRU NIMIC

La INCERC a început să funcționeze cel mai mare laborator de cercetări acustice pentru construcții din sud-estul Europei

O atenție deosebită se acordă la Institutul de cercetări în construcții și în economia construcțiilor, INCERC, problemei izolării fonice. Astfel, a fost dată în exploatare clădirea unui laborator de cercetări acustice de mare capacitate, care formează o puternică bază materială pentru dezvoltarea studiilor în acest domeniu. Conceput după cele mai noi principii cunoscute în acustică, laboratorul oferă posibilitatea unor investigații, concomitent, pe șapte standuri de încercări, fiind, în prezent, cel mai mare și mai complet laborator de acest fel din sud-estul european.

În prezent, pe standuri se efectuează cercetări privind îmbunătățirea izolării fonice în clădirile de locuit, precum și diminuarea nivelului zgomotului în halele industriale din diferite ramuri de activitate (țesătorii, filaturi, fabrici de ciment etc.).

O altă temă de cercetare de mare interes:

Pardoselile tradiționale din halele industriale nu mai dau satisfacție. De ce? Pardoselile din plăci de oțel sau fontă, pentru că sînt mari consumatoare de metal, iar cele din beton obișnuit, turnat, datorită lipsei de rezistență și producerii de praf. Iată de ce specialiștii au creat o «îmbrăcămintă» de pardoseală alcătuită dintr-un mortar cu agregate metalice. Ea se dovedește foarte rezistentă la uzură și la șoc și nu degajă praf în exploatare. Mai mult, prin adăugarea de Aracet D-50, îmbrăcămintea devine rezistentă și la acțiunea uleiurilor minerale.

Acest gen de pardoseli au fost aplicate cu succes pe o suprafață de 45 000 mp la Combinatul siderurgic-Galați și la Uzina de aluminiu din Slatina, ceea ce a condus la importanțe economice de valoare, punindu-se astfel «stop» la importul de produse similare.

UN ORAȘ (POSIBIL) AL VIITORULUI

Ciți oameni, atîtea obiceiuri... Ciți arhitecți, atîtea «orașe ale viitorului»... În adevăr, care arhitect n-a trasat — măcar în minte dacă nu pe planșetă — contururile unui oraș al anului 2000, așa cum îl concepe el? Din noianul de asemenea planuri vă prezentăm aici pe cel al Grupului de proiectare urbană, condus de tânărul arhitect Richard J. Dietrich din München. Și aceasta pentru două motive.

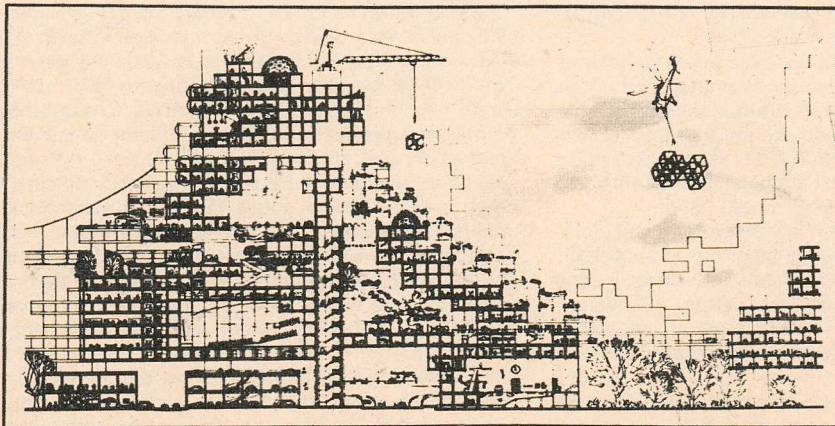
În primul rînd, pentru că îndrăznețul său proiect este mai... «conservator» decît altele, asigurînd astfel o continuitate în timp indispensabilă. În concepția lui Dietrich centrul urban al viitorului nu se va dezvolta pe ruinele trecutului sau pornind de la zero, ci într-o continuă metamorfoză înnoitoare a vechii substanțe citadine. Sistemul de construcție preconizat permite, în adevăr, integrarea unor vaste zone de circulație «vechi», inserarea unor clădiri de valoare cultural-istorică în noul ansamblu.

În al doilea rînd, proiectul urmează să-și găsească o primă materializare în orașul nou de lângă Wulfen (landul Renania de Nord-Vestfalia), unde în curînd vor fi livrate la cheie 60-70 blocuri realizate pe baza noii concepții. Or, un «oraș al viitorului» ale cărui contururi le poți vedea azi și ale cărui «plusuri» și «minusuri» pot fi deci judecate la rece de către specialiștii în vederea unor formule viitoare mai perfecționate prezintă un mare avantaj: ne «sperie» mai puțin și în același timp ne «apropie» viitorul, fără ca pentru aceasta să fie nevoie să îmbătrînim.

Publicistul Gert Heim asemuiește structurile de grile și cuburile de imobile ale noului sistem de construcție cu un mare «oraș» construit de copii din cuburi și bețișoare. În adevăr, elementul de bază al «meta-orașului» este un cub gol fără fețe, format numai din muchii de oțel cu latura de 4,20 m. Prin stivuirea și înșurubarea acestor cuburi portante se realizează schelele de grile în care pot fi montate, după necesități, fațade, ferestre, plafoane și pereți, dar și elemente de terasă și spații verzi. Operațiile de zidire și tencuire au fost suprimate, fiind înlocuite cu înșurubarea și asamblarea (foto). «Mobilele» de locuit realizate după acest procedeu ating solul numai cu unii dintre pilonii portanți.

La nivelul solului se desfășoară circulația fără a fi stînjinită ciuși de puțin de uriașele complexe urbane. La primul etaj se află un platou destinat parcajelor și zonelor de încălzire-descărcare. Deasupra se ridică cîteva etaje cu birouri, cofetării, magazine și instituții publice de tot felul. De la etajul șase în sus se «stivuiesc» locuințele. Sistemul de cuburi conceput de Dietrich prevede goluri de mărime variabilă în care pot fi integrate clădiri vechi valoroase din punct de vedere cultural-istoric, o îmbinare între nou și vechi care sporește efectul estetic al modernului complex arhitectonic.

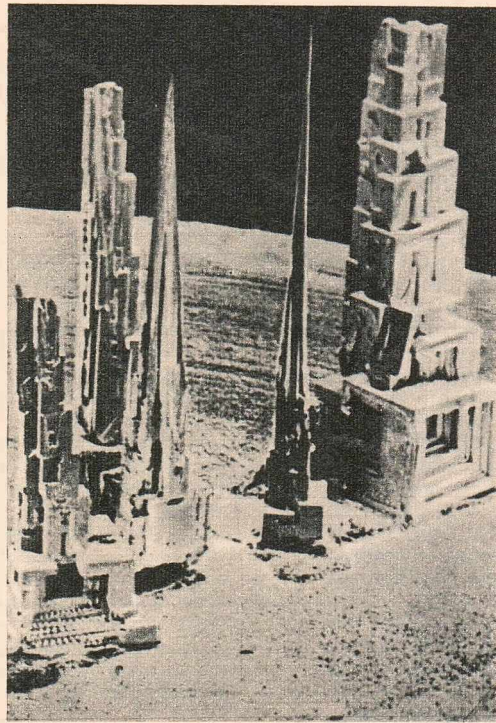
Materialul de construcție utilizat — oțel, sticlă, aluminiu și materiale plastice — nu este tocmai ieftin. Posibilitățile pe care le oferă însă noul sistem în direcția unei planificări raționale și rapide, a folosirii de prefabricate și a unei eventuale producții de masă a tuturor elementelor — scrie Gert Heim — par să îndreptățesc speranța că în orașul Jocurilor Olimpice s-a reușit să se pună la punct o tehnologie de construcții eficientă — în perspectivă — și din punct de vedere economic. Această speranță pare să fie împărtășită și de cele mai înalte foruri din R.F.G., care înțeleg să acorde proiectului, declarat «Proiect de construcții demonstrativ al guvernului federal», un substanțial ajutor financiar.

BLOCURI NOI ÎN ANDROMEDA

Iată o imagine care l-ar face să pălească de invidie pe un scriitor sau un ilustrator de romane științifico-fantastice. Un peisaj straniu, halucinant. S-ar părea, niște blocuri de locuit pentru ființe extraterestre. Undeva în nebuloasa Andromeda.

Riscăm să vă dezamăgim dacă vă vom spune că misterioasele construcții sînt banale cristale, mai precis, niște compuși de plumb și zinc. Efectele speciale s-au obținut cu un microscop stereoscan. Acesta are proprietatea unică de a reda relieful obiectelor cercetate — spre deosebire de microscopul obișnuit care, indiferent de gradul de mărire, nu pot oferi asemenea imagini. Evident, efectele de relief sînt de neprețuit pentru cercetătorul științific, dar și pentru «laic», căruia îi oferă posibilitatea unei miraculoase... plimbări în microcosmos.

IARBĂ DE PĂȘUNE ÎN PLIN CENTRUL ORAȘULUI!

În centrul orașului Stuttgart (Republica Federală a Germaniei) trecătorii au putut face în ultimul timp o constatare interesantă. Din timp în timp, cițiva oameni tineri aduceau găleți albe cu iarbă de pășune — care, precum bine se știe, în nici un caz nu poate fi considerată drept o plantă decorativă — și le așezau direct în Piața Charlotte, unde circulația este foarte intensă. Într-adevăr, această ciudată acțiune nu are scopul de a infrumuseța aspectul orașului, ci constituie o experiență a Universității Hohenheim. Secția «alimentația plantelor» testează aici o soluție aerosolizată menită să imunizeze plantele comestibile împotriva absorbției de metale grele, nocive. Deoarece, bunăoară, plumbul din gazele de eșapament este în mod normal absorbit de legume, iar prin consum el trece în organismul omenească, experimentul din centrul orașului Stuttgart este de mare importanță. La mijlocul anului 1973 se va ști dacă soluția aerosolizată face posibilă cultura de legume la marginea șoselelor cu circulație mare, fără a primejdi sănătatea oamenilor.

UNDE DAI ȘI UNDE CRAPĂ

Se știe că funcția digestivă a stomacului este reglată de factori psihologici și intestinali. Demling și colaboratorii, studiînd cazul unei femei tinere care a făcut o perforație de stomac (după un ulcer recent) în cursul unei audiții de muzică sincopată, au studiat «efectele digestive» ale muzicii de jaz ca și ale muzicii lui Mozart și Beethoven. Ei au observat că muzica foarte zgomotoasă poate duce la ulcerări digestive; cea cu o intensitate medie, sub 90 foni, poate produce o diminuare a secreției gastrice.

A fi religios înseamnă a crede în existența unor ființe superioare omului. «Religio» înseamnă pe latineste «a lega», a lega soarta omului de voința, bună sau rea, a unor ființe absolute și infinite, atotputernice și atotștiutoare.

Neputința, ignoranța și frica i-au împins pe primii oameni să se adreseze fenomenelor din natură așa cum se adresau semenilor din comunitate: prin limbaj. Uimiți de capacitatea de comunicare a limbajului, oamenii au încercat la început să se înțeleagă cu fenomenele așa cum începuseră să se înțeleagă între ei. Vorbirea cu natura a dus la animism și nu animismul a dus la vorbirea cu lucrurile și ființele din natură. Animismul își are originea în limbaj. Oamenii cereau ajutor fenomenelor naturale așa cum cereau ajutor celorlalți oameni. Concepția animistă despre lume a fost modelată de egalitatea dintre oameni din comuna primitivă. Că mintea oamenilor nu poate ajunge la explicarea fenomenelor naturale decât după ce străbate relațiile sociale o dovedește și faptul că scindarea societății în stăpini și supuși a transformat «sufletele» fenomenelor în «zei» și «apelul» în «rugăciune». Oamenii și-au făurit zeii nu după chipul și asemănarea omului, ci după chipul și asemănarea stăpînului. Xenofan din Colofon spunea că «dacă boii, caii și leii ar avea miini și ar putea cu minile lor să picteze și să producă opere ca oamenii, caii ar picta figuri de zei asemănătoare cu caii, și boii asemănătoare cu boii...». Dacă șoarecii ar avea religie, ingerii lor ar semăna cu liliicii...

Este adevărat, dar în lumea necuvîntătoare nu există sclavie. Stăpînii cred că dacă Dumnezeu n-ar exista, ar trebui inventat. Dar mințile înaintate susțin că dacă omul vrea să-și desăvîrșească umanitatea trebuie să renunțe la această invenție.

Ateismul reprezintă marea eliberare a omului de sub dominația propriilor sale creații, reînălțarea omului cu sine însuși, recunoașterea omului ca scop suprem al omului. Dacă religia înseamnă alienare și idolatrie, ateismul înseamnă dezalienare și iconoclastic. Ateismul este antropocentric. Din punctul de vedere al cosmologiei, heliocentrismul a învins geocentrismul, dar din punct de vedere antropologic, pămîntul rămîne încă în centrul acestei lumi, deoarece aici a apărut ființa prin care lumea devine conștientă de ea însăși. Locul central al omului în univers nu depinde de poziția pămîntului față de soare, ci de puterea crescîndă a omului asupra acestei lumi. Omul este cel mai bogat izvor de contraentropie: cu ajutorul uneltei, poate să producă un plus-produș, iar cu ajutorul vorbirii, poate să creeze o plus-informație. Omul este singura ființă care poate să dea mai mult decât a primit. Adevărul este o creație a omului confirmată de viață. De ce să ne mai închinăm diverselor mijloace pe care le-am creat de-a lungul veacurilor pentru a ne dezvolta și să nu ne închinăm nouă înșine, creatorii lor? E mai firesc să cinstim «creatorul» decât vremelnicele sale creații. Ateism nu înseamnă, așadar, numai «liberă cugetare», independență față de o biserică sau alta, ci înlocuirea lui «Dumnezeu» cu «Omul». Ateism înseamnă umanism consecvent. Ateismul depășește deci antiteismul, lupta împotriva diverselor religii, ajungînd la o nouă concepție despre lume, în care locul central îl ocupă omul.

Dar după atîtea milenii de religie, nu este ușoară trecerea de la credința în Dumnezeu la încrederea în om. Este necesară o revoluție spirituală care să restabilească echilibrul stricat dintre puterea tehnică a omului asupra naturii și puterea sa morală asupra propriului destin. Numai că pentru a forma în mintea oamenilor o concepție ateistă despre lume, educația nu trebuie să se mulțumească să contraponă miturilor religioase cele mai recente teorii științifice. Nici o descoperire științifică nu poate zdruncina direct credința în Dumnezeu. Știința răspunde altor întrebări decât religia. Știința cercetează domeniul finitului, religia se ocupă de legătura finitului cu infinitul. Știința te pregătește pentru viață, religia te pregătește mai mult pentru moarte. Știința prelucrează din ce în ce mai matematic informația experimentală, religia prelucrează metaforic informația afectivă. Știința ne explică realitatea, religia ne propune o anumită atitudine față de ea. Enunțurile științei sînt verificabile experimental, preceptele religioase sînt porunci de comportament. Religiei i se poate opune filozofia, nu știința. Filozofia este mai aproape de religie decât știința. Spre deosebire de știință, filozofia se ocupă de relația omului cu lumea, de raportul dintre spirit și materie, dintre conștiință și existență. Ateismul este o concepție filozofică. Nu biologia este chemată să contrazică nașterea mintuitoare dintr-o fecioară ci materialismul dialectic, care respinge teza spiritualistă potrivit căreia spiritul se poate materializa dar materia nu poate genera spiritul. Mitul este o macrometaforă. Trebuie combătut înțelesul ei, nu imaginea. Miturile nu sînt lipsite de logică, dar sensul lor trebuie, de obicei, răsturnat pentru a se apropia de adevăr. În preajma călătoriilor interplanetare a devenit mai limpede că omul, spre deosebire de Prometeu, nu a coborît focul din cer, ci l-a ridicat de pe pămînt... Educația ateistă nu se poate mulțumi cu răspîndirea cunoștințelor științifice. Ea trebuie completată cu învățarea filozofiei, cu depășirea informației printr-o gândire proprie, eliberată de fetișuri, de superstiții, de prejudecăți.

un băiat pe care nu-l iubește mama...

de Mihai HETCO

Este vorba despre soarta unui copil. Un copil lipsit de copilărie. Un copil maltratat, mai mult, torturat zile în șir. Adus în stare de inconștiență, salvat poate în ultimul moment. Are cinci ani. Pare de-a dreptul incredibil. Și cu toate acestea, faptele, în toată cumplita lor nuditate, acuză. Dar ce ne-a făcut măcar o clipă să ne îndoim de autenticitatea lor a fost autoarea întâmplărilor regretabile pe care le vom relata mai departe și care nu-i alta decât mama acestui copil.

Sîntem la Cîmpina, la Spitalul unificat din localitate, secția chirurgie. Discuțăm cu doctorul chirurg Constantin Răduță.

— Vreți să-l cunoașteți pe Cosma Constantin? Un moment. Soră, fii amabilă, vezi dacă și-a terminat baia.

Peste câteva minute, în fața noastră se află un băiețel cam de vreo cinci ani, bine dezvoltat, vioi.

— Acum începe să arate mai bine, dar cînd a fost adus la noi, pur și simplu ne-am îngrozit, îmi spune chirurgul. Urme de arsuri, cicatrice, hematoame, răni în gură ce au trebuit să fie cusute, stare febrilă. Da, n-a fost simplu deloc. Acum însă, după o lună de spitalizare, este aproape vindecat.

Băiatul ne privește atent, cercetător. Cînd ne uităm la dînsul, lasă automat capul în jos.

— Cine te-a bătut?

— Mama...

— De ce?

— Voia să scape de mine.

— Poftim?

— Voia să scape de mine...

Vorbește încă greu, rănile din gură nu s-au vindecat complet. Îl lăsăm în pace, o zbughește pe ușă. Aici, în secția chirurgie, se simte bine. Bolnavii, străini care i-au auzit trista poveste, îl mingieie, îi dau dulciuri. Personalul, doctorii, asistentele medicale, într-un fel l-au adoptat. Da, aici, pe sălile și-n încăperile albe ale spitalului se simte bine. Oricum, infinit mai bine decât acasă lîngă mama sa.

...La 38 de ani Viorica Cosma n-a reușit în nici un fel să-și statornicească existența. Schimbă șantier după șantier, poate în speranța că în alt loc totul se va rezolva, va lua altă întorsătură. O însoțește peste tot un băiețel, băiatul ei, Costel. Tatăl? În buletinul ei, la rubrica respectivă stă scris «părinte necunoscut».

Ajunge la Bușteni. Se angajează la întreprinderea de construcții din localitate. Începe să muncească. După cîva timp face cunoștința unui bărbat, Vasile B. Închiriază o cameră în oraș unde locuiesc totuși trei. Copilul însă deranja. Copilul acesta veșnic trist, veșnic speriat, pe care nici un vecin nu prea își aduce aminte să-l fi văzut pe-afară, prin curte, jucîndu-se cu alți băieți.

Cei doi plecau la muncă ori la vreo petrecere și închideau ușa cu cheia, lăsîndu-l pe băiat ore în șir singur.

Nu după mult timp însă «menajul» improvizat începe să scîrție. Izbucnesc tot mai des certuri, scandaluri, urme de scurte împăcări. După multiple deliberări, cei doi ajung la o concluzie cel puțin stranie: vinovatul este Costel...

Băiatul începe să fie «pasat» ca o minge. Mai întîi este internat la leagănul pentru copii de la Strejnic, apoi la cel de la Băicoi (măcar de-ar fi rămas acolo, unde se

bucura de o îngrijire atentă!), pentru ca în cele din urmă să fie dat în grija unei mătuși ce locuiește în comuna Telega. Nu pentru mult timp însă, este adus din nou lîngă «părinți», la Bușteni. Hotărîre nefastă ce avea să culmineze cu seara zilei de 24 octombrie 1972. Ce s-a întîmplat atunci?

Iată ce declară vecinii:

Ana Sărăcilă: «Am auzit țipete, țipete de copil. Știam că la nr. 8 (pe strada Mihai Eminescu-n.n.) locuiește o familie cu un copil care este veșnic bătut, veșnic închis în casă. N-am mai răbdat și m-am dus să văd ce se întîmplă».

Maria Avram și Gheorghe Avram: «Scandalul și țipetele din acea seară luaseră asemenea proporții încît am socotit de datorita noastră să mergem să vedem ce se întîmplă, să anunțăm miliția...».

Sesizate, organele de miliție descoperă într-o cameră sordidă un copil în stare de semiinconștiență. Cu întregul corp acoperit de vinătăi, cicatrice, abia putînd îngăima cîteva cuvinte, cu urme de arsuri. Este internat de urgență la Spitalul unificat din Cîmpina.

Cazul de față este, evident, singular. Iar Costel, salvat din miinile «mamei» și ale concubinului ei, va cunoaște, după ce se va restabili complet, ajutorul și grija cu care statul nostru, societatea noastră înconjoară pe cei mai tineri cetățeni ai săi. Și se va bucura, în sfîrșit, de copilărie, de copilăria care pînă acum i-a fost refuzată tocmai de cea care l-a adus pe lume, de cea care ar fi trebuit să facă totul pentru a i-o asigura: mama.

Cazul de față este, firește, singular. Totuși, care a fost terenul, ambianța în care s-a născut? O mamă care rătăcește de pe un șantier pe altul fără a se putea fixa. Fără meserie, cu o instrucție minimă (4 clase elementare). Tirînd după ea un copil pe care, probabil, nu și l-a dorit. Legături mai mult sau mai puțin stabile cu diverși bărbați. Din ultima, cea cu B.V., se va naște nu peste mult timp un alt copil. Iresponsabilitate? Justiția își va spune în curînd cuvîntul.

Să constatăm doar că întîmplări ca cea relatată mai sus au șansă de proliferare pe un teren în care lipsa celei mai elementare instrucții își dă mîna cu lena, necinstea și inconștiența.

Se mai pot pune cîteva întrebări. De ce, de pildă, vecinii care în seara zilei de 24 octombrie au intrat în alertă, sesizînd organele de miliție, n-au acționat mai devreme? Toți declară că știau cîte ceva despre felul cum era tratat, mai bine-zis maltratat, minorul Costel Cosma. A intervenit, probabil, acel fals sentiment de «jenă», de «pudoare», acel atît de nefast «ce-mi pasă mie, eu îmi văd de-ale mele», ce se traduce printr-o ridicare din umeri și-o indiferență totală față de ce se întîmplă în imediata sa vecinătate. Nu pledăm, de bună seamă, pentru imixtiunea brutală în viața particulară a cuiva, dar indiferența și apatia unora față de adevărate drame ce se consumă sub ochii lor ne stîrnesc o sfințită indignare! Dacă unul dintre vecinii ori cunoșcuții care cunoșteau infernul în care trăia acest copil și-ar fi luat inima-n dinți și ar fi discutat cu cei doi, încercînd să-i convingă să-și schimbe felul de viață, să se respecte și să-l respecte pe acest băiețel care nu este cu nimic vinovat că a apărut pe lume dintr-un «accident», iar la

nevoie să meargă la locul de muncă a celor doi, să reclame măsuri împotriva comportării lor abominabile, altfel ar fi decurs, poate, lucrurile.

Dacă sindicatul, comitetul de partid al Întreprinderii de construcții-Bușteni s-ar fi interesat mai îndeaproape de salariații săi, încercând să le cunoască și, eventual, să le rezolve greutățile — și să nu motiveze că «fluctuația mare de cadre de pe un șantier de construcții și necesitatea stringentă de mină de lucru fac practic imposibilă cunoașterea mai aprofundată a celor angajați», așa cum dealtfel au și motivat! — lucrurile ar fi luat o altă cale? Mai mult ca sigur. Dacă Viorica Cosma și V.B., după o conviețuire de doi ani, s-ar fi căsătorit,

pregătind un cadru de liniște, echilibru și pace, atât de propice, dar și atât de obligatoriu venirii pe lume a unui alt copil, starea psihologică a acestui cuplu s-ar fi schimbat? Înclinăm să credem că da.

În ce ne privește, noi n-am făcut decît să propunem meditației dv. o întîmplare cu semnificații multiple, ce sună ca un adevărat avertisment la adresa celor, puțini la număr, care nu știu sau nu vor să știe că aducerea pe lume a unui copil este un act de maximă responsabilitate ce te obligă la revizuirea, dacă este cazul, a întregii tale existențe sau a ceea ce ai crezut că este existența ta la un moment dat.

mapamond '73

de Ioan GRIGORESCU

laleaua neagră

Există țări ale căror hărți au cunoscut de-a lungul istoriei modificări temporare sau durabile, numai prin mutarea hotarelor. Pămîntul a rămas însă același peste milenii. Harta Olandei, privită astăzi și comparată cu hărțile de acum 400 de ani, constituie probabil o unică excepție de la regulă. După cum atestă o hartă a epocii, în anul 1400 pămîntul Țării de Jos era cu o treime mai puțin. Trei secole mai tîrziu, fără nici un fel de cuceriri de teritorii pe seama altor state, Olanda recuperase din mare aproape zece mii de kilometri pătrați. Astăzi, adăugirile de pămînturi smulse mării prin înălțarea de diguri, prin secarea mlaștinilor și a smîrcurilor marine au extins suprafața țării la 40 000 kilometri pătrați, cam o șesime din întinderea României, pe care trăiesc prosper vreo treisprezece milioane de olandezi, atingînd una din cele mai mari densități a populației de pe glob. Se spune că este imposibil să produci spațiu. Dar procedeele polderizării au demonstrat cum se poate smulge mării, uscatul. În plus, știința utilizării cu maximum de randament a spațiului disponibil i-a făcut optimiști pe olandezii care socot că vor număra în anul 2000 aproape 20 000 000 de suflete. Situația unei bune părți din teritoriul țării lor sub nivelul mării, ca și permanenta amenințare a năvălirii apelor, i-a deprins pe olandezi să învețe, de-a lungul secolelor, ce înseamnă o inteligentă gestiune a pămîntului.

Pentru olandezi, pămîntul este un bun prea prețios pentru a putea fi irosit. Pentru ei, a irosi pămîntul însemna a irosi posibilitățile de a întîmpina omenește viitorul. Din drămuiala cu care i-a preafecit dărnicia naturii ei au născut noțiunea de randament maxim al spațiului, și prin asta oferă o lecție de inteligență unei lumi terorizate de ideea «exploziei demografice». Cu 40 de ani în urmă Olanda nu număra decît vreo șapte milioane de locuitori. Previțiunile de atunci pentru anul 2000 estimau cu neliniște o dublare a populației. Volumul acesta a fost deja atins. Iar lupta pentru pămîntul încă acoperit de apele mării, pe o platformă continentală de mică adîncime, continuă. Ea este însoțită de o ingenioasă aplicare a științei amenajării teritoriale prin extinderea zonelor urbane spre nord-est pe solurile care, cu două-trei decenii în urmă, nu erau altceva decît fund marin. Expansiunea urbană continuă. În anul 2000 densitatea populației va atinge 900 locuitori pe km pătrat în zonele sud-vestice ale țării și de peste 300 locuitori pe km pătrat în nord-est. Ponderea agriculturii în balanța economică a țării nu va continua să scadă, deși în 1980 se prevede că numai 5 la sută dintre olandezi vor cultiva în mod direct pămîntul (față de 14 la sută în 1950), sectorul terțiar dînd de lucru la 55 la sută din populație iar industria menținîndu-se la nivelul constant din ultimii 20 de ani, adică ocupînd aproximativ 40 la sută din mîna de lucru a țării. Aceasta va face ca, în mai puțin de un deceniu, două treimi din populația Olandei să locuiască în marile concentrări urbane. Va mai fi loc pentru laleaua neagră? Specialiștii olandezi sînt neliniștiți nu atît de creșterea densității în megalopolisuri, ci de extinderea pe orizontală a populației urbane, prin crearea de noi și noi orașe-dormitoare în vecinătatea marilor metropole. Circulația, care a devenit simbolul dinamicii într-o societate modernă, se trezește prin ea însăși paralizată — și numai crearea unei vaste rețele de transporturi publice mai poate păstra viața în centrele urbane. Două milioane de automobile circulă în momentul de față pe străzile și pe șoselele Olandei, și numărul lor va ajunge în 1980 la patru milioane. Experiența actuală demonstrează că intensitatea exploatării vehiculelor puse în circulație scade în raport cu creșterea numărului acestora. Cu alte cuvinte, kilometrii parcurși de fiecare automobil pus în circulație scad invers proporțional cu numărul mașinilor. Orașele create pentru om se trezesc prizonierele asaltului automobilistic, cu spațiul liber asediat de amortizarea parcurșilor și cu străzile flancate în lungul trotuarelor de mașinile care staționează.

Olandezii sînt neîntrecuții horticultori ai Europei. La orice stație de benzină (în Occident se pot cumpăra pe prețul a doi litri de carburant zece cepe de lealea, care dețin în miezul lor tot ce a distilat timp de secole de căutări arta forțării naturii pentru crearea de frumusețe. Laleaua este deprinsă încă din perioada ei de gestație în cepele arămii cu principalul ei rival: țeava de eșapament. Horticultura, care n-ar putea exista fără nevoia de flori a orașelor, este asasinată încetul cu încetul tocmai de expansiunea urbanistică exagerată.

Cu o sută de ani în urmă, populația Olandei nu era decît de trei milioane. Cincizeci de ani mai tîrziu, ea număra șase milioane de locuitori. Vor fi douăzeci de milioane peste 30 sau 40 de ani. Și vor fi milioane de automobile.

Mă opresc în grădina de flori a unui horticultor din împrejurimile Rotterdamului să privesc o lalea neagră: «Nu, domnule, îmi spune el, ceea ce vedeți nu este culoarea adevărată a lalelei mele, ci zgura și fumul care i s-arde pe petale de la forfota asta nebunească de mașini...».

SECVENȚE AFECTIVE DIN FILMELE ROMÂNEȘTI ALE ANULUI 1972

„PUTEREA” ȘI „ADEVĂRUL”:

Dansul

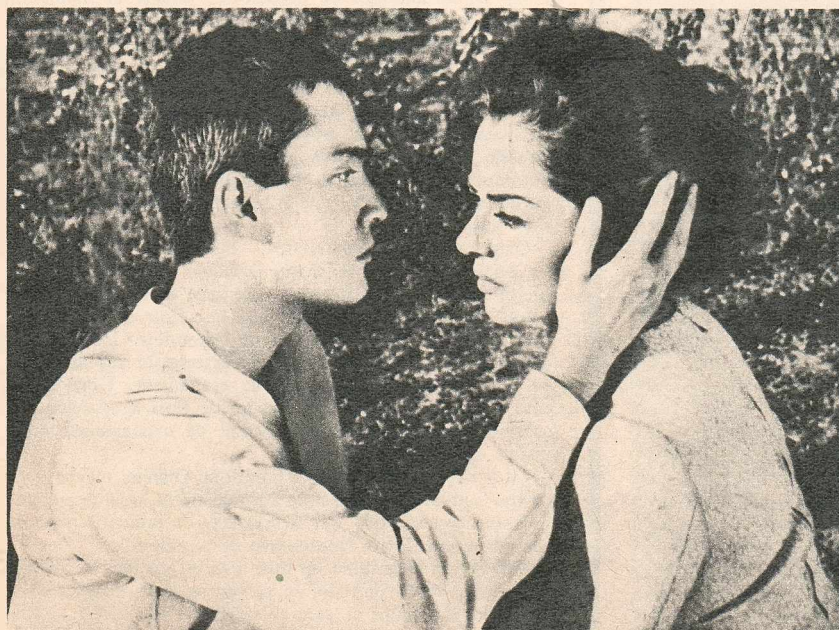

Dansează bătrînul și visează lei. Acestea sînt cuvintele către care m-am dus glonț c nd l-am văzut pe Mircea Albuescu (alias Pavel Stoian) alunec nd ușor, cu Irina Gărdescu în brațe, în ritmul unui vechi tangou. Un întreg arsenal psihologic pregătește și justifică această secvență din familia celor care nu se uită, nu pentru că în ele ar fi concentrată întreaga virtuozitate profesională a realizatorilor, ci pentru că ele deschid o poartă către lumea de taină a personajului. După ce Stoian face haz de elanul colegilor săi, gata să o țină în c ntece mobilizatoare în plină nuntă, ordonă scurt, bărbătește și ca la el acasă, o melodie mai de suflet. Străbate salonul cu o neașteptată eleganță, invită mireasa, face c țiva pași și acest moment, în care toți (convivi și spectatori) se așteptau și așteptam să se pună

la cale o petrecere, devine începutul unei mărturisiri fără vorbe despre imensa nevoie de fericire, despre tristețea și neliniștea omului care nu a avut niciodată timp suficient să se g ndeasc  la el. Pavel Stoian plutește, dincolo de umărul alb al femeii parcă se întind grădini fermecate, cu arome amețitoare, iar alunecarea către sărut nu are nimic îndrăzneț, deplasat. Printre oamenii lui, eroul și-a îngăduit o clipă de visare, de uitare a istoriei, iar pentru astfel de «slăbiciuni» bărbații adevărați nu-și cer niciodată scuze. Bărbații adevărați se trezesc cu demnitate și, fără să se șteargă la ochi, fără să se întrebe inutil ce s-a întimplat cu ei, se acoperă din nou cu platoșa de fiecare zi. Frumusețea scenei o dă și acest acord tacit,  ntilnirea omenească a celor care mai țirziu se vor despărți.

„DRUM  N PENUMBRĂ”:

Monica și soldatul

 ntotdeauna am crezut că din fața unei femei care pl nge trebuie să te retragi în virful picioarelor, trebuie să dispari, cel puțin c teva secunde, pin -și usucă lacrimile.  ntotdeauna am crezut că cinematograful, printre multele și neincetatele sale lecții, trebuie să ne învețe și acest lucru, desigur, un nimic în comparație cu, să zicem, o pildă de vitejie, dar foarte important pentru bunul mers al relațiilor de zi cu zi. Eu aș  am citit și am consecutat secvența «Monica și soldatul» din filmul lui Lucian Bratu și Petru Popescu. Ca pe o mare discreție în fața durerii, ca pe o ocrotire a eroinei. C nd s-a despărțit de Radu, în plină noapte, la margine de oraș, sînt convinsă că pentru ea, dincolo de șosea, nu putea începe atunci decit deșertul. A o arăta imediat lingă o prieten  sau în familie ar fi însemnat,  mPLICIT, să-i scormonești în suflet. Și atunci se în-

timpl  ceea ce numai el, filmul, poate să surprindă: nimic nu este definitiv pierdut at ta timp cât mai ai puterea să observi un obiect, o piatră, un greiere sau altă ființă. Toate acestea sînt, desigur, realități neutre, greierile era tot ce putea fi mai departe de preocupările Monicăi, soldatul cu permisia lui de o zi părea că vin din altă lume, dar toate, la un loc, erau o dovadă de viață, de speranță. Nu chipul băiatului, de o imensă candoare, sfiala și înduioșarea lui, cu alergătura prin iarbă după insecta c ntătoare, nu acestea dau secvenței alese un autentic fior poetic, ci însăși apariția recrutului, apariția cuiva care știe o poveste și este gata să ț o spună c nd îți este greu.

Dacă totul s-ar fi terminat aici, dacă cineva ar fi avut puterea să spună «stop», ne-am fi aflat, cred, în fața unuia dintre cele mai  nspirate finaluri din filmul nostru.

„FELIX ȘI OTILIA”:

Zei negri

Dintre multele secvențe remarcabile ce te urmăresc după ce-ai văzut filmul, m-am oprit asupra «n valei bivoliilor» pentru că, mai mult ca oriunde, am avut senzația acută că peste porțiunea aceea de peliculă a cobor  duhul călinescian, că realismul său fantastic a fost captat în însăși esența sa. Sentimentul spațiului grandios, împingerea g ndului către imaginea imensit ților scitice, enorma disproporție a obiectelor, mugetul apocaliptic al animalelor, nimic nu lipsește din acest tablou în care picturalul și sonorul ating adevărate performanțe estetice: «Colbul cresc  ca o furtună și  nnegri totul.  n inima lui se zăriseră întii vite lungi, bituminoase, cu capul aplecat și adumec tor ca al unor rinoceri, merg nd ondulat, ca o barcă infernală pe Styx»...

«aerul răsuna de niște răcnete neidentificabile»... Ecranul a fost lectura fidelă a acestor r nduri.  ntuiția autorilor a operat nuanță cu nuanță: să ne amintim că în paginile romanului cei trei eroi, aflați în plimbare peste c mpuri, — Felix, Otilia, Pascalopol — nu coboară din brișc , dar undeva există notația... «un bivoli,  ndus în eroare de rochia ei albă, își apropiase f lcile lungi și păroase, mirosind-o cu înclinarea de a o rumega...» «...brișca fu înconjurată de acești zei negri care trăgeau din nări privind spre Otilia, confund nd-o poate cu o buruiană mai înaltă.  n film, Otilia este prinsă de «turma ce se scurse încet, ca o lav  groasă», iar pentru c teva secunde fata pare o floare ciudată răsărită în mijlocul acelor «zei negri».

M.MIHAIL

flacăra actualitate

ritmicitate și eficiență

Dezvoltarea în ritmuri înalte a industriei noastre chimice, punerea în funcțiune de noi obiective în cursul acestui an cere din partea principalului furnizor de utilaje și agregate, Uzinele «Grivița roșie», o muncă de o perfectă ritmicitate pentru a putea livra șantiierelor, la termen, utilajele contractate, fără a produce nici un fel de întârzieri. În condițiile devansării termenelor de dare în folosință a noilor obiective

industriale și a măririi sarcinilor pe anul 1973, în cursul lunii decembrie s-a purtat la uzină o discuție comună cu toți beneficiarii, stabilindu-se în mod concret eșalonarea tuturor comenzilor pe decade și pe luni. Această eșalonare a avut în vedere noile sarcini sporite ale beneficiarilor, de aceea, toate termenele anterior stabilite prin contracte au fost corelate cu noile cerințe, stabilindu-se termene, în unele cazuri cu 3—5 luni mai devreme, ca în cazul utilajelor necesare platformelor industriale de la Pițești și Arad.

Pe baza acestor discuții, uzina, la rîndul ei, de data

aceasta în calitate de beneficiar, a stabilit termene noi cu furnizorii de materii prime. Astfel, s-a putut nominaliza tonajul de utilaje produse pe fiecare lună, în conformitate cu necesitățile șantiierelor de investiții ale principalilor beneficiari. Pentru primele termene de livrare sînt asigurate toate condițiile, planul fiind defalcat pe brigăzi și decade și cunoscut pînă la ultimul muncitor.

În instantaneul nostru, trei dintre cei care contribuie la evidențierea secției a 3-a în bătălia pentru ritmicitate: maestrul Aurel Georgescu și șefii de brigadă Vasile Tilev și Gh. Buftea.

la pupitrul orchestrei „pasedeloup” din paris

Un scurt interviu cu dirijorul Paul Popescu de la Opera română din București, înaintea plecării sale în capitala Franței:

— Cu ce ocazie această deplasare?

— Am fost invitat să dirijez din nou — prima oară am avut plăcerea să mă întîlnesc cu membrii formației în 1971 — celebra orchestră «Pasedeloup», una dintre cele mai vechi din Europa. Tocmai îmi puneam la punct programul concertului extraordinar din seara de 21 ianuarie, care va avea loc în sala Théâtre des Champs Elysées, cu o capacitate de peste 2 000 de locuri.

— Spuneți-ne, ce va cuprinde programul acestui concert?...

— Lucrări de Berlioz, Schumann, Saint Saens, Wagner. Parizienii îndrăgesc mult muzica simfonică, și concertele orchestrei «Pasedeloup» reprezintă adevărate evenimente. Faptul că mă voi afla la pupitrul ei, este încă o dovadă a aprecierii deosebite de care se bucură în Franța artiștii români.

— Despre activitatea de la București?

— La înapoiere voi începe lucrul în vederea dirijării a patru spectacole ale primei noastre scene lirice cu opera «Tannhäuser» de Wagner.

un iepure pentru dumneavoastră

O noutate în stare să intereseze nu numai pe consumatorii obișnuiți ai localurilor, ci și pe ghinionistii în ale vînatului. Recent, în Capitală s-a redeschis într-un cadru ambiant o unitate publică — restaurantul «Pui de urs», unic prin specificul preparatelor servite, în cea mai mare parte provenite din vînat. Unitatea, avînd o capacitate de 170 de locuri și o crămă proprie, oferă vizitatorilor preparate vînatorești adecvate fiecărui sezon de vînațoare. Nu vor lipsi specialitățile de mistreț, căprioară, iepure etc.

arheologii la curtea de argeș

— S-au descoperit piese de artilerie sfeșnic din secolul al XIV-lea și un admirabil din secolul al XV-lea —

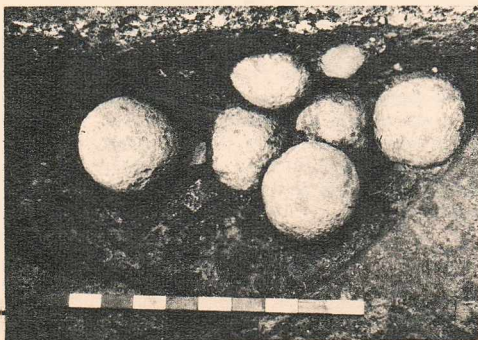
Se împlinesc șase ani de cînd cunoscutul arheolog bucureștean N. Constantinescu, cercetător principal la Institutul de arheologie din București, sapă pe locul pe care se afla Palatul domnesc al voievodului Seneslau. Ultimele sale investigații au condus la descoperiri deosebit de interesante.

Printre altele, într-o groapă s-au găsit un număr de ghiulele de piatră, piese de artilerie din secolul al XV-lea. Ghiulelele au fiecare un diametru de 40 centimetri. De asemenea s-a scos la lumină o deosebit de frumoasă piesă ceramică: un sfeșnic din lut ars cu pereții traforați, lucrat în secolul al XIV-lea după părerea specialiștilor, în maniera meșterilor din secolul al XIII-lea. Un asemenea exemplar s-a mai găsit la Corint, în Grecia.

S-a mai descoperit o monedă din vremea unui împărat bizantin, probabil Alexias al III-lea Anghelos (1195-1203) — monedă care confirmă prezența fostului Palat domnesc încă din secolul al XIII-lea.

Săpăturile arheologice de la Palatul domnesc de la Curtea de Argeș se găsesc în faza finală, cercetătorul N. Constantinescu urmînd să înceapă alcătuirea unei monografii a acestei importante așezări voievodale.

Ghiulelele descoperite la Curtea de Argeș.

juđeđene pentru probleme de organizare științifică a producției și a muncii și întreprinderile beneficiare ale serviciilor cabinetului.

În calitate de consultanți ai cabinetelor au fost atrase cadre cu experiență din întreprinderile și instituțiile județului, care și-au dovedit calitățile și aptitudinile necesare în primii doi ani de funcționare — fără contracte — a cabinetelor. De asemenea, din activul obșteșc al cabinetelor mai fac parte membri ai comisiilor economice ale comitetelor județene P.C.R. și reprezentanți ai întreprinderilor beneficiare.

Bilanțul, după primul an de activitate pe baze contractuale a cabinetelor, înregistrează rezultate pozitive. Peste 700 contracte încheiate, în valoare de peste 27 milioane lei. Eficiența economică estimată pentru cele 237 contracte executate, în valoare de opt milioane lei, indică sporuri anuale ale producției globale în unitățile beneficiare de 335 milioane lei, o creștere a productivității muncii între 10 și 50 la sută pentru locurile de muncă proiectate, precum și beneficii suplimentare în valoare de 172 milioane lei.

Cifra medie de peste 200 lei beneficiu la fiecare leu investit în contracte de consultanță dovedește că organizarea științifică a producției și a muncii reprezintă un domeniu de investiție fără egal în vederea creșterii eficienței producției.

Paralel se dezvoltă în țara noastră și un alt tip de consultanță — consultanța internă a grupurilor industriale și centralelor.

Institutul central de perfecționare a cadrelor de conducere din economie și administrația de stat din cadrul Academiei «Ștefan Gheorghiu» a pregătit pînă în prezent trei promoții de consultanți în organizare și conducere. Ei își desfășoară de regulă activitatea în marile unități economice, oferind consultații în probleme specifice diverselor întreprinderi componente ale centralei sau grupului respectiv.

Ingrîșorător este faptul că după 18 luni de pregătire asiduă în problemele de vîrf ale conducerii și organizării, o mare parte dintre acești consultanți nu sînt utilizați potrivit pregătirii obținute, în întreprinderile care au plătit școlarizarea lor, ci sînt repuși în posturile deținute înainte de școlarizare. Este cazul promoției de 12 consultanți din anul trecut, care s-au întors cu toții la vechile lor locuri de muncă! Concluziile se impun de la sine.

Corpul de consultanță — după cum o dovedesc și cele câteva date prezentate aci alături — poate avea o contribuție deosebită în ridicarea nivelului general al conducerii în întreprinderile subordonate unei centrale sau unui grup industrial, ca și în rezolvarea optimă a unor probleme privind amplasarea de noi capacități, reducerea costurilor de fabricație, îmbunătățirea calității, utilarea, perfecționarea sistemului de întreținere a utilajelor, controlului etc. O dovedesc bunele rezultate obținute pe plan mondial precum și în practica noastră economică. Firește, în acele cazuri în care «industriile ideilor» i s-au creat condițiile pentru a arăta «ce poate».

CONSULTANȚA — O INDUSTRIE ÎNFLORITORE

Aparută în primele decenii ale acestui secol, «industria» de consultanță se dezvoltă rapid și continuu, în prezent numărul firmelor de acest gen în lume fiind de ordinul miilor. Efectele favorabile în activitatea beneficiarilor, cît și înseși veniturile obținute de firmele de consultanți le-au asigurat afirmarea și expansiunea continuă.

Cîteva cifre sînt concludente. În Statele Unite funcționează în prezent 3 700 firme de consultanți, precum și aproape 50 000 consultanți individuali; în Anglia, 20 de firme includ peste 2 900 specialiști; în Franța activează aproximativ 11 000 consultanți.

Ritmul de dezvoltare a acestor firme — 15-20% anual — le situează printre «industriile» de vîrf ale economiei moderne.

UN PROFESOR DE SOCIOLOG CHESTIONEAZĂ PRESEDINTELE

La sfîrșitul anului 1970, f și-a propus să facă o analiză de muncă.

În acest scop a fost format un grup de 26 interni și 2 din exterior (un inginer și un sociolog).

Avantajele unei asemenea consultanții interni (toți cu o mare experiență în analiza de muncă și o mai mare aprofundare a activității ale firmei, pe care cei din afară nu o au) au fost discutate în altă parte, puțini consultanți angajați sau ar fi capabili să angajeze sau să impună așa ceva în numeroase companii: peste 4 000.

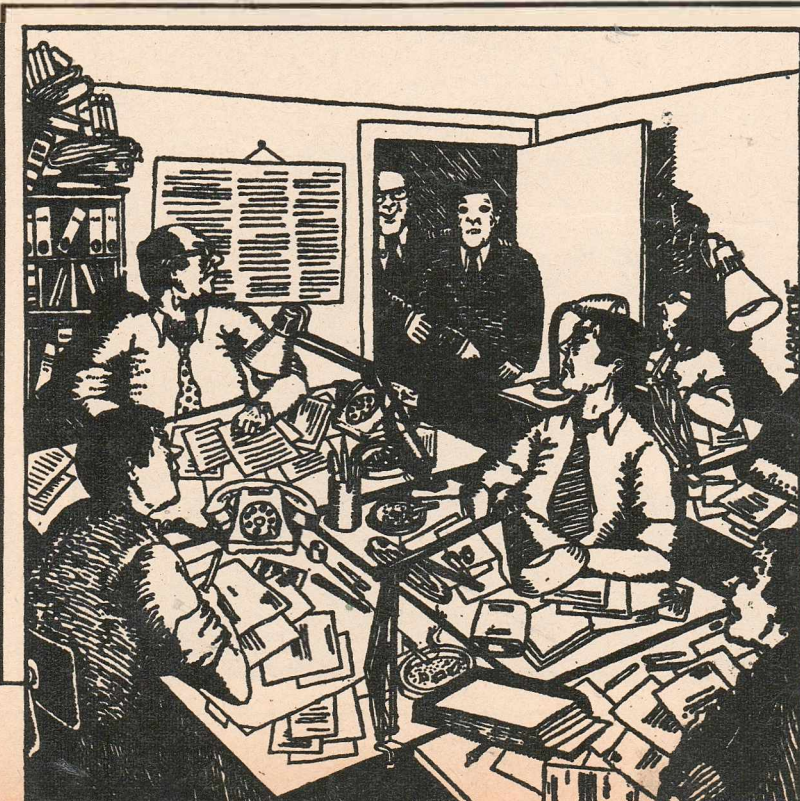
Un alt aspect: personalul intern al întreprinderii este familiar cu activitatea de producție în sine și cu politica de personal a firmei.

În aceste condiții, principii de lucru externi a fost să definească muncă și să culeasă de consultanții în probleme de conducere («Industrial Consultants Ltd») avizate toate rapoartele și propuneri de consultanți conducerii și profesor de organizarea din Edinburgh, a chestionat pe prioritar pentru a defini poziția sa în companie.

Pentru a studia utilizarea funcțiilor a fost divizat în cinci subgrupe, fiecare avînd un anumit număr de compartimente și obiectivitatea științifică, conștient ar fi putut fi influențat prin muncă — li s-au încredințat diferite investigații: un inginer în rafinărie de petrol, un geolog a investigat și a.m.d. La rîndul lor, companiile au pe mici colective de lucru și a avut. Apoi grupul s-a reunit conștient a vedea înlăntuirea lor în fluxul de activități întregii firme. În exterior au jucat un rol foarte important realizeze o critică «dezinteresată».

Ca urmare a studiilor întreprinse s-a ajuns la soluția schimbării voluntarii impetuoașe a sectorului chimic noua firmă chimică «British Petroleum Ltd». La vechea «B.P.» zile de vînzări a urmărit ca în directorul respectiv să nu mai funcționeze personal asupra unor probleme de conducere imobilizate în mod nejustificat.

Important este faptul că salariații, în urma restructurărilor organizatorice, au constatat că, oarecum, prin răspunsurile date la chestionare au contribuit și ei la noua formulă, mai eficientă.

Nu totdeauna consultanții sînt primiți cu zîmbetul pe buze. «Ce am nevoie să mi se spună de la obraz că sînt un conducător prost?», gîndește — uneori — «șeful». Dar se pare că unele cadre medii se tem cel mai mult de «omul cu idei»...

percepție critică ce-si gaseste in unele energice formulări, nu de puține ori memorabile. Cu toate acestea nu stilistic ne solicită în primul rînd aceste comentarii critice, ci prin ceea ce afirmă sau contestă, prin viziunea estetică și scara de valori pe care ne-o propun (mai mult sau mai puțin explicit desigur).

O acțiune binevenită a criticii lui Caraion e de a da mai mult relief contribuției literare a generației pe care o reprezintă («generația războiului») și a cărei afirmare a cunoscut un drum sinuos și dramatic. Meritele unor poeți ca Tonegaru, Mihai Crama, Alexandru Lungu sau ale altora din aceeași serie sînt puse în lumină cu sentimentul unei restituții necesare.

Noile serii, promoțiile ilustrate, printre altele, de numele unor Ion Alexandru, Ilie Constantin, Cezar Baltag, Gabriela Melinescu, Gheorghe Pituț, Dan Laurențiu ș.a., criticul le întîmpină fără crispări, acordîndu-le răgazul unor analize atente și comprehensive. În afara cîtorva receptări poate prea generoase (A. Batali, Nora Iuga, Emil Manu), Ion Caraion e preocupat să disocieze, în scrierile comentate, notele originale de ceea ce i se pare arid, impropriu, mimetic sau nesemnificativ, pronunțînd așadar judecăți de valoare. O face cu discreție și fără a răni, însă ferm, inezitant, nelăsînd dubii.

Volumul grupează și articole mai vechi, din anii războiului și imediat următori, texte despre Eugen Jebeleanu, Eusebiu Camilar, Ilarie Voronca, Bogdan Amaru, un amplu eseu închinat literaturii lui Marin Preda (dintre cele mai interesante din cîte s-au scris despre acest autor), apoi reflecții în jurul unor subiecte mai generale («Literatura viitorului», «Orașul în literatură» etc.), fragmente de memorii, evocări și, în fine, un amplu compartiment dedicat literaturilor străine. Reținem de aici studiul despre Saint Exupéry, atît de substanțial și pasionant în dialectica sa, paginile despre Baudelaire și încă altele dintr-un sumar foarte bogat și atît de atrăgător.

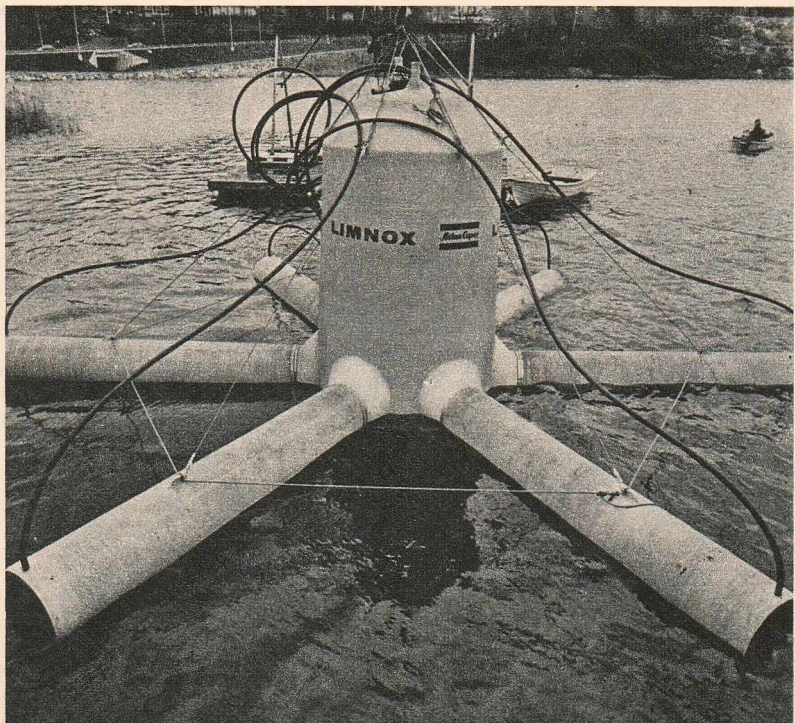
A LUAT-O LA SĂNĂTOASA

Un grup de scafandri bulgari a descoperit în apele Mării Negre din jurul Varnei o grămadă mare de ancore, care par să dateze din secolele 4-5 î.e.n. O asemenea cantitate de ancore plasate într-un singur loc constituie un caz bizar și oamenii de știință încă nu i-au găsit explicația. După unele opinii, ele ar fi fost ale unei escadre de nave care — dintr-un motiv sau altul — a trebuit să plece foarte repede și neavând timp să desfacă ancorele, le-ar fi tăiat.

În fotografie, grupul de scafandri care a făcut descoperirea, condus de inginerul Anton Badjev, pregătește o emisiune cu acest subiect pentru TV.

AVEȚI PUȚINTICĂ RĂBDARE

Apele din jurul plajei Brunnsviken din Stockholm sînt foarte poluate, decolorate, urit mirositoare. Dragarea lor ar fi foarte dificilă, de aceea s-a recurs la un alt mijloc, experimental, de oxigenare a apelor. Cu acest sistem se speră ca în 4-5 ani apele să-și recapete prospețimea de altădată.

adusă la expoziție

A NIMERIT ORBUL LONDRA ...

Elevii unei școli din orașul englez Leicester au realizat o hartă a orașului destinată orbilor, o aplicație a principiului «Braille». Harta este din plastic, tridimensională, străzile fiind marcate cu ajutorul unor sfori lipite pe hartă și clădirile importante folosite ca puncte de reper, realizate din mici piese de cauciuc. Matrita astfel făcută din material plastic poate fi multiplicată.

B. R. 406— DRUM PRIN „INFERNUL VERDE“

«Locuința» unei familii de muncitori din zona de defrișare pentru șoseaua transamazonică.

◀ Din loc în loc, de-a lungul șoselei, nucleele viitoarelor așezări ale coloniștilor.

▶ Mașini pe măsura operațiunii-gigant.

▶ Peste 5 000 km de șosea prin jungla amazonică...

▶ Lumea de legendă a uriașei păduri virgine este, pentru cei peste 11 000 muncitori, o realitate dură.

Mașini gonind cu 100 km pe oră pe o șosea modernă trasată printr-o imensă junglă ce părea sortită să rămână de nepătruns pentru veșnicie!... Această veritabilă sfidare adusă de om naturii a fost prilejuită de inaugurarea primului tronson din ceea ce în Brazilia și dincolo de hotarele ei este denumit «Transamazonica», iar în limbajul prozaic al celor ce înfăptuiesc temerarul proiect — B.R. 406. Au devenit deci fapt primii 1 254 km (între Estreito, statul brazilian Goiás, și Itaituba, statul Para) din cei peste 5 000 care urmează să deschidă drum prin «infernul verde» între porturile de la Atlantic, Joao Pessoa și Recife, și frontiera dintre Peru și Brazilia. Lumea de legendă a acestei uriașe păduri virgine — atât de puțin cunoscute pînă acum încît, cum afirma un explorator, poți spune orice despre ea fără a fi dezmințit — este pentru cei aproximativ 11 000 de oameni de pe «șantierul Transamazonice» o realitate dură, o luptă titanică pentru a învinge — metru cu metru — cu machete, topoare, buldozere, excavatoare, pădurea și, totodată, o încercare de forțe cu dușmani de felul climatului ucigător, ploilor torențiale, șerpilor, scorpionilor, păianjenilor otrăvitori, furnicilor roșii, muștelor, ale căror «pișcături» nu rareori sînt mortale. Pentru ce toate acestea? O ambiție mult mai puțin idilică decît aceea de a destrăma mitul uriașului adormit a declanșat întreaga operațiune-gigant. Este vorba de a pune în valoare o zonă de 5 milioane kmp din nordul Braziliei, ce reprezintă aproximativ 59% din suprafața țării, dar cu o densitate demografică de doar ceva mai mult de un locuitor pe kmp. Căci la urma urmei Transamazonica nu înseamnă numai șoseaua lată de 40 m, nu e un scop în sine, ci un mijloc. De-a lungul ei, din loc în loc, este prevăzută a se ridica așezări — unele rurale, altele urbane; primele — destinate lucrătorilor de pe șantier, celor cărora, veniți din diferite părți ale țării, li se oferă parcele pentru a le transforma în pămînt roditor (și a devenit celebru un anume Adao Morais care, lipsit de pămînt și mijloace, atras de acest miraj a mers pe jos cu familia 2 000 km pentru a ajunge aici!), iar celelalte — menite să adăpostească pe aducătorii la suprafață și prelucrătorii resurselor naturale concentrate în extrem de bogatele zăcăminte de minereuri de fier, staniu, bauxită, cupru, aur, diamante a căror existență a și fost dovedită prin prospectări din avion. Într-un cuvînt, — se afirmă în cercurile apropiate oficialităților braziliene — «operațiunea Transamazonica», ce se cifrează la circa o jumătate miliard dolari, ilustrează ambițioasa doctrină «desenvolvimento», — dezvoltarea cu orice preț — formulă interpretată în acest caz de observatorii de presă ca o încercare de «dezumflare» a presiunii sociale exercitate de «cea mai mare zonă de subdezvoltare din lumea occidentală» asupra întregii Brazilii. «Prioritatea amazoniană» nu se bucură însă de sufragii unanime. Se ridică argumente din cele mai variate puncte de vedere; **economico-politic:** mirajul lăpturilor pe care să le lucreze micii agricultori e pe cale să se destrame datorită intrării în acțiune a marilor latifundiari, iar cît privește exploatarea resurselor naturale ale subsolului în scopul dezvoltării țării, «concentrarea intereselor străine» pe acest tărîm a devenit atât de mare încît a determinat pînă și instituirea unei comisii parlamentare de anchetă; **etnografic:** pentru relativ puținii supra-viețuitori ai triburilor indiene care au populat cîndva această uriașă întindere, ca și întreaga Brazilie de altfel, «contactul» cu civilizația, — cu toate corolarele sale, inclusiv înmulțirea bordelurilor și în consecință a bolilor venerice — adusă odată cu Transamazonica, reprezintă pericolul unei dispariții totale; **ecologic:** «Atenție, — afirmă savanții — Amazonia produce actualmente 50% din întreg oxigenul planetei!» — iar Transamazonica înseamnă defrișarea pădurii, pe o bandă de 20 km de o parte și de alta a șoselei, de-a lungul întregului traseu, suprafață rezervată coloniștilor așteptați aici din nord-estul țării...

Tuturor acestor voci li se răspunde cu un argument ce face apel la orgoliul național: «Viitorul Braziliei e în junglă. Noi vom găsi aici tot ce ne trebuie pentru a deveni o mare națiune». Și lucrările continuă cu intensitate pe marele ax transversal — care va uni Atlanticul cu Pacificul peste Anzi, mergînd paralel la circa 300 km cu Amazonul — în pofida glasurilor critice, a climatului cvasiinsuportabil, a miilor de dușmani văzuți și nevăzuți ai muncitorilor. Ba chiar s-a anunțat în aceste zile hotărîrea de a se construi o a doua șosea transamazonică, denumită «Perimetrul nord», ce va urma îndeaproape linia Ecuatorului, urmînd în viitor să fie legată la rețelele rutiere peruane, columbiene, venezuelene, căpătînd astfel o deosebită importanță economico-strategică. Iar dreptatea argumentelor pro și contra o va decide viitorul.

flacăra actualitate

cu participarea premierului palme

Larga campanie de condamnare publică a acțiunilor agresive ale aviației americane împotriva R.D. Vietnam, desfășurată de organizații politice și sindicale din Suedia, a găsit un participant și susținător activ în persoana premierului suedez Olof Palme. Iată-l în imagine (în stînga) asistînd personal într-un mare magazin la culegerea de semnături pe Apelul Național care cerea încetarea bombardamentelor americane asupra teritoriului R.D. Vietnam.

martor ocular: joan baez

După ce, împreună cu alți doi militanți pacifiști americani, s-a aflat, timp de aproape două săptămîni, la Hanoi, cunoscuta cîntăreață de folk Joan Baez a sosit la Hong Kong, în drum spre Statele Unite. Înainte de a se îmbarca a făcut declarații presei în legătură cu cele văzute și trăite în capitala R.D. Vietnam în toila recentelor bombardamente ale aviației S.U.A. Joan Baez și însoțitorii ei au avut prilejul să vadă cu proprii lor ochi distrugerile provocate de bombele americane. «Era un masacru îngrozitor» — a declarat cuprinsă de emoție populara cîntăreață, adăugînd că s-a simțit «vinovată» că a părăsit victimele distrugerilor americane.

Oricum, atît Joan Baez cît și juristul Telford Taylor de la Columbia University și profesorul Michael Allen, prorector al Universității din Yale, au dezaprobat în termeni energici acțiunile aviației americane, arătînd că dezavuarea lor este cu atît mai întemeiată după convorbirile pe care ei le-au avut la Hanoi cu piloți americani căzuți prizonieri cu prilejul recentelor lor incursiuni aviatice asupra capitalei R.D. Vietnam.

În imagine, Joan Baez, fotografiată la Hong Kong îndată după sosirea de la Hanoi.

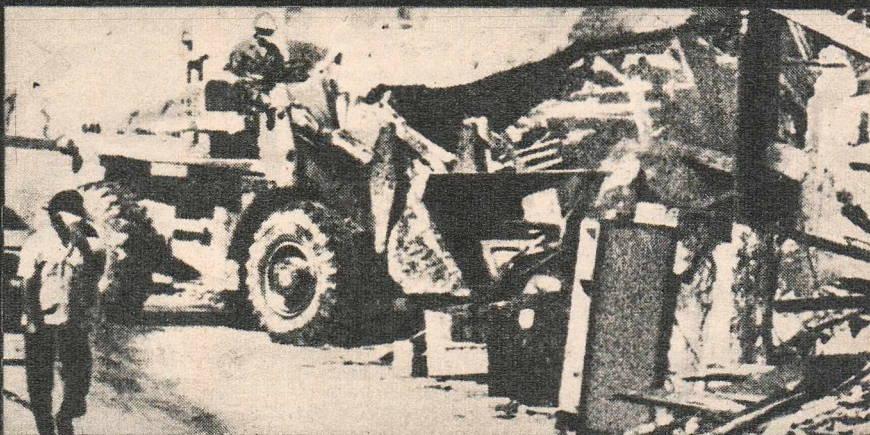
JAPONIA—ecoul alegerilor

Importantul succes obținut de Partidul Comunist din Japonia în recentele alegeri continuă să rețină atenția opiniei publice și a observatorilor de presă. Dovadă — și prezența, în număr deosebit de mare, a ziariștilor la prima reuniune a grupului parlamentar comunist din Dieta japoneză.

DUPĂ DEZASTRU

LA MANAGUA Zgduiturile tectonice din Nicaragua, care au transformat capitala Managua într-un tărîm al morții, se înscriu în bilanțuri, încă provizorii, cu cifre halucinante: 10 000 de morți, 80 000 de case distruse, centrul orașului scufundat cu 30 de centimetri, peste un miliard de dolari valoarea distrugerilor. Apariția în preajma ruinelor încă fumegînde a unor șacali și a păsărilor de pradă completează tabloul sinistru al molozului care a înghițit mii de vieți. Va mai fi vreodată un oraș Managua? Sau nu va mai fi? Sînt întrebări de viitor. Acum,

în imensele tabere de sinistrați, salvarea fiecărei vieți contează. Organizațiile de Cruce Roșie și detașamente speciale de ajutor se află în acțiune. Este vorba de a se acorda asistență medicală, de a se distribui alimente zecilor de mii de năpăstuiți, de a împiedica izbucnirea epidemiilor. În imagine, aspect din orașul distrus.

LA RIO DE JANEIRO

De astă dată n-a fost vorba nici de cutremur și nici de altă calamitate. La numai două luni de la inaugurarea cu pompă publicitară, marele supermagazin «Ideal» din Rio de Janeiro s-a prăbușit asemenea unui castel din cărți de joc. Catastrofa s-a produs la o oră de vîrf a vînzărilor, cînd magazinul era plin de cumpărători. În cîteva minute au fost îngropate sub dărîmături sute de persoane, numărul total al vic-

realități din lumea capitalului

laolaltă— elevi, studenți și corp profesoral revendică

O politică democratică în materie de învățământ, de educație — iată o revendicare la ordinea zilei într-o serie de țări vest-europene. Fapt evidențiat de recente acțiuni de amploare ce au avut loc, de pildă, în Franța, Italia etc. Astfel, peste 100 000 de demonstrații, veniți din întreaga Franță, — incluzând, alături de părinți ai elevilor, de studenți și de membri ai corpului profesoral, conducători ai partidelor de stînga semnatare ale programului comun, reprezentanți ai organizațiilor și asociațiilor laice, sindicale, democratice — au manifestat pe străzile Parisului (în fotografia alăturată: un aspect din Place de la République) avînd drept revendicări: «O singură școală, școala laică!», «Democratizare — Credite pentru școli, nu pentru

monopoluri — Gratuitatea învățămîntului», «Acces la științe și la meserii — Nu, selecției sociale!». La rîndul lor, studenții și corpul profesoral din instituțiile superioare de învățămînt italiene au ținut să-și exprime public nemulțumirea față de proiectele de legi privind învățămîntul superior, care dau mînă liberă arbitrarului. În fotografia din dreapta: reprezentanți ai corpului profesoral și ai altor salariați ai Universității din Roma, aflați în grevă, își afirmă revendicările printr-o demonstrație în fața Universității.

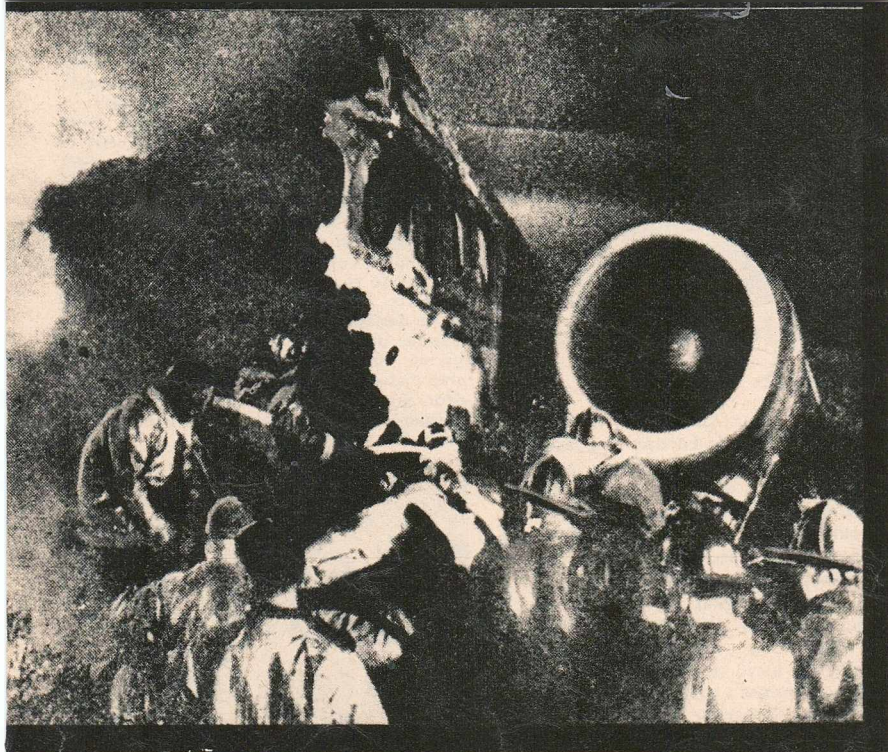

timelor neputînd fi stabilit decît după cîteva zile. Ancheta oficială inițiată pentru stabilirea cauzelor și răspunderilor a ajuns la o primă constatare de-a dreptul consternantă: clădirea care adăpostește supermagazinul «Ideal» a fost înălțată fără autorizația corespunzătoare de construcție și fără să fi fost supusă unor controale sau teste elementare de rezistență. Se pare că un grup de afaceriști verosi este implicat în această operațiune ilicită care s-a soldat cu o adevărată tragedie.

În fotografie, echipe de tineri participă la operațiunile de salvare a victimelor prinse sub dărîmături.

LA CHICAGO Iată ce a mai rămas din uriașul DC-9 aparținînd companiei aviatice

North Central Airlines, la cîteva minute după semnalul de decolare transmis din turnul de comandă al aeroportului din Chicago. Mașina care se avînta pe pista de beton s-a izbit, cu o secundă înainte de a se înălța, de un alt gigant aviatc aflat la sol: un Delta al Companiei Delta Airlines. Dezastrul n-a mai putut fi evitat. DC-9 s-a rupt pur și simplu în două, fiind cuprins de flăcări. În timp ce sirenele de alarmă sunau asurzitor, zeci de pasageri încercau să se salveze sărînd de la înălțimea de cîteva metri. Cînd ambele fragmente ale avionului au căzut pe pămînt, s-a constatat că din cei 45 de pasageri aflați la bord nouă au murit, iar 15 au fost grav răniți. În imagine, operațiunile de stingere a incendiului pe aeroportul din Chicago.

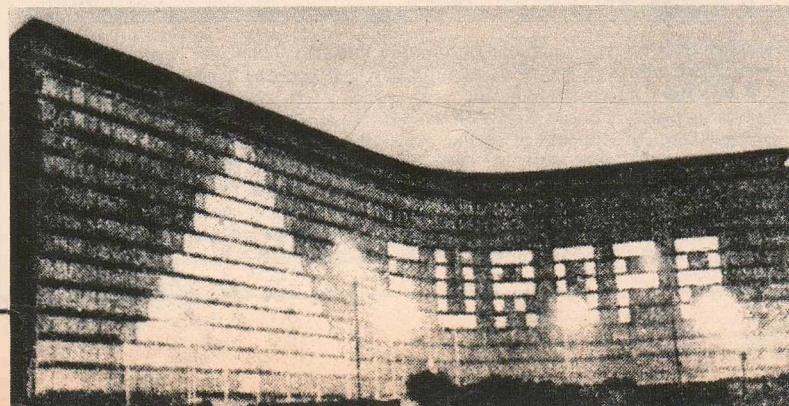

„în sunet de fanfară“... cu note discor- dante

Intrarea în vigoare, odată cu începerea anului 1973, a tratatului de aderare la Piața comună a Marii Britanii, Irlandei și Danemarcei a fost marcată printr-o serie de manifestări deosebite în aceste țări — și mai ales în Anglia, unde a fost pus la punct un întreg program denumit «Spre Europa în sunet de fanfară». Printre altele, cu acest prilej a fost pusă în circulație o nouă monedă, în valoare de 50 pence (imaginea din dreapta) care prezintă pe una din fețe nouă miini strînse — simbolizînd «Piața comună largită» — și menționează anul 1973. În pofida atmosferei festive care a însoțit evenimentul s-au făcut auzite și glasuri critice, care au ținut să scoată în evidență o serie de condiții dezavantajoase

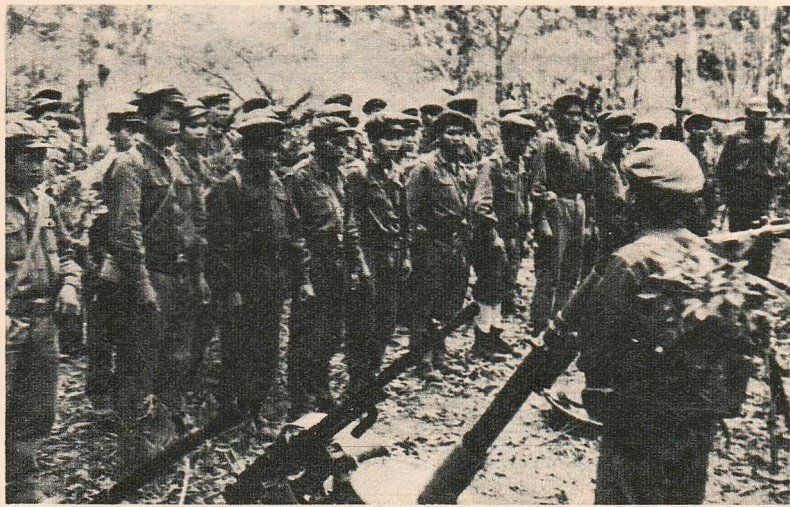
impuse Angliei, concurența acerbă careia vor trebui să-i facă față produsele industriale britanice, din partea produselor similare ale «celor șase», imposibilitatea rezolvării acutei probleme a șomajului din Anglia pe seama celorlalte țări ale Pieței comune largite, care la rîndu-le cunosc probleme asemănătoare etc. Iată de ce «Financial Times» remarca: «Fanfara pentru Europa emite unele note discordante». Note discordante de același gen s-au făcut auzite și printre membrii «celor șase», chiar dacă pentru a marca momentul

au împodobit feeric sediul Pieței comune din Bruxelles (imaginea de jos). Neascunzîndu-și lipsa de entuziasm față de lărgirea Pieței comune, ziarul vest-german «Die Welt», de pildă, sublinia că această grupare de state va reprezenta «o comunitate inflaționistă» și că mărirea numărului membrilor ei va duce la o sporire a cheltuielilor neproductive — respectiv pentru funcționarea aparatului comunitar de la Bruxelles, contribuabilii din cele nouă țări urmînd să suporte în 1973, potrivit ziarului citat, aproximativ 16 miliarde de mărci.

flacăra actualitate

laosul luptător în „sezonul uscat“

Paralel cu strădaniile susținute ale forțelor populare de eliberare de a se ajunge la un proiect de acord cu administrația de la Vientiane în vederea soluționării pe cale pașnică a problemei laotiene, lupta armată pentru eliberarea țării se desfășoară cu intensitate pentru hărțuirea și zdrobirea forțelor inamice. În pădurile Laosului, puternice unități ale forțelor populare de eliberare obțin succese importante, profitând mai ales de condițiile prielnice oferite de sezonul uscat. Un comunicat publicat zilele acestea la Sam Neua anunță că în primele 45 de zile ale acestui sezon patrioții laotieni au scos din luptă aproape 5 000 de soldați și ofițeri inamici, capturând mii de arme.

În aceeași perioadă, zonele eliberate ale Laosului s-au extins considerabil, cuprinzând noi teritorii cu o populație de 60 000 locuitori. Deși obține asemenea succese militare, Frontul Patriotic din Laos își continuă eforturile pentru rezolvarea pașnică a problemei laotiene și în acest spirit cere administrației din Vientiane să accepte proiectul de acord propus la 12 decembrie, menit să redea Laosului pacea atât de așteptată. O condiție obligatorie este însă ca S.U.A. să înceteze orice acțiune militară îndreptată direct sau indirect contra Laosului.

În fotografie, undeva în pădurile din zonele eliberate, o unitate a forțelor populare de eliberare gata de a pleca într-o nouă misiune.

la cîțiva kilometri de saigon...

Orașul a fost trezit în zori de o detunătură infernală urmată de explozii succesive care au stîrnit panică în cercurile administrației saigoneze. Corespondenții A.F.P., A.P. și «Reuter» au relatat din Saigon că orașul a fost zguduit de bubuituri toată dimineața respectivă. Bucăți de plafon au căzut în camerele hotelului «Continental» în care locuiesc corespondenții străini. Abia cînd la cîțiva kilometri de Saigon s-au înălțat trombele de fum și de flăcări, populația și-a dat șeama că este vorba de o nouă acțiune curajoasă a detașamentelor înaintate ale Frontului de eliberare națională. În adevăr, după cum au anunțat apoi comunicatele militare, au fost aruncate în aer marile depozite de combustibil și de muniții ale trupelor saigoneze de la Cat Hai. O acțiune reușită și un avertisment în plus la adresa administrației lui Van Thieu.

pietă rediviva!

Marmura dăltuită genial de Michelangelo pentru a crea opera de artă nemuritoare Pietă și-a regăsit frumusețea pe care i-a insuflat-o cîndva marele artist. Imaginea distrugerii criminale apare încă alături de chipul restaurat cu migală, numai pentru a înlesni comparația și a nu se da uitării actul profanator. Acum, statuia, ferită de o armură din sticlă, ni se oferă din nou în splendoarea sa de altădată.

R.S.A. — studenții și represiunile

Scenă obișnuită pe străzile orașului sud-african Capetown, caracteristică climatului de represiune ce domnește în întreaga Republică Sud-Africană. Potrivit afirmațiilor corespondentului ziarului britanic «The Economist» se anunță un nou val de represiuni, ca urmare a iritării cu care regimul de la Pretoria a primit recentă hotărîre judecătorească de revocare a celor 500 de acuzații aduse studenților Universității de limba engleză, arestați după demonstrațiile antiapartheid din vară. S-a afirmat limpede, din surse oficiale, că la nevoie poliția va face uz de bastoane și alte mijloace împotriva studenților oponenți regimului de apartheid.

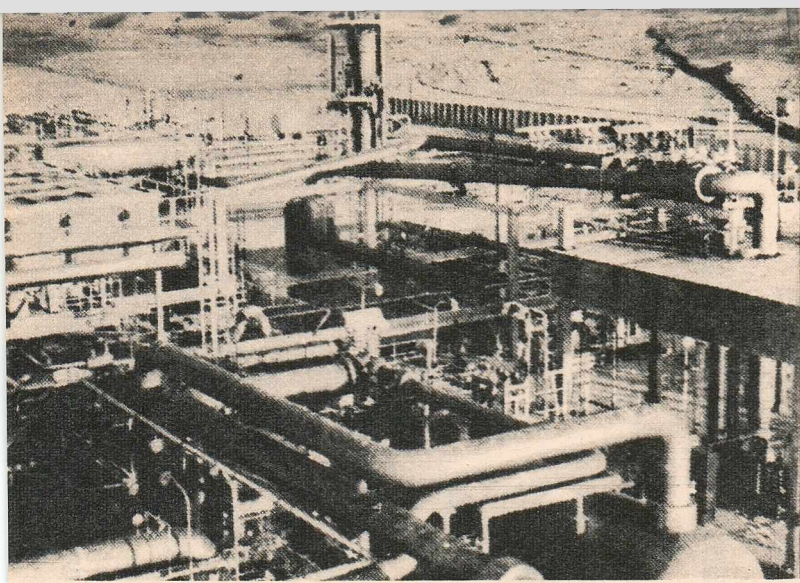
capricioasa iarnă

După o vară capricioasă, în care în diferite țări ale Europei și-a făcut apariția chiar zăpada, iată că în această iarnă, în locul fulgilor de nea, din înălțimi se revarsă în multe locuri șiroaie de apă. În imagine, aspect de pe străzile inundate ale localității Midsomer Norton, de lângă Bristol (Anglia). În schimb, s-a anunțat că în «Veneția nordului» — Stockholm — pompierii au avut destul de lucru cu incendiile declanșate ca urmare a aprinderii din cauza căldurii a ierburilor uscate.

chiar și licitațiile...

În contrast cu drumurile pe care capodoperele le parcurg pe filierele obscure ale pieței clandestine, sînt cele care au ca punct de plecare marile săli de licitație, în plină lumină, sub reflectoarele presei și publicității. Iată, de pildă, tabloul «Cearta muzicienilor» (în fotografie, în dreapta) de La Tour — primul La Tour scos pînă în prezent la licitație — este achiziționat, la «Christie's» din Londra, de muzeul din Malibu al faimosului magnat și miliardar american Paul Getty pentru 957 600 dolari. Pinza a fost «vedeta» lotului de 99 lucrări licitate la «Christie's» — oleiuri, acuarele, desene și sculpturi, printre care unele semnate de Bonnard, Braque, Cézanne, Degas, Dufy, Giacometti, Renoir, Pissarro. Alte lucrări de mare valoare aparținînd lui Rubens, Bruegel, Rafael, Greuze, Fra Angelico au fost vindute, tot în iarna aceasta și tot la Londra, la o altă licitație de la Sotheby. Pe această cale mii de capodopere își schimbă în fiecare an stăpîni, părăsind de cele mai multe ori țara în care au fost create și din al cărei patrimoniu artistic fac parte. După cît se pare, nici aici lucrurile nu se desfășoară, ca să spunem așa, cînstit. O licitație desfășurată în Essex, Anglia, a dat alarma: lucrări prețioase au fost cumpărate prea discret și mai ales prea ieftin de un achizitor american și apoi revindute unor muzee și galerii din Anglia și S.U.A. cu prețuri înzecite.

IRAN— valorificarea resurselor naturale

Gazele naturale constituie, alături de petrol, una dintre principalele bogății ale Iranului. Construită pe o suprafață de 84 ha, la o distanță de circa 40 km de Agha-Djari, rafinăria de gaze naturale de la Bidboland, dată în exploatare în cursul anului trecut, este alcătuită din cinci unități independente de distilare și filtrare, cu o capacitate de aproximativ 7 milioane mc fiecare. Întregul complex este deservit de 2.000 muncitori și 500 ingineri și cadre tehnice.

agendă

Recent, la Vicari, lângă Palermo, a început turnarea unui nou film al regizorului italian Francesco Rosi, în care va fi evocată figura celebrului gangster italo-american Lucky Luciano. Rolul principal va fi deținut de inegalabilul GIAN MARIA VOLONTE, care a putut fi admirat în ultimele săptămâni și pe ecranele noastre în filmul «Cazul Mattei». Filmul lui Rosi își propune să redea cât mai fidel imaginea lumii corupte în care a trăit și a acționat Luciano.

DOM MINTOFF, primul ministru al Maltei, a început o nouă rundă de acțiuni politice menite să apere drepturile legitime ale statului său. De astă dată el cere guvernului britanic să măjoreze cu 10 la sută (deci în raport cu devalorizarea virtuală a lirei sterline) sumele pe care le datorează pentru menținerea bazelor militare engleze pe teritoriul maltez. În caz contrar, militarii britanici vor fi obligați să părăsească Malta.

Caracterizat în cercurile americane drept un «economist convertit la probleme de informații și contrainformații», JAMES SCHLESINGER, în vîrstă de 43 ani, a fost numit conducătorul agenției centrale de spionaj a Statelor Unite — C.I.A. El îl înlocuiește în această funcție pe sexagenarul Richard Helms, a cărui numire a fost semnată cîndva de președintele Johnson. Schlesinger este socotit drept unul dintre oamenii de încredere ai președintelui Nixon.

La Ottawa a încetat din viață, în vîrstă de 75 ani, fostul prim-ministru canadian LESTER PEARSON. După o carieră politică și diplomatică de patru decenii, el a părăsit în 1968 postul de premier și, în ultimii ani, a activat ca profesor la Universitatea din Ottawa. În 1957 a fost distins cu Premiul Nobel pentru pace, după ce adusese o contribuție activă la eforturile convergente pentru soluționarea crizei de la Canalul de Suez din 1956.

Vizita la Washington a ministrului vest-german al finanțelor HELMUT SCHMIDT a reținut în mod deosebit atenția observatorilor economici. Este prima vizită de acest fel după recente alegeri din R.F.G., iar convorbirile purtate aici de Schmidt s-au referit, în principal, la eforturile țărilor occidentale de a realiza o mai mare stabilitate monetară și de a evita crizele ce se manifestă periodic pe piețele monetare occidentale.

După un «mariaj comercial» de patru ani, știrile despre un divorț între «Fiat» și «Citroën» devin mai insistente. La atacurile succesive lansate contra partenerului francez de către Giovanni Agnelli, președintele firmei «Citroën S.A.» FRANÇOIS MICHELIN răspunde acum cu replici ferme, lăsînd să se întrevadă perspectiva reală a unei despărțiri. Cu atât mai mult cu cît, din punct de vedere financiar, «Citroën» ar fi în curs de redresare, bucurîndu-se și de unele oferte vest-germane.

charlie chaplin: la 83 de ani din nou pe platou

Știrea a făcut senzație în cercurile artistice londoneze: Charlie Chaplin reapare pe platoul de filmare. La vîrsta venerabilă de 83 de ani, celebrul cineast a hotărît să turneze un nou film, care va purta — cum anunță agențiile de presă — titlul metaforic: «Capriciul» («The Freak»). Nu este vorba de un simplu capriciu al marelui răsfațat al publicului iubitor de film, ci de o nouă realizare cinematografică de ținută artistică în care vor evolua, ca interprete principale, două dintre fiicele lui Chaplin: Josephine și Victoria, rezultate din căsătoria acestuia cu Oana O'Neill, și însuși Charlie Chaplin. În fotografie: Charlie Chaplin alături de fiica sa, Victoria, la Londra.

veșnic invizibilul howard hughes

Aflat la Managua — unde a trăit în ultimii doi ani fără a fi văzut de nimeni, ocupînd un întreg etaj, complet izolat, al hotelului «Intercontinental» — misteriosul miliardar american Howard Hughes a plecat imediat după cutremur la Londra. După aterizarea avionului său personal la Gattwick, știrea prezenței sale în Anglia s-a răspîndit cu iuțea fulgerului și ziaristii amatori s'au dea «lovitură», imortalizîndu-i chipul pe peliculă, au ocupat «poziții strategice» în fața ambasadei S.U.A. — unde se presupunea că se va duce pentru viză — ca și a principalelor hoteluri, în zadar însă.

cronica de trei secunde

SALONUL

Chiar și cu oarecare întîrziere — silită numai și numai de împrejurări, nu din alte rațiuni superioare de stat pe gînduri, căci împrejurările sînt de nenumărate ori mai puternice decît gîndurile — trebuie să recenzăm cu atenția cuvenită și gravitatea necesară percepției oricărui fenomen de artă «salonul» deschis la finele anului trecut într-o localitate din Franța, la Neuilly-sur-Seine, care reunea 84 de compoziții aparținînd membrilor asociației I.P.A. Pentru cei cărora aceste trei inițiale nu le spun prea multe — să precizăm că I.P.A. înseamnă din 1950 «International Police Association», asociație care și-a propus «să reunească toți polițiștii lumii într-un sentiment de comprehensiune reciprocă și de camaraderie mutuală»... I.P.A. grupează vreo sută de mii de membri, din 48 de țări, toți oameni ai ordinii, legii și a ce se mai cuvine în această meserie. I.P.A. favorizează — ca orice pașnică asociație — schimburile de idei ale polițiștilor, editează un ziar și organizează saloane de artă unde publicul poate vedea cu ochii lui ce trece prin mintea și sufletul poliției atunci cînd ea devine mutuală, comprehensivă, artistică, pansivă, tangentă la metafizică, lăsînd deoparte pistoalele, bita de cauciuc și arsenalul eirutinier pentru a pune mina pe șevalet, penel și aparatul de fotografiat. Persoana oficială care a inaugurat salonul a afirmat foarte clar, foarte frumos, mult mai inteligent decît am putea comenta noi, aici, aflați departe și străini de epifenomen: «Polițiștii sînt oameni ca toți ceilalți, și ei visează»... Polițiștii au uneori — deși evenimentele au grijă nu o dată să ne facă să uităm asta — suflet de artist, de poet.

Așa e.

Un juriu prezidat de un prefect (în timpul liber, textier al lui Gilbert Bécaud!) a premiat — se subliniază: cu competență și independență de spirit — cele mai bune lucrări ale salonului de la Neuilly-sur-Seine. Un funcțio-

nar al comisariatului din Proissy a fost distins pentru o «Marină» — pictură. O colecție de fluturi aparținînd unui excelent filator a primit de asemenea o înaltă apreciere.

Marea, fluturii, arta, poliția — cine nu aduce aici, în această asociație de idei, comprehensiune mutuală și reciprocă nu face bine și pierde mult din dimensiunea filozofică a evenimentelor, care — așa cum spunea persoana — au de atîtea ori grijă să ne facă să uităm că poetul are și el sufletul lui de detectiv...

AVIONUL

Se precizează că între anii 1950 și 1971 securitatea aeriană s-a ameliorat pe planul și în aerul mondial.

Se calculează că numărul accidentelor aeriene nu a crescut deloc îngrijorător: 27 în 1950, 34 în '60, 33 în '71.

În schimb, numărul victimelor s-a mărit:

551 de morți în 1950, 873 în '60, 967 în 1971.

S-ar putea să nu fie tocmai rău ca accidentele să scadă, în pofida morților care urcă.

De asemenea, într-o judecată absolută se constată că numărul cadavrelor calculat pe 100 milioane kilometri-pasageri a descrescut în proporții considerabile:

0,97 victime în 1950, 0,80 victime în 1960, 0,17 victime în 1970, 0,20 victime în 1971.

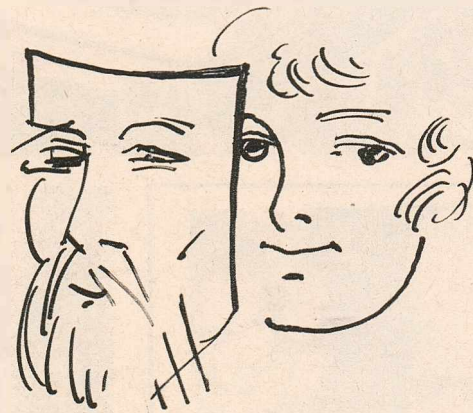
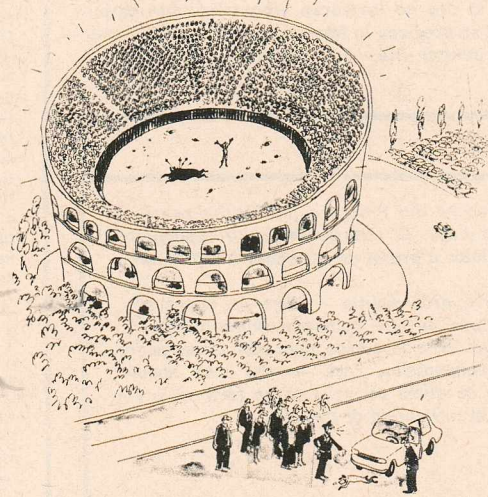
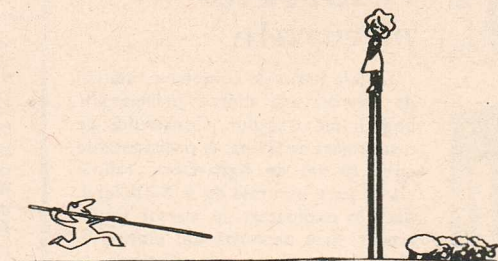
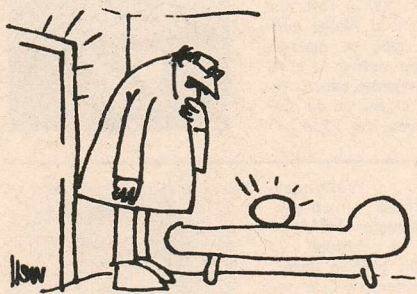
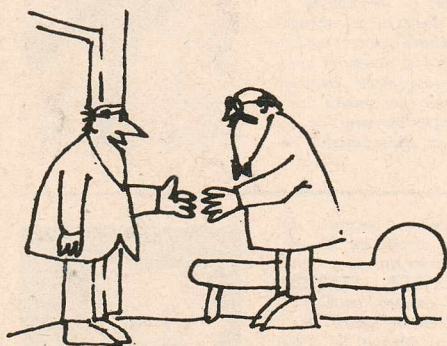
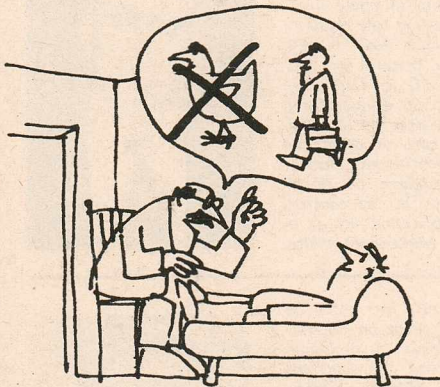
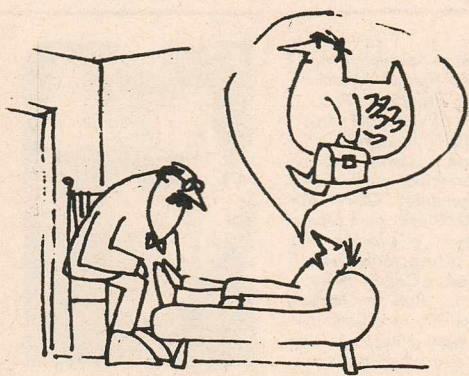
S-ar putea să nu fie rău nici asta. S-ar putea ca totul să fie spre bine — în cerul absolutului și al relativului.

Cînd voi vedea însă cum arată la față 0,80 victime sau chiar 0,01 victime, vom discuta mai serios relativ la absolut.

Radu COSAȘU

CORISPONDENȚĂ

E.P., Cislău: Precizați-mi adresa exactă, altfel poșta zice că nu merge.

**LA SFÎRȘIT,
LA ÎNCEPUT...**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

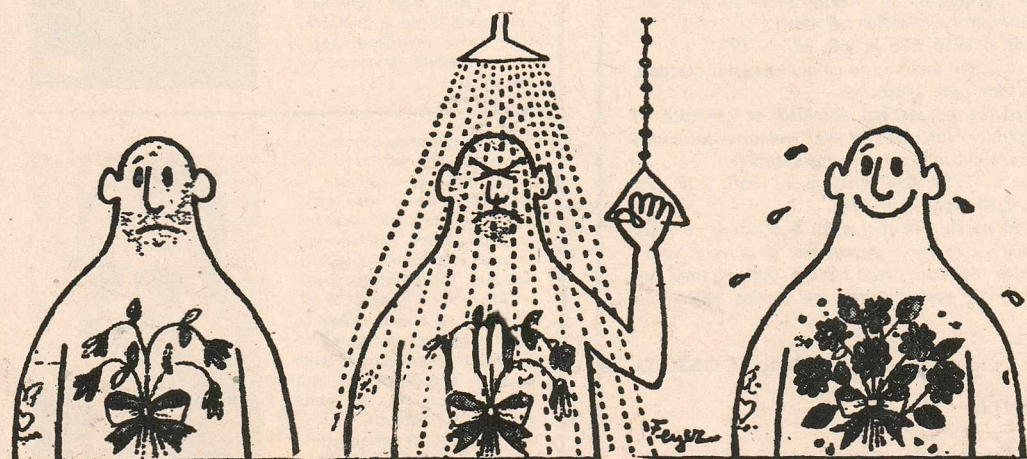
ORIZONTAL: 1) Început—Cap (fig.). 2) Sfârșit—Începători. 3) Primii pași — Terminat la capete! 4) Start final! — Mai la urmă. 5) Final cotidian — «Capul» litoralului (abr.). 6) Îndreptat la urmă. 7) Cap... sec (fig.) — Îl termină pe Don Pasquale. 8) Start în viață (pl.). 9) Nu e la cap, ci la picioare — De la început. 10) Începător în meserie — S-ar părea că merg cu coada înainte. 11) Se termină la 6, la 15 sau la 21 — Fost începător.

VERTICAL: 1) Final — Final la lupte. 2) Scopuri finale (fig.) — Prima și ultima (pl.). 3) Sfirșesc și încep la miezul nopții — De la A la Z. 4) Partea finală a campionatului — Primul la urechi. 5) Comic — A lua... capul. 6) Curat — Vine la sfârșitul zilei — În fruntea cvintetului! 7) Dau ultima «perie». 8) Cap de operă (pl.) — Final etern! 9) Cap de gîscă! — Capul... moldovenilor — Vocea... ultimă. 10) Prefix... pe afară — Istoria începuturilor. 11) Cap... cu cap (fem.) — Sfârșit la sfârșit!

I. CARAIMAN

Dezlegarea jocului «PE GHEAȚĂ» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) WEDDING — INS. 2) R — RACEALA — EL. 3) APATARE — NOVO. 4) COTA — N — NINSI. 5) ILI — SITA — UK. 6) TACUT — ARCTIC. 7) OR — REA — ALA — R. 8) A — ISAKOVA — TU. 9) RENI — RS — PRES. 10) ESI — HOICHEIST. 11) TITANIC — UTA.

Amplu dialog
despre
sarcinile curente
și de
perspectivă
ale mării
Uzine
de rulmenți
din Birlad.

Pretutindeni,
convorbirile
fructuoase
purtate
cu colectivele
de oameni
ai muncii
au imprimat
vizitei
un pronunțat
caracter
de lucru.

În mijlocul
colectivului
de muncitori,
tehnicieni
și ingineri
de la noua
filatură
din orașul
Vaslui.

Se vizitează
Uzina mecanică
de material
rulant
din Pașcani.

flacăra actualitate

CONTINUAREA RUBRICII DE ACTUALITATE LA PAG. 12-13, 20-21, 26-27-28-29 și 31

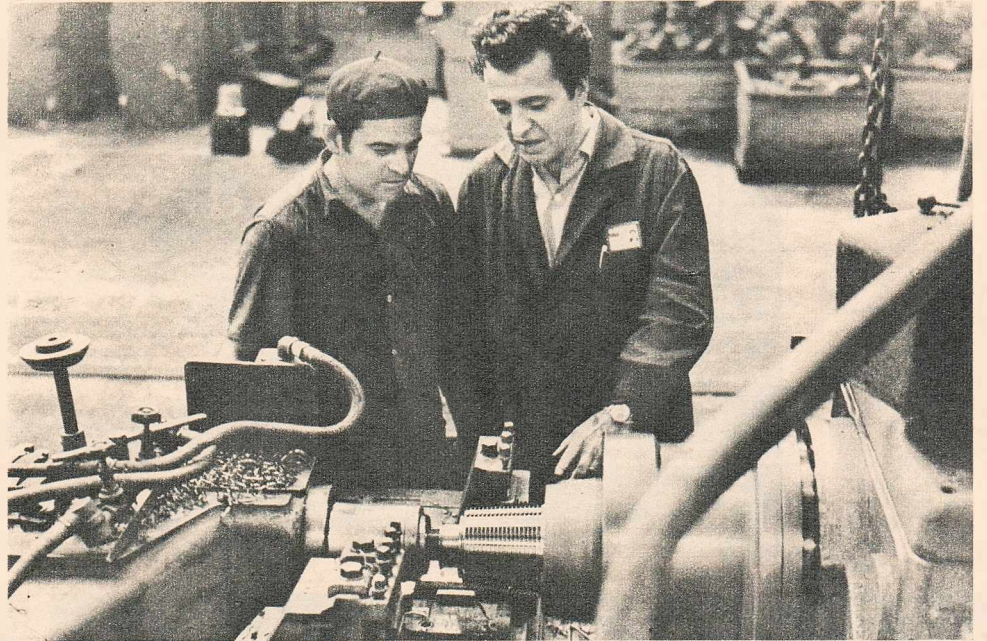
În șapte zile

Trăind în societate, între oameni, viața pune în permanență în fața fiecăruia dintre noi obligații dintre cele mai diverse cărora trebuie să le facem față. Sînt îndatoriri rezultate din calitatea de membru al unei familii, din relațiile de prietenie, de bună vecinătate etc. și sînt îndatoriri înscrise în statutul social al fiecăruia dintre noi, izvorite din înalta calitate de om al muncii în societatea noastră socialistă. Toate îndatoririle rezultate din aceste relații trebuie îndeplinite cu atenția cuvenită, cu gradul cuvenit de responsabilitate. Spun «cu gradul cuvenit de responsabilitate» pentru că atenția trebuie îndreptată de fiecare dată, în primul rînd, spre ceea ce este esențial, spre ceea ce determină și influențează toate celelalte relații. Și acest esențial îl constituie suma tuturor obligațiilor de muncă. Este ceea ce a înțeles și a transpus în practică întregul nostru popor. Înalta responsabilitate a fiecărui om al muncii se manifestă plenar în viața de toate zilele în acțiunea sa concretă de a produce mai multe și mai bune bunuri de care societatea are nevoie, în a gândi și participa la luarea deciziilor menite să mărească gradul de eficiență a fiecărei activități productive; se manifestă în ampla demonstrație făcută încă din prima decadă a acestui an, că se poate, că este posibil, ca planul să-l realizăm înainte de termen. Petrolistii din unitățile de foraj-extracție și-au depășit prevederile de plan; lucrătorii, și mai ales lucrătoarele, din numeroase întreprinderi ale industriei ușoare au asigurat producției, în această primă decadă a lunii ianuarie, un ritm care dă siguranța realizării planului la cotele sale maxime. Ceea ce merită totodată de reținut — și exprimă aceasta, aceeași înaltă responsabilitate a oamenilor muncii — este faptul că, fără excepție, producția suplimentară a primei decade se regăsește în produse fizice utile economiei naționale. Presa zilnică, radioul și televiziunea au adus în acest sens nenumărate exemple. Vom reaminti doar câteva dintre ele: harnicii siderurgisti hunedoreni au produs peste prevederile primei decade 1 300 tone fontă, 750 tone oțel, 250 tone coals; confracții lor gălățeni — 4 076 tone fontă, 5 007 tone oțel etc., etc. Ceea ce se impune atenției cu o forță excepțională, în această uriașă bătălie, este exemplul comunistilor aflați întotdeauna acolo unde este mai greu. În fiecare colectiv, mic sau mare, pilda lor este urmată, cuvîntul lor sprijinit pe fapte eroice de muncă, ascultat, îndemnul lor receptat și tradus în alte fapte de muncă nu mai puțin eroice. Ei au fost aceia care au reușit să atragă capacitatea reală ale fiecărui colectiv, mase largi de oameni ai

muncii ca, prin eforturi unite, să asigure înnoirea producției, ridicarea gradului ei de competitivitate, să creeze acel front comun puternic pentru a reduce cheltuielile materiale de producție și a asigura creșterea productivității muncii. Sînt idei și probleme în jurul cărora se poartă ample dezbateri și în actualele conferințe ale organizațiilor județene de partid. Cele care au avut loc pînă acum au demonstrat înalta responsabilitate partinică în care s-au desfășurat lucrările, analiza amplă, exigentă și aprofundată a activității care a avut loc de la trecutele conferințe pînă în prezent. Ele au prilejuit totodată o reevaluare a sarcinilor care revin comunistilor, tuturor oamenilor muncii din județ, în vederea îndeplinirii marilor obiective stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională a partidului, a sarcinilor trasate în Plenara din noiembrie 1972 de secretarul general al partidului. În fiecare județ avem o situație economică bună, sînt rezultate remarcabile care trebuie și sînt de fapt evidențiate. Mai sînt însă și rămîneri în urmă, deficiențe care trebuie remediate: utilaje care nu sînt folosite încă la întreaga lor capacitate, risipă de forță de muncă și de bunuri materiale etc. Toate acestea au fost judecate cu responsabilitate, stabilindu-se măsuri pentru a îndepărta lipsurile existente. Asemenea analize mature au făcut posibilă luarea unor angajamente suplimentare chiar și față de prevederile maxime ale planului. Conferința organizației de partid Hunedoara, în urma analizei făcute, a considerat că este posibil ca în anul 1973 unitățile economice din județ să realizeze o producție-marfă suplimentară față de prevederile maxime ale planului în valoare de 60 milioane lei, producție concretizată în 2 000 tone coals metalurgic, 11 000 tone fontă, 10 000 tone oțel, 10 000 tone laminate etc. Sînt acestea manifestări elocvente ale înaltei responsabilități cu care comunistii înțeleg să privească problemele economice — deci fundamentale — ale vieții noastre. Același sentiment îl exprimă și măsurile concrete stabilite pentru ridicarea eficienței activității economice a fiecărei întreprinderi, mai buna valorificare a resurselor interne existente, stăvilirea risipei și mai buna gospodărire a materiilor prime, materialelor și fondurilor bănești, pentru creșterea ralurii de conducător politic al fiecărei organizații de partid, pentru a orienta întreaga muncă politico-educativă spre mobilizarea fiecărui cetățean la îndeplinirea exemplară a sarcinilor care îi revin la locul de muncă.

Petru ISPAS

Marti, 16 ianuarie 1973

numărul 1 000 000

Colectivul de muncă de la secția sape foraj a Uzinei de utilaj petrolier — «1 Mai» din Ploiești a înregistrat, recent,

un remarcabil succes prin fabricarea sapei de foraj cu numărul 1 000 000. Ca urmare a colaborării dintre specia-

liștii uzinei și cei de la Institutul de proiectări și cercetări utilaj petrolier din București, la Uzina «1 Mai» au fost asimilate și introduse în fabricație peste 160 tipodimensiuni de sape cu role pentru foraj, de diferite structuri geologice.

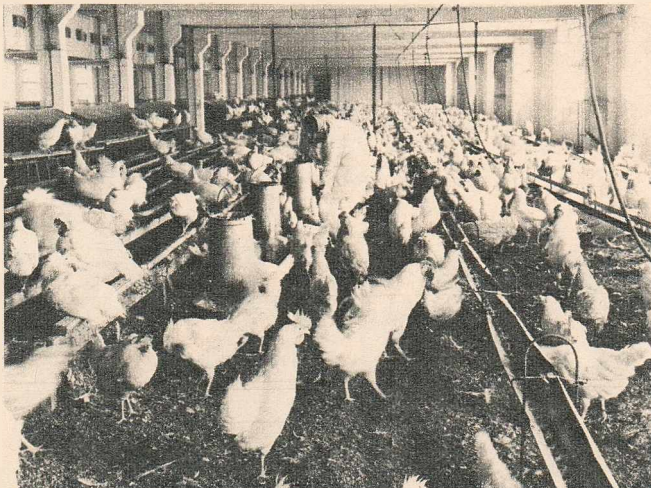
CU PAȘI SIGURI PE MAGISTRALELE NOULUI AN

De la începutul anului și pînă la ora cînd încredințăm tiparului aceste rînduri au trecut aproape trei săptămîni. Grupajul de fotografii prezentat în aceste pagini vă înfățișează cîteva momente caracteristice acestor zile fierbinți, imagini desprinse din marele efort creator al făuritorilor de bunuri materiale. Întreaga clasă muncitoare, pornită cu încredere și optimism pe drumul ascendent al noului an, hotărît în realiza-

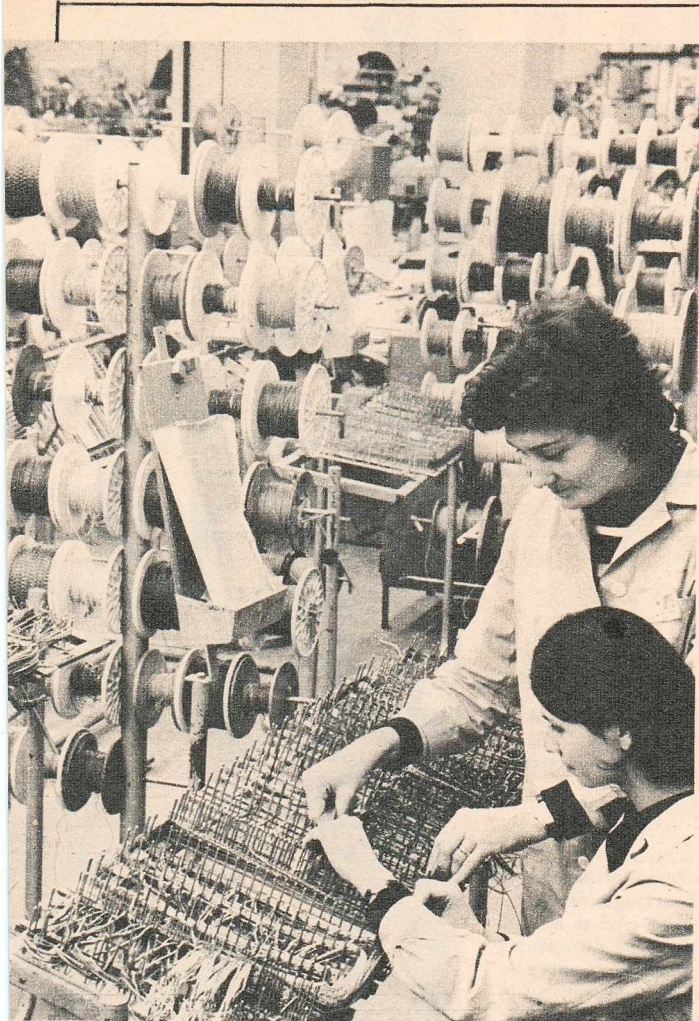
rea înainte de termen a actualului cincinal, și-a polarizat întreaga energie spre direcții decisive de activitate: eșalonarea ritmică a eforturilor, îmbunătățirea continuă a indicilor de utilizare a mașinilor și instalațiilor din dotare, raționalizare și eficiență în utilizarea materiilor prime, o atenție sporită în gospodărirea fondurilor materiale și bănești, realizarea la termenele stabilite a planului de investiții.

O preocupare de căpetenie: atingerea, chiar de la începutul anului, a nivelului maxime stabilite, traducerea în viață a indicațiilor secretarului general al partidului nostru, care, referindu-se la sarcinile ce stau în acest an în fața poporului nostru, a arătat printre altele, în cuvîntarea rostită la sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naționale: «...planul pe 1973 trebuie realizat la nivelul prevederilor sale maxi-

pui pe bandă rulantă

Necesarul de carne de pasăre pentru întreaga populație a județului Neamț va fi asigurat de acum înainte de ferma de pui dată de curînd în folosință în orașul Piatra Neamț (fotografia alăturată). În același timp la Complexul avicol din Galați a intrat în exploatare cel mai mare abator pentru păsări din țară. Întregul utilaj — tuneluri de refrigerare, instalații de frig etc. — este conceput și fabricat în întreprinderile specializate de la noi din țară. Gradul înalt de mecanizare și automatizare al proceselor tehnologice asigură o productivitate ridicată în condițiile realizării unor produse de calitate superioară.

un nou aparat telefonic

Prima lună a acestui an a însemnat pentru colectivul de muncă al Uzinei «Electromagnetica» din Capitală și primele succese. De curînd au fost asimilate două noi tipuri de centrale automate destinate atât telefoniei rurale cit și telefoniei urbane. Totodată, încă din primele zi-

le ale anului a început realizarea unui nou aparat telefonic cu o schemă nouă și cu performanțe superioare.

Noul aparat telefonic realizează pe linii lungi o audiență de 2-3 ori mai bună decît la vechile telefoane, prezentînd totodată o mai mare siguranță în funcționare.

male, urmărindu-se ca prin îndeplinirea și depășirea acestora să se asigure economiei noastre produse fizice de care ea are realmente nevoie».

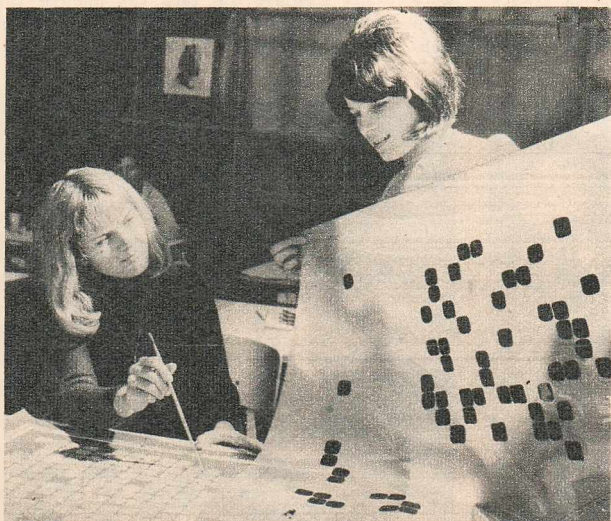
Încheierea primei decade a lunii ianuarie ne îndeamnă să scrutăm optimist orizonturile anului 1973. Numeroase centrale in-

dustriale, uzine, fabrici, unități economice de cele mai diverse profiluri au anunțat atingerea sau chiar depășirea cotelor superioare prevăzute. Sîntem înștiințați astfel că la Săvinești toate instalațiile uzinei de fire și fibre sintetice lucrează la parametrii maximali încă din primele ore

La cunoscuta fabrică «Mătasea populară» din București anul 1973 va însemna, între altele, montarea unor noi războaie și utilaje care, în ansamblu, vor reuși să întreprindă în proporție de 10 la sută.

Mai notăm și preocuparea

permanentă pentru diversificarea contexturilor. Va fi lărgită gama sortimentelor, iar paleta de culori și desene se va îmbogăți cu sute de poziții coloristice. Imaginea noastră vă prezintă un aspect de la secția imprimării.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

doamna bulandra

Anul ăsta se va împlini un veac de la nașterea Doamnei Bulandra. Afirmatie suficientă ca să situeze în legendă și istorie figura unui om pe care, pînă acum cîteva stagioni, îl puteai întîlni pe scenă și pe stradă, uluitor în vigoarea lui fizică și morală, de o forță a spiritului menită, parcă, să învingă moartea. Și totuși intrarea în legendă și în Istorie a Doamnei Bulandra e legitimă și obligatorie, fiindcă a fost un exemplu uman de o rară noblete, o ființă vie și concretă, devenită încă din timpul vieții sale tumultuoase un personaj dramatic și patetic, de o cutremurătoare frumusețe.

N-a trăit decît pentru artă — iată o frază de o depimantă banalitate. Și totuși Doamna Bulandra n-a trăit decît pentru teatru, pentru această îndeletnicire mistuitoare, rug seral, căreia i-a închinat toată puterea ființei sale. N-a cunoscut alte bucurii, n-a trăit alte speranțe, n-a suferit alte chinuri, decît cele date de scenă. Nu-și concepea existența în afara teatrului, altar slujit cu o credință fără ezitare. A jucat pînă aproape de ceasul morții, indiferentă la toate avertismentele biologiei, a condus o instituție de artă pînă în ajunul agoniei înfruntate cu vitejie. A știut — ca nimeni altcineva —

că teatrul e o combustie permanentă, o dăruire absolută, că nimic nu-l contrazice mai tare ca spiritul de rutină, ca mediocritatea orgolioasă, ca ispita aventurii. A pus în serviciul acestui crez artistic șaptezeci de ani de viață și tot ațiția de zburcium, de nopți fără odihnă și de zile în care n-a cunoscut răgazul. A lăsat în urma Ei un capitol de istorie artistică prin fața căruia trecem cu capul descoperit, intimidăți de o lumină ce sporește odată cu trecerea vremii, a lăsat în urma ei o instituție care îi poartă Numele.

Fie ca urmașii ei, stimulați de un exemplu glorios, să-i poarte mai departe, cu cinste, flamura de abnegație în serviciul unei arte căreia Ea, Doamna Bulandra, i-a jertfit totul pînă la ultima respirație.

Dacă îi vom duce mai departe torța, îi vom sluji, cum se cuvine, memoria.

Memoria unui CTITOR al artei și al spiritualității românești.

ale lui '73.

Din Pitești sîntem anunțați că specialiștii Combinatului de articole tehnice din cauciuc au perfectat toată documentația necesară asimilării încă în decursul acestui an a peste 1000 de reperi noi printre care diferite tipuri de garnituri presate, profile și manșoane de cauciuc pentru autocamioane și autoturisme, o gamă variată de echipamente destinate industriei chimică, constructoare de mașini și siderurgică.

Colectivele unităților siderurgice din județul Hunedoara au asigurat din prima decadă îndeplinirea ritmică a planului la parametrii maximali. Generalizînd experiența bună dobîndită în folosirea agregatelor cu randament sporit, furnaliștii de la Hunedoara și Călan au produs în prima decadă, peste sarcinile de plan, o cantitate de fontă echivalentă cu metalul necesar pentru fabricarea a peste 140 tractoare.

Din alt centru siderurgic al țării, Galați, sîntem anunțați că au început lucrările de construcție la cel de-al patrulea furnal de 1700 mc. La noul agregat au fost prevăzute elemente de tehnică nouă, menite să sporească aerul necesar furnalului și să reducă consumul de cocs pe tona de fontă elaborată. Acestea vor conduce în final la îmbunătățirea indicilor tehnico-economici, în comparație cu primele trei furnale de aceeași capacitate ridicate pe platforma siderurgiei gălățene.

În cadrul exploatării miniere maramureșene de la Valea Chioarului s-au încheiat, înainte de termen, lucrările de pregătire a unei noi cariere din care s-au și extras primele cantități de bentonită. Exploatarea la suprafață, ca și deschiderea unor noi galerii, va face ca în acest an producția de bentonită să crească cu peste 30 la sută față de 1972.

Și o știre din județul Prahova. Asigurînd din primele zile realizarea ritmică, armonioasă, a tuturor sarcinilor cantitative și calitative ale planului, întreprinderile chimice din această zonă a țării au pus la dispoziția economiei naționale, în prima decadă a noului an, produse peste plan

evaluate la circa 12 milioane lei.

...Sau numai cîteva exemple, între multe altele, care ne îndreptătesc să afirmăm că noul an a debutat sub cele mai bune auspicii, că harnica noastră clasă muncitoare este hotărîtă de a înălța la noi cote edificiul luminos al socialismului, prin realizarea cu succes a importanțelor sarcini calitative și cantitative prevăzute în planurile anului 1973.

Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie și recenta chemare la întrecere adresată de

către Consiliul popular al județului Maramureș tuturor consiliilor populare județene ale țării. Largul ecou pe care l-a avut în cele mai diverse domenii de activitate, răspunsul prompt, decisiv, al sutelor de mii de constructori ai socialismului reprezintă cea mai concludentă dovadă că marea și largă întrecere socialistă va declanșa noi energii și inițiative valoroase, va constitui un veritabil examen al competenței, hărniciei și fermității comuniste.

importante acțiuni de hidroameliorații

La ordinea zilei, în agricultură, vaste lucrări de hidroameliorații. Mii de țărani cooperatori duc o muncă intensă pentru recuperarea unor terenuri acoperite de ape, realizează diguri și canale de scurgere, preîntîpinînd eventualele revărsări de riuri, scot de sub domnia mlaștinilor zeci de hectare de teren, redîndu-le circuitului agricol. O activitate care va contribui la îndeplinirea aceluiași obiectiv central al

anului: obținerea unor sporuri substanțiale și a unei economicități maxime, trăsături esențiale ale planului de stat pe 1973, plan ale cărui prevederi (față de realizările obținute în 1972) estimează, între altele, creșterea producției de cereale cu circa un milion tone, sporirea producției de legume cu 30%, creșterea efectivului de animale la toate speciile, creșterea producției de carne în viu cu 25%.

BĂIEȚII TERIBILI DE LA UZINA DE STRUNGURI

Reportaj de Nicolae CRISTACHE • Fotografii de S. STEINER

Ce înseamnă «platforma industrială a Tirgoviștei»? Înainte de toate ea este un contur neregulat, hașurat cu linii orizontale, verticale sau oblice, delimitând perimetrele diferitelor uzine care acoperă întreaga parte sudică, dinspre Dimbovița, a hărții municipiului reședință de județ. Este apoi o imensă suprafață de-a lungul căii ferate, cum vîi dinspre București, unde direct din pămîntul răscolit de trecutele recolte se înalță suprastructura complicată, ireală în peisajul agricol din jur, a halelor de uzină abia căpătînd contur, înconjurate de păduri de macarale și de stâlpi metalici înfiți în temelii de beton. Înseamnă al patrulea centru siderurgic al țării prin Uzina de oțeluri înalt aliate, oțeluri speciale care nu se vor produce decît aici; înseamnă prima uzină de strunguri automate din țară și Fabrica de corpuri luminoase «Romlux». Întreaga producție a platformei este caracterizată de o tehnologie nepoluantă.

În cîntecul Conferinței Naționale a Partidului constructorii au reușit să dea în folosință Uzina de strunguri și Fabrica «Romlux» înainte de termen. Ambele și-au început activitatea productivă la 30 iunie 1972. Prin măsurile care s-au luat în urma Plenarei C.C. al P.C.R. din noiembrie anul trecut, în vederea pregătirii producției pentru acest an, Uzina de oțeluri înalt aliate va elabora prima șarjă în cîntecul zilei de 23 August. În acest scop, încă din primele zile ale anului, colectivul de muncitori constructori de pe platformă — urmînd indicațiile secretarului general al partidului de a concentra în prima parte a anului măsurile de realizare a planului anual și de a nu lăsa greul pentru ultimul trimestru — și-au luat angajamentul de a înfăptui în primul trimestru peste 25 la sută din sporul de sarcini asumat ca urmare a hotărîrii de a îndeplini cincinalul înainte de termen. Au fost deschise fronturile de lucru; s-au închis halele oțelărilor unu

și doi în vederea abordării lucrului pe anotimp friguros, au fost pregătite noi tehnologii de lucru, se trece la generalizarea acordului global etc. O problemă aflată permanent în atenție o constituie calificarea forței de muncă, specializarea noilor cadre, perfecționarea pregătirii de specialitate, ridicarea calității muncii, sporirea eficienței energiei umane cheltuite.

Reportajul care urmează relevă preocuparea colectivului de oameni ai muncii de la Uzina de strunguri vizînd pregătirea cadrelor de muncitori cu înaltă calificare în condițiile asimilării pentru prima oară în țara noastră a unui tip de strunguri cu comenzi integral automate.

LA ÎNCEPUT AU FOST 40 DE BĂRBAȚI

Pe vremuri, cîrciuma se numea «La Pantazică». Dincolo de ea, spre Cîmpulung, la dreapta și la stînga, se întindeau lanuri de grîu și rapiță, maci și bălării.

Aici, la bariera orașului, se opreau țărani să-și bea cinzeaca de rachiu și să mai schimbe o vorbă după zilele de tirg, pe vremea cînd fosta cetate de scaun a Tirgoviștei nu mai era altceva decît un orașel de tirgoveți și negustori ca și conu Pantazi.

În urmă cu doi ani, nu departe de fosta cîrciumă, într-o odaie unde «cînd era cald apoi era cald și cînd era frig apoi era frig», au început să se adune diminețile vreo patruzeci de bărbați: după cuvintele și expresiile pe care le foloseau, oricine își putea da seama că oamenii aceia apărui pe neașteptate în oraș nu aveau nici o conțință cu trecutul cetății domnești: în ședințele lor de lucru își ziceau: «colectivul tehnic al Uzinei de strunguri».

Cei doi ani au trecut ca gîndul. Tirgoviștenii nu-și mai amintesc de cîrciuma lui Pantazică, ca să indice partea de sud a orașului. O nouă realitate i-a luat locul: platforma

industrială.

Pe cuprinsul ei, de la orice depărtare se pot distinge hala, ca o cetate modernă, și centrala termică ale primei uzine de strunguri automate din țară.

«NIȘTE COPII...»

— Ce înțelegi prin «curaj profesional»?

Șeful de echipă Ion Chivu răspunde cuminte ca un școlar scos la tablă cînd se aștepta mai puțin: «Curaj profesional este atunci cînd... Cînd ucenicul nu ezită să aplice în practică ceea ce a învățat teoretic». În spatele lui, privindu-și mîinile mînjite de ulei, calm, ca și cum n-ar aparține generației despre care meșterul a afirmat că n-are suficient curaj profesional — tînărul Vasile Spoială.

— Întîmpinați greutăți? Vi se pare dificil începutul în meseria de frezor?

— Nu.

— N-ați vrea să faceți o demonstrație?

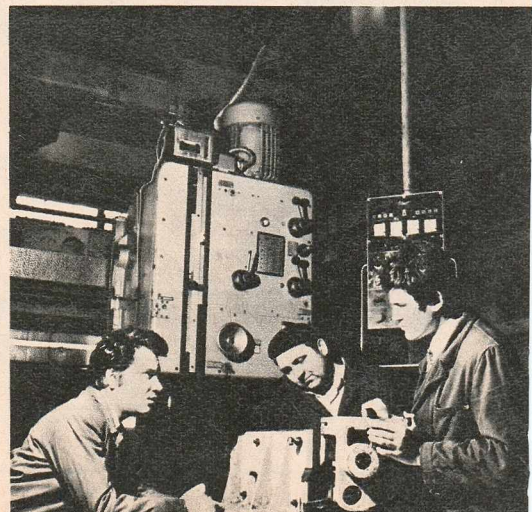
Două mișcări sigure, o roțiță acționată fără șovăire și colosul de metal se pune în funcțiune. Mă privește indiferent: «Asta-i tot». (Evident, mașina funcționa automat.) «M-a făcut pulbere, ride pe înfundate însoțitorul meu, după ce ne îndepărtăm puțin. A fost extraordinar». Însoțitorul meu este inginer stagiar. S-a născut în unul dintre cele mai frumoase orașe din lume: Pucioasa. Eu n-am văzut orașul, dar n-am nici un motiv să nu-l cred. Nu e decît de patru luni în uzină, adică de la intrarea ei în probe tehnologice. Vorbește atît de mult și cu atîta elocvență, încît mi-e greu să-l urmăresc. Și-a propus să scoată din mine un specialist în materie de strunguri automate dar eu știu că nu va reuși. Cunoaște orice mașină. Cu mîna lui a montat sau a verificat majoritatea instalațiilor. Mă convinge ușurînd cu care mînuiește orice mecanism pe care mi-l explică. Majoritatea covîrșitoare a celor care lucrează aici sînt, ca și el, stagiaari. Indiferent dacă e vorba de ingineri, tehnicieni ori muncitori. «Verificați starea de plată, mi-a spus la sosire inginerul șef Gavrilă Mureșan, și să-mi spuneți după aceea ce ați observat». N-a fost greu. În puzderia de cifre o singură coloană de un alb virginal. Titlul rubricii: vechime în muncă. „Niște «copii» cărora statul le-a dat pe mînă jucării de milioane, înmagazinînd inteligență teh-

nică de cea mai rafinată expresie...»

Inginerul șef este de fel din Arad. Cînd am intrat în birou vorbea la telefon: «De revelion? Ce spui?... Mai vedem... De doi ani nu mi-am luat concediu...» Către noi: «Soră-mea. N-am apucat să-i văd copilul. O fi mare acum...»

Aparține cu siguranță genului: «Nu mi-e rușine să afirm că la 32 de ani literatura de specialitate mi se pare cel puțin la fel de captivantă ca un roman, o piesă de teatru sau un film bun, fără ca pentru atît să am impresia că sînt un ignorant ».

Și ca să-și ascundă vîrsta poartă un costum de culoare închisă, de o croială sobră, dar elegantă. Biografie standard, previzibilă: școală, facultate, inginer stagiar, câteva posturi intermediare de conducere și la 30 de ani inginer-șef la una din cele mai noi uzine din țară. Face parte dintre «bătrînii» uzinei. Ai Uzinei de strunguri automate și revolver (cu accentul pe silaba a doua) din Tirgoviște. Fiindcă titlul cu rezonanțele lui de performanță tehnică românească a stîrnit sentimente de mîndrie îndreptățită nu numai în rîndurile lucrătorilor tirgovișteni aflați pe alte șantiere ale țării ori printre tinerii dimbovițeni, ci și în imaginația înflăcărată a tinerelor cadre tehnice, absolvenți ai institu-

«După nopți și zile de chin, cînd am stat în uzină cu întreg efectivul, muncitori, tehnicieni, ingineri, montînd și demontînd, întrebîndu-ne de ce așa și nu altfel, căutînd în cărți, sfătuiindu-ne cu cei mai în vîrstă, am reușit în cîteva luni ceea ce în mod obișnuit se învață în ani... În toate secțiunile uzinei ne-am organizat pe schimburi și pe echipe, am rămas după program, am lucrat în pauze, am reluat mișcările și operațiunile mai grele... Noile cadre de muncitori care se pregătesc acum în școlile profesionale vor găsi un climat corespunzător unei integrări rapide la nivelul sarcinilor mari pe care le avem în față...»

Platforma industrială a fostei cetăți de scaun nu rămâne circumscriasă în hașurul convențional al hărții, implicațiile ei sociale, economice, culturale, se resimt în viața întregului oraș, căruia îi conferă însemnele majore ale României moderne. În imagine: vechiul și noul centru al Tîrgoviștei.

Hala Uzinei de strunguri automate și revolver— o construcție modernă.

telor politehnice din București, Timișoara...

Valentin Negritu, Nicolae Ungureanu, Dumitru Tîrșoreanu, Gheorghe Tudorache, cu toții, prin media de absolvire, aveau repartițiile de București în buzunar. Tehnologul Iftode este din Galați: «Cu cele patru luni de stagiu, cînd am sosit aici acum doi ani, eram printre cei cu vechime... Să așterni negru pe alb, să știi că nimeni în afara ta nu va mai controla, că soluțiile pe care le dai se concretizează imediat în produse de milioane, că dincolo de tine formulele nu vor mai trece pe la asistent, conducător de proiect etc. nășteau un sentiment paralizant... În doi ani am învățat cît n-aș fi învățat în altă parte în cincisprezece și nu știu dacă acum ar trebui să o iau de la început, aș mai dori să merg într-o uzină nouă...» (De fapt știa, dar pentru acești mînuitori de certitudini și formule de precizie nimic nu e mai captivant decît să se exprime în termeni relativi.) Ca și inginerul șef care afirma că nu știe de n-ar fi ieșit tot la fel de bine în cazul cînd ar fi acționat cu soluțiile contrarii... S-ar putea să aibă și dreptate, dar o zice nu ca să mă convingă ci, în acest fel ingineresc, îmi sugera rolul pe care entuziasmul tineretului îl jucase în punerea pe picioare a acestei uzine... Și entuziasmul, ca orice entuziasm...

NOI, COMUNIȘTII...

— Credeți că tinerii aceștia, proveniți în majoritate din școli profesionale, calificați la locul de muncă, reconverțiți din alte meserii, sînt apti chiar cu toții de a începe producția în serie mare a unor mașini atît de pretențioase sub raport tehnic?

— Nu.

— Și atunci?

— N-avem de ales. Tinerii au spart munții... Cu ei vom produce și strunguri automate.

— Poate era mai ușor de spart munții?

— Mai sîntem și noi, comuniștii...

L-am suspectat de desuetudine pe bătrînul meșter Teodor Cureatnicov. Am regretat însă imediat fiindcă așa cum a pronunțat după aceea «Noi, comuniștii» mi s-a părut că nicidecum și în nici o altă împrejurare aceste

cuvinte nu au fost atît de concrete, atît de grele de conținut ca în acea împrejurare. «Grădinița de copii», cum botezasem în gînd cetele de adolescenți pe lingă care treceam, polarizată în jurul nucleelor de comuniști, se despovăra dintr-o dată de aparențe, încercîndu-se de valențele ei ascunse, adevărate, de școală de educație prin muncă și pentru muncă.

Cînd viața nu ți se împotrivese deloc, spiritul nu are vreme să se înaripeze. Este o bună disciplină pentru voință să-ți aduni puterile între granițe strînse cît mai necruțător. Dar nevoia e o școală nu numai a voinței, ci și a gîndirii; ea deprinde spiritul și deopotrivă trupul cu o anumită măsură. Cînd timpul e măsurat nu faci nimic de prisos, te obișnuiești să gîndești numai ceea ce este esențial; trăiești astfel de două, de cinci ori mai intens, timpul se condensează, dobîndește alte ritmuri, măsurile obișnuite nu-l mai exprimă, nu-l mai controlează. Este cazul strungarilor, frezorilor, rectificatorilor, al tuturor muncitorilor de la Uzina de strunguri din Tîrgoviște care în decurs de un an, iar alții numai în cîteva luni au deprins tainele adînci ale artei de a fi meseriaș de înaltă calificare. Contingentele de început au fost calificate prin cursuri speciale la F.M.U.A.B. sau la Arad, dar majoritatea s-a format prin abnegație și pasiune. Alte înțelesuri are acum exclamația însoțitorului meu de lingă mașina de frezat: «M-a făcut pulbere... A fost extraordinar». Într-un fel tînrul ucenic îl exprime și pe el, inginerul stagiar. Nici el nu declarase vreodată că nu poate, că nu știe, că nu intră în atribuțiile lui, că e nou în muncă... Și poate întrucîtva pizmuia chiar îndărătnicia ucenicului care nu voise să se dea bătut, îndărătnicie care valorează tot atît de mult ca și cutezanța și perseverența.

COORDONATELE ANULUI 1973

Parcă altfel sunau acum cuvintele inginerului șef: «Niște copii!» Și ceea ce atunci mi se păruese doar o declarație de circumstanță, acum se lămurea în configurații reale: «Nici nu vă închipuiți ce mult putem, de ce sînt în stare copiiiăștia. Avem nevoie

BAIETII TERIBILI DE LA UZINA DE STRUNGURI

pot fi neglijate, iar formula matematică poate fi înlocuită cu rutina, de ochiul liber...»

Uzina lucrează în probe tehnologice. Se muncește ritmic, desfășurat și simultan pe toate fronturile producției. Se rectifică tehnologii, se definitivează fișele de omologare, se experimentează modele de organizare științifică a producției, totul în vederea trecerii grabnice la producția de serie mare, la îndeplinirea planului. În anul 1973 două treimi din subsansamblele strungului automat SARO vor fi produse în întregime în uzină, ceea ce înseamnă, de fapt, întreaga mașină de bază. Succesiv, pînă în 1975, strungul va fi integrat în producție în proporție de 95 la sută, restul de cinci la sută urmînd a fi importat, asimilarea pieselor respective neîfiind rentabilă.

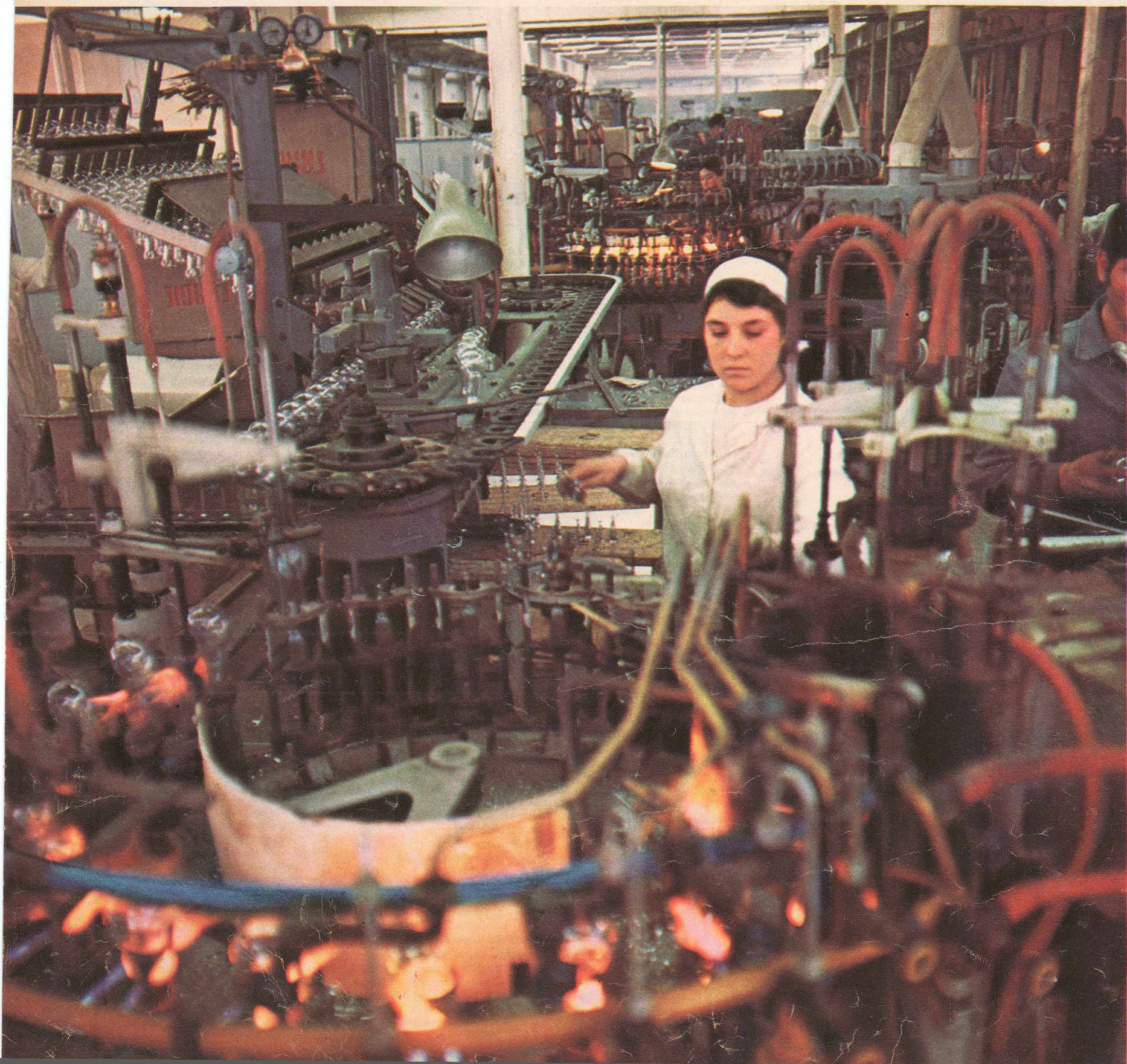
La fiecare doi ani producția de strunguri automate a uzinei se va dubla, va crește în mod corespunzător și numărul de muncitori. Baza de recrutare a acestora o reprezintă tineretul satelor învecinate. Calificarea lor va fi la înălțimea tehnicii celei mai avansate. Fiindcă platforma industrială a fostei cetăți de scaun nu rămîne circumscrișă în hașurul convențional al hărții, implicațiile ei sociale, economice, culturale, se vor resimți în viața întregului județ, căruia îi va conferi însemnele majore ale României moderne.

de timp, asta trebuie să se înțeleagă în primul rînd din partea celor care acum ne privesc neîncrezători sau dimpotrivă se avîntă la întîmplare... Față de exigențele acestei uzine, un meseriaș bun, venit de la o altă uzină sau pregătit într-o școală profesională, nu posedă decît premisele calificării corespunzătoare. El are de învins nu numai barierele formației medii, ci și un șir întreg de mentalități. Concepții conform cărora sutimile de secundă și de milimetru

... Cînd timpul e măsurat nu faci nimic de prisos, te obișnuiești să gîndești numai ceea ce este esențial.

Risipă de dragul feeriei? Nu. Fotoreporterul a surprins o secvență din activitatea liniei de asamblare de la Fabrica de corpuri luminoase de pe platforma industrială a Tirgoviștei.

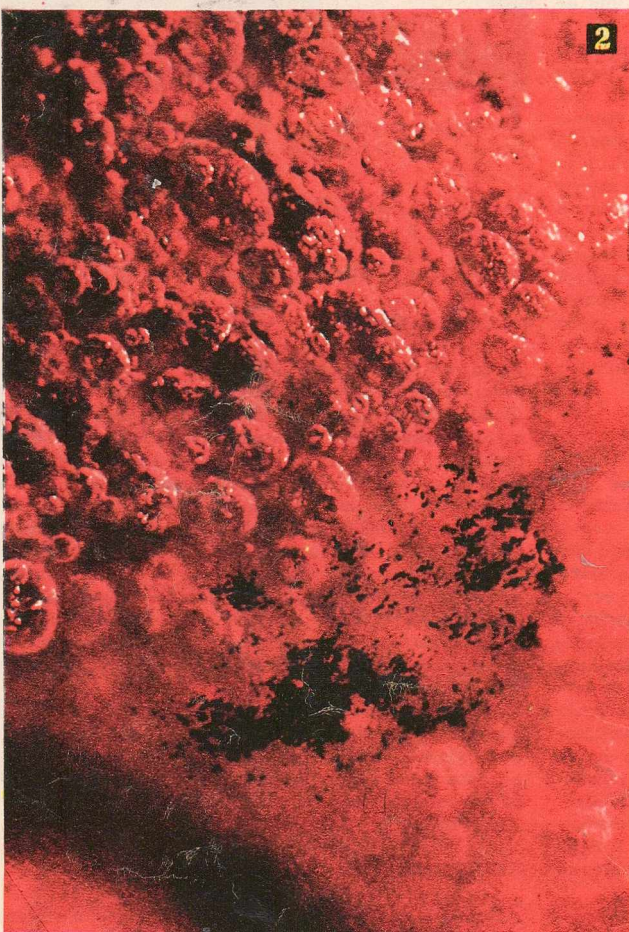
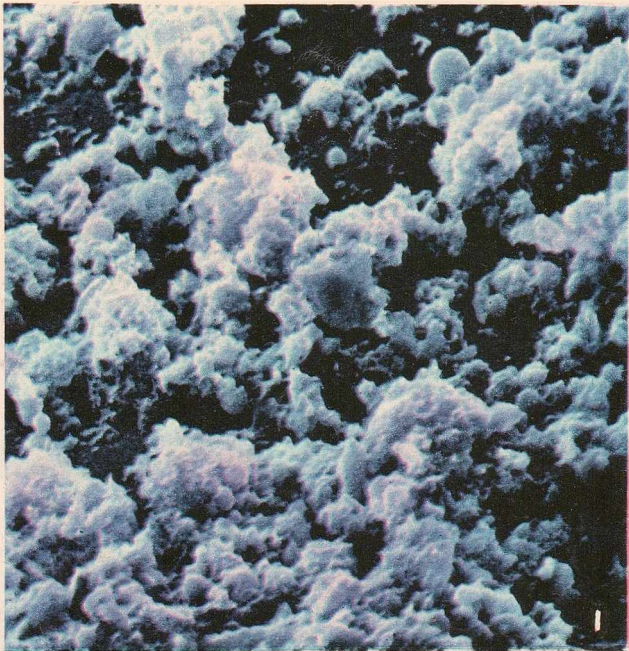

AERUL CEL DE TOATE ZILELE

Cu cîtva timp în urmă revista noastră a publicat o serie de tulburătoare fotografii în culori, executate, cu o tehnică specială, de către faimosul fotograf suedez Lennart Nilsson. «Călătorie în corpul omenesc» — așa s-ar fi putut intitula acel «serial» fotografic amintind intrucîtva de filmul american «Călătorie fantastică», care a rulat și pe ecranele noastre. Cu singura diferență că Nilsson se «plimbă» în adevăr în corpul ome-

microscop electronic — asupra celui mai banal «obiect» imaginabil al realității cotidiene: aerul cel de toate zilele. Mai precis, aerul pe care-l respiră cetățenii Stockholmului, oraș «curat» în raport cu poluarea din alte mari aglomerări urbane. Și totuși rezultatul «anchetei prin imagine» întreprinse de confratele nostru scandinav a fost de-a dreptul senzațional.

V-ați pus vreodată întrebarea: cît de curat este «aerul curat»? Priviți aceste imagini.

nesc cu ajutorul aparatului său de fotografiat.

«Neliniștitul suedez» pleca atunci de la premisa că universul nostru interior este mai pasionant decît un peisaj lunar. Mai pasionant și, într-o bună măsură, mai necunoscut. Do-vadă, noua serie de fotografii prezentate în pagina de față. Ele sînt datorate tot lui Nilsson, care și-a îndreptat obiectivul — așezat la capătul unui

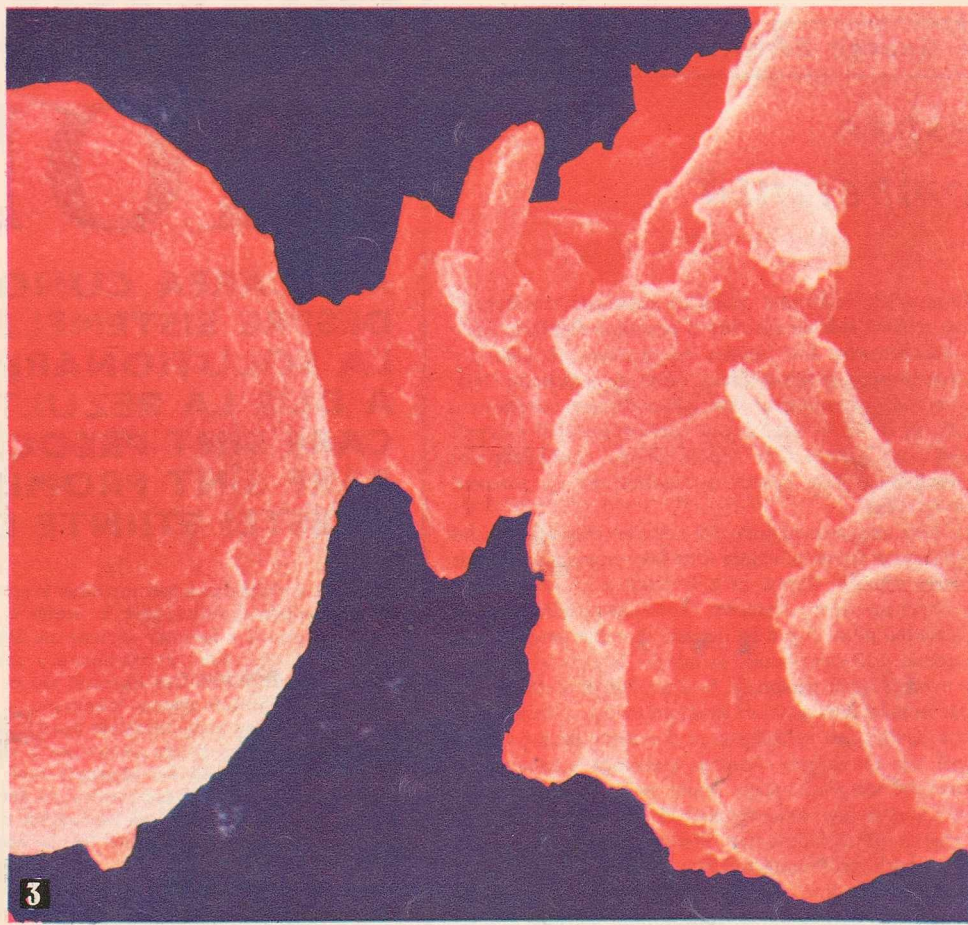
«Zăpada» din fotografia 1 nu este de fapt decît un conglomerat de aluminiu, sulf, potasiu și calciu — toate dăunătoare sănătății — inhalat zi de zi de cetățenii capitalei suedeze. Fotografia 2 este, și ea halucinantă: în plămîni unui copil de trei ani, mort într-un accident de automobil, autopsia a revelat adevărate pete de funingine. Plămîni micuțului erau pur și simplu minjiți. De ce pu-

blicăm o fotografie atît de «urîtă»? În adevăr, cireși în floare — mai ales acum în miez de iarnă! — ar fi mai fotogenici. Dar... Dealtfel există și sub-

încît să fim reduși doar la poluarea naturală, iritantă pentru organism dar... inevitabilă. Ea e surprinsă tot de Nilsson în cele trei insolite ipostaze ale

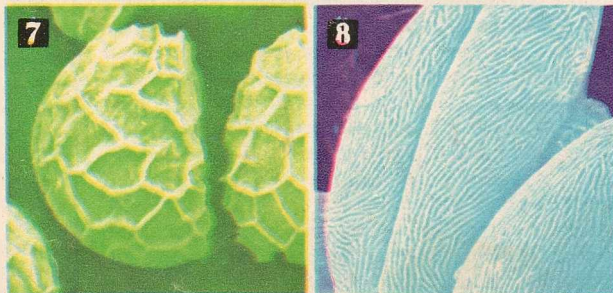
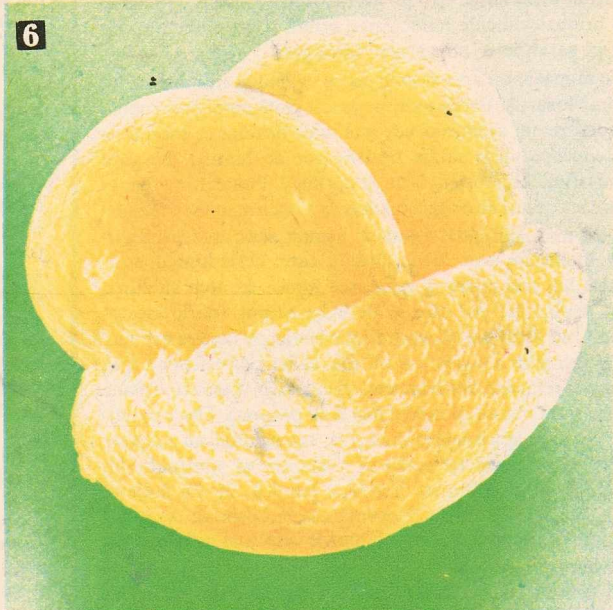
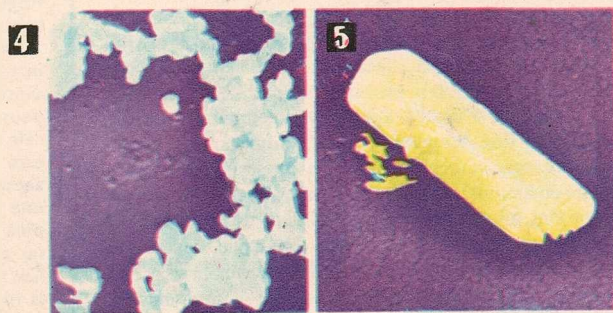
polenului vegetal (fotografiile 6, 7, 8), de un colorit... succulent.

Lionel NITESCU

stănte poluante plăcute la vedere. Particulele roșietice conținute în fumul evacuat de coșul unei fabrici din Stockholm, așa cum apar ele la o mărire de 35 000 de ori (fotografia 3), nu au nimic înspăimîntător. Cu o singură condiție: ca o cantitate cît mai mică din aceste microsferi «iscusit» colorate să pozească în plămîni oamenilor. Același lucru se poate spune și despre corpusculii de un albastru odihnitor din fotografia 4. Mărirea de 50 000 de ori le-a conferit valențe estetice, dar, la drept vorbind, nu e nimic frumos în acest ciment de construcție care, sub formă de particule invizibile, poluează aerul pe o rază de 50 km, și nici în cristalul de fier și aluminiu (mărit de 35 000 de ori în fotografia 5) pe care-l inhalează, vrînd-nevrînd, cetățenii capitalei suedeze.

După cum s-a subliniat de nenumărate ori atunci cînd s-a vorbit despre poluare — și noi înșine am făcut-o în revista noastră — evidențierea acestui flagel nu se identifică cu nostalgia unui trecut patriarhal și cu dorința nemărturisită de a se reduce activitatea industrială. Nu exaltăm virtuțile civilizației carului cu boi — cu un aer mai curat decît cel al civilizației industriale, dar cu alte atribute, pe care omenirea le-a abandonat o dată pentru totdeauna. Nici Lennart Nilsson n-a căutat prin fotografiile sale să suscite adversități împotriva unei industrii care a adus Suediei atîtea binefaceri. Ceea ce a dorit el a fost să atragă atenția asupra «reversului medaliei» și să mobilizeze opinia publică în jurul revendicării ca factorii de răspundere să vegheze ca activitatea de expansiune industrială să fie însoțită de o expansiune corespunzătoare a acelor mijloace antipoluare pe care știința contemporană ni le pune cu generozitate la dispoziție... Astfel

scrisori către un meloman

de George BĂLAN

despre
competență

Te-ai arătat contrariat aflând că adevărata orientare în lumea muzicii este nu cea care ți se indică din afară, oricât de «competentă» s-ar înfățișa ea, ci aceea pe care ți-o șoptește propria-ți interioritate, oricât de nepriceput te-ai simți în raport cu așa-zisul «specialist». De unde să știi ce să asculți, în ce fel să selecționezi imensul material existent, asupra căror aspecte să-ți îndrepti atenția, când habar n-ai de disciplinele care permit profesionistului să pășească sigur pe sine?

Ei bine, dragul meu, află mai departe că profesionistul cu limpede și fermă orientare e un fenomen extrem de rar în lumea muzicii. Faptul de a fi absolvit un conservator nu conferă automat o asemenea capacitate. Studiul didactic și sistematic poate fi util (și departe de mine gândul de a-i subprecia utilitatea) numai în măsura în care se grefează pe o evoluție strict personală, cu autenticitate și dramatism trăită. În lipsa unui astfel de fond, pregătirea didactic-sistematică devine ceea ce Bergson ar fi numit «du mécanique plaqué sur la vivant». Dintr-o asemenea combinație a elementului mecanic, aplicat foarte activ din afară, cu elementul lăuntric viu, rămas în stare de pasivitate, de inerție, pot rezulta hibridi monstruoși. Pentru profan ei sînt specialiști, maeștrii, profesioniști. Celui ce-i privește dinlăuntru lucrurilor îi apar însă ca penibile caricaturi ale muzicianului adevărat, care nu poate fi decît explorator spiritual al artei sale. Dintre aceștia se recrutează cei care, știind bine ce înseamnă muzica, intelectualmente desigur, preferă să se servească de aparate electronice în loc să apeleze la propria individualitate melodică, dacă sînt compozitori; acceptă să cînte alături de Bach și Mozart o trivialitate de salon sau — din contră — o elucubrație «experimentală», dacă sînt interpreți; în fine, elogiază, mimînd entuziasm, o «primă audiție» pe care nimeni de fapt n-a înțeles-o, dar a cărei calificare cu amabile epitețe profesionale, de care buzunarele criticilor sînt pline, creează opiniei publice iluzia competenței. Au aceștia sentimentul adevărat al muzicii, despre care știu — intelectual și profesional — atîtea lucruri? Reprezintă contradictoriile lor manifestări o integră slujire, născută dintr-un crez adînc și de nezdrcinat? Vezi, prietene, că a fi muzicalmente îndoctrinat, erudit și experimentat, nu este o garanție a adevăratei înțelegeri.

Ce să mai spun apoi despre cei ce trăind în intimitatea lui Bach, Mozart și Beethoven, pe care-i cîntă smulgînd ropote de aplauze, nu arată nici cea mai mică dorință ca modul de a-și concepe viața să fie transfigurat de lumina din care acești sfinți ai muzicii s-au împărțit! Poate fi vorba în asemenea cazuri de o reală înțelegere a ceea ce spune muzica? O mult mai profundă și, într-un anumit sens, mai profesională înțelegere a ei arată țărănul care, nefredonînd decît doinele lui, mai poate să privească lumea cu acea sublimă, gravă seninătate ce-l face să fie, în principiu, foarte înrudit spiritual cu Bach sau Mozart. El știe instinctiv ceea ce mai nici un absolvent de conservator nu știe: că muzica există nu spre amuzare, relaxare, cultivare etc., ci ca model a ceea ce trebuie să fim, și nu numai ca model dar și ca poruncă. Dacă practicînd cea mai spirituală dintre arte, muzicianul nu reușește să devină el însuși un cetățean și slujitor al spiritualității, înseamnă că în el trăiesc notele și tehnica, iar nu sufletul viu al muzicii. Și cît de frecventă este această situație! (În egoism pot ascunde unii sub faldurile celei mai nobile și mai generoase dintre arte!

Îți dezvălui toate acestea ca să te fac să-ți dai seama că pentru tine profesionalismul a devenit un feteș. Iată că foarte adesea profesionistul însuși — în pofida palmaresului său de succese — e în afara muzicii pe care pretinde că o slujește (și de care, în fond, se slujește). Va să zică — va trebui să-ți spui tu — există în relația cu muzica ceva mai important decît ceea ce se cheamă «a te pricepe». Iar acest ceva nu se învață în conservatoare. Vine din tine însuși, din adîncurile unde ai avut puterea să cobori și unde — dacă știi să păstrezi o tăcere absolută — poți auzi susurul discret și neîntrerupt al unei muzici lăuntrice. Pe ea o avea în vedere Enescu atunci cînd spunea că el este neconștient afundat în visul său interior. Nu există om normal în care Muzica să nu-și depene cîntul și visul său. Sesizarea acestui cînt și acestui vis: iată cu ce începe adevărata «inițiere muzicală».

o știință în plină dezvoltare: BIONICA

APLICAREA CUNOȘTINTELOR
DESPRE SISTEMELE VII
LA SOLUȚIONAREA UNOR PROBLEME TEHNICE
A DUS LA REZULTATE SURPRINZĂTOARE.
CARE SÎNT PREOCUPĂRILE ACTUALE,
CARE SÎNT PROMISIUNILE
ACESTEI ȘTIINȚE DE FRONTIERĂ?

Cuvîntul «bionică» a fost introdus în știință în anul 1958 de către medicul militar Jack E. Steele din Divizia medicală aerospațială a forțelor aeriene ale Statelor Unite ale Americii și reprezintă o combinație a cuvintelor «biologie» și «electronică». Dar obiectul său de studiu nu este rezultanta îmbinării acestor discipline, ci are în vedere apropierea biologiei de diferitele ramuri ale fizicii. Bionica poate fi definită ca știința sistemelor a căror funcționare este copiată, inspirată sau adaptată după sistemele naturale sau care prezintă caracteristicile specifice ale sistemelor naturale. Pe scurt, ea reprezintă «arta de a aplica cunoștințele despre sistemele vii la soluționarea unor probleme tehnice».

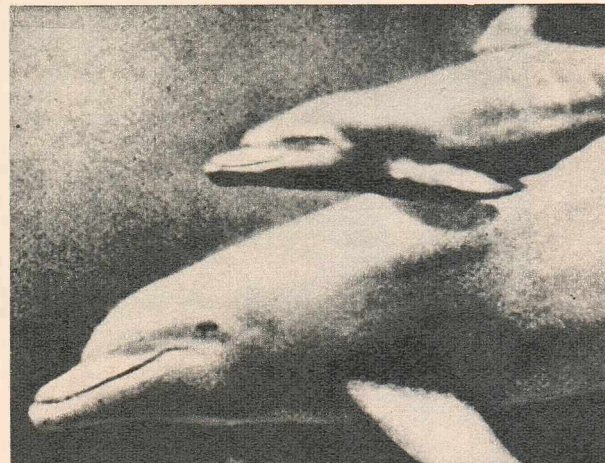
Într-un articol apărut în prestigioasa revistă franceză «La Presse Médicale» (articol recenzat de F. Cucu în publicația Academiei R.S. România — «Progresele științei»), Roger Veylon vorbește despre cele mai recente linii de cercetare în această știință cu mari promisiuni.

Dintre sistemele ființelor vii, sistemul nervos captează într-un mod deosebit atenția bionicienilor. Cel mai simplu dintre modelele complexe ale sistemului nervos este neuronul și, evident, asupra lui s-au efectuat studiile cele mai aprofundate. Interesul bionicienilor pentru neuron este determinat de constanța impulsului transmis prin acesta și de faptul că, în repaus, consumul său de energie este practic nul. Este adevărat, cunoștințele acumulate pînă în prezent în ceea ce privește fiziologia neuronului nu au permis înscrierea acesteia în ecuații matematice. Cu toate acestea, considerîndu-se că ceea ce se constată la nivelul neuronului se poate generaliza la întregul sistem nervos, H.D. Crane a realizat un *neuristor*, care, după autor, va sta la originea unei noi generații de ordineatoare, el putînd fi considerat ca un produs al bionicii, întrucît copiază un model natural.

PEȘTELE-PISICĂ NE VA AJUTA
SĂ PREVEDEM CUTREMURELE?

Informația senzorială și organele naturale specializate în recepția acestei informații stau de asemenea în atenția bionicienilor. De la simpla *amplificare* — adică transformarea în semnale electrice a unui fenomen fizic oarecare, proces care reprezintă o tentativă de copiere a ceea ce se realizează la nivelul celulei senzoriale, care transformă excitațiile în impulsuri nervoase — pînă la încercările de a obține *detectors artificiali* avînd ca modele de inspirație pe cei naturali, s-a desfășurat o gamă largă de cercetări în bionică. Îmbunătățirea unor sisteme artificiale de detectare ar putea fi realizată prin studiul analizatorilor naturali. Aceasta este o necesitate deoarece detectorul în infraroșu, de pildă, este încă departe de sensibilitatea «ochiului termic» al crotalului american... Și sistemele de prevedere a mișcărilor seismice vor beneficia probabil de pe urma studiilor (efectuate de Hatai și Abe) asupra peștelui-pisică, acesta putînd capta diferențe de potențial electric extrem de fine.

Una dintre cele mai importante probleme ale bionicii este crearea unui «ochi artificial» după modele naturale. Dificultatea cea mai mare constă în faptul că retina umană cuprinde o sută milioane de detectors și un milion de celule nervoase care formează nervul optic. Lipsa de uniformitate a cîmpului vizual și mobilitatea sa permanentă fac imposibilă, pentru moment, alegerea ochiului omenesc ca model pentru obținerea unui detector vizual artificial. De aceea s-a recurs la modelarea ochiului de *Limulus polyphemus*, un artropod foarte primitiv. Ochiul acestuia are ca particularitate funcțională «inhibiția laterală», fenomen care permite o comunicare adaptivă între celulele senzoriale vecine (comparabilă cu acomodarea) și accentuează contrastele. Studiarea acestui ochi va contribui la elucidarea problemelor ridicate de lectura automată a documentelor. În fapt, Hildebrand a reușit să creeze un dispozitiv de detectare bazat tocmai pe ochiul de *Limulus*.

Delfinul posedă un sistem de detecție submarină foarte perfecționat. Iată de ce bionicienii se străduiesc să-i pătrundă taina.

Acest dispozitiv realizează corelația încrucișată între imaginea care îi este prezentată și o imagine definită a priori.

BROASCA... PERFECȚIONEAZĂ RADARUL

Extinderea studiilor privind inhibiția laterală a dus la ideea construirii unui detector care să nu înregistreze decît mișcarea, lucru foarte important în cazul sistemelor radar, care sînt deranjate de prezența parașutelor pe ecran. Ochiul broaștei obișnuite, de rîu (*Rana esculenta*), stă în atenția bionicienilor deoarece el are caracteristicile unui astfel de detector. La broască retina este uniform sensibilă, nu prezintă fovee și legătura sa cu creierul este mai simplificată ca la om — deși posedă nu mai puțin de un milion de celule fotosensibile, trei milioane de neuroni bipolari și 500 000 neuroni multipolari de ieșire. Un astfel de analizator transmite la creier informații sintetice, contrastul local semnalînd prezența discontinuităților mobile, ceea ce se poate traduce prin observarea imediată a unei insecte care zboară. Realizarea unui detector artificial cu aceste caracteristici va duce la perfecționarea sistemelor radar.

Liliacul, delfinul, chițcanul de pădure și alte animale dispun de sisteme de detecție aeriene sau submarine perfecționate. Astfel, detecția submarină prin perturbarea produsă într-un cîmp electric este studiată de bionicienii pe modelul peștelui-torpilă și țiparului care trăiește în Amazoane...

RECUNOAȘTERE ȘI MEMORIE

Fiziologia sistemului nervos central, în special a proceselor corticale, constituie preocupări actuale ale bionicii. Aceasta este domeniul în care se realizează apropierea dintre bionică și cibernetică, interferarea lor ducînd la rezultate spectaculoase.

Studiul comenzii voluntare umane, cu cele două faze ale sale, analiza mediului și opțiunea (faza de decizie), a dus la constatarea că, datorită caracterului său automat, prima dintre aceste faze poate fi ușor reprodusă fără suport neurologic. Pe această bază a fost posibilă acum cîțiva ani, construirea perceptronului, o mașină capabilă să fie «educată». Această mașină este alcătuită dintr-o rețea senzorială de intrare formată din numeroase celule sensibile reprezentate de celulele fotoelectrice, din celule de asociație și dintr-o rețea de comparare a deciziei luate cu cea care trebuie luată în raport cu imaginea sesizată, procedîndu-se la corectarea în caz de eroare sau la amplifi-

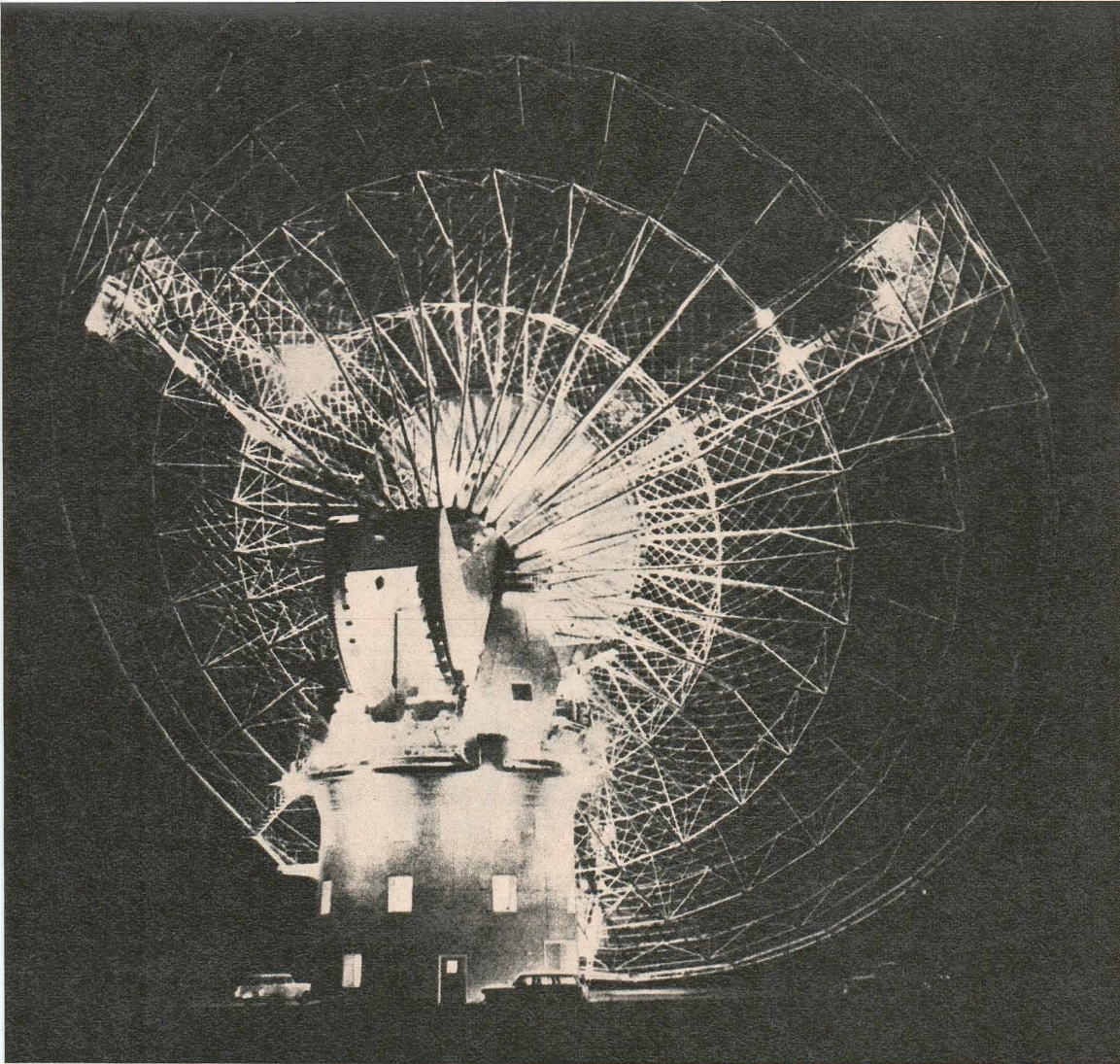
Horia PANAITESCU: amîndoi la stratford

Deși nu e scris la persoana întâi, noul roman al lui Horia Panaitescu are, în ansamblul său, atmosfera unui jurnal. Un jurnal al eroului său principal, Vip, un băiat de-abia ieșit din adolescență. Chiar cînd el nu e «în scenă», celelalte personaje ale cărții gravitează tot în jurul tinărului, reconstituindu-i gesturile, comentîndu-i comportările și gîndurile. Oricare ar fi episodul narațiunii, oricare ar fi eroul de prim-plan al momentului, Vip e mereu în centrul atenției cititorului prin referirile care se fac neîntrerupt la persoana sa.

Intervenind deci numai prin prezența directă a eroului, autorul reface cu verosimilitate o etapă din procesul unei deveniri biologice și sufletești. Vom mai spune că în ciuda acelei «obiectivări» spre care tind demersurile prozatorului nostru, el, pînă la urmă, nu-și poate ascunde simpatia față de tinărul erou, fapt care învâluie lucrarea într-o discretă undă de lirism, deloc stingheritoare însă epicului.

Acțiunea romanului își trage firul dintr-o excursie la Londra prin Oficiul național de turism, pusă la cale de tatăl lui Vip, promisă fiului cu trei ani în urmă, dacă acesta își va menține pe tot intervalul de timp nota 10 la engleză. Cum Vip realizează condiția cerută, iată-i acum pe «amîndoi», tatăl și fiul, vizitînd, fiecare în felul său și prin optici diferite, capitala Angliei și, mai spre finalul excursiei, locul de baștină al marelui Will. Tatăl, care mai fusese, datorită serviciului, în Londra, e de astă dată mai atent la reacțiile fiului în contact cu o nouă stare de lucruri. Prilej pentru autor să evidențieze două atitudini diferite reieșite din comportamentul diferențiat a două generații. Diferențieri care însă nu ajung în faza acută a conflictelor. Ni se sugerează cu subtilitate stabilirea unei comuniuni de vederi, a unei punți de înțelegere dintre generații, datorită fondului de principii organic asimilat de fiecare cetățean al țării noastre, indiferent de vîrsta pe care acesta o are. Ajunși în punctul acesta ne vom exprima părerea că autorul, bineînțeles, fără tezism, ar fi putut să atace mai îndrăzneț problematica sugerată. Mai slabă «opoziția» tatălui. **Amîndoi la Stratford rămîne, prin excelență, romanul lui Vip.** Al acestui tinăr de pe anii căruia nu s-a scuturat complet auriul praf al adolescenței și a cărui siluetă e conturată cu grație și viabil. Prezența lui Vip, în care fantezia mai face graniță comună cu realitatea, infuzează cărții o delicată poezie parcă descinsă din filele acelei capodopere a reveriei adolescentine a lui Alain-Fournier, **Marele Meaulnes.** Episodul (provocat de o încercătură de date calendaristice) cu căutarea de către Vip, pe străzile și prin casele Londrei, a Pamelei e grăitor în acest sens.

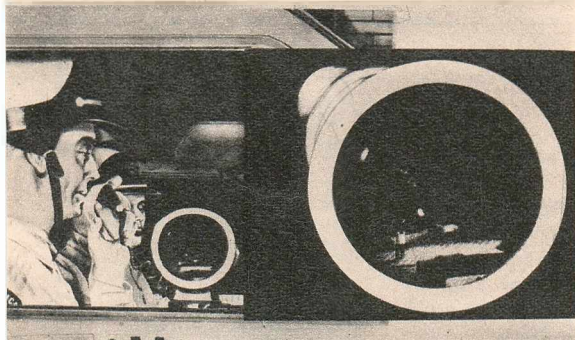
Acest al doilea roman al lui Horia Panaitescu confirmă virtuțile unui prozator ce ne îndeamnă să-l urmărim cu interes și încredere.

«PATENT... RANA ESCULENTA»

Acest radar uriaș are multe... de învățat de la un ochi de broască. Și încă nu de la o broască mai neobișnuită, mai rară, ci de la banala broască de riu, Rana esculenta. De ce? Ochiul acestei viețuitoare are o legătură simplificată cu creierul, în comparație cu organul de vîz al omului și de aceea poate fi mai ușor studiat de bioncieni. Dealtfel și această simplitate este întrucîtva înșelătoare: ochiul broaștei posedă o milion de celule fotosensibile, trei milioane de neuroni bipolari și 500 000 neuroni multipolari de ieșire!

În ciuda dificultăților de a pătrunde tainele acestui hățîș de «legături» și «relee», specialiștii sînt unanimi: realizarea unui detector artificial cu caracteristici «imprumutate» de la Rana esculenta va duce la perfecționarea sistemelor radar.

PROFESORUL BUFNIȚĂ NE ÎNVĂȚĂ...

Un detector alimentat de la trei pile standard, în greutate totală de 50 kg, și care permite amplificarea intensității luminoase de 20 000 de ori, a fost construit la uzina «Aerojet General» din S.U.A. «Ochiul de bufniță» («Owl Eye») electronic permite detectarea vizuală în timpul nopții a obiectelor aflate la o distanță de aproximativ 100 metri de observator, iar pe cele care depășesc 30 cm lungime — la o distanță de aproximativ 1 km. În laboratoarele firmei se experimentează o variantă nouă care poate amplifica intensitatea luminoasă de 200 000 de ori.

Se pun mari speranțe în noua invenție în lupta împotriva criminalității.

care în caz de răspuns just. Perceptronul construit de o echipă de cercetători de la Laboratorul aeronautic Cornell, condusă de F. Rosenblatt, poate diferenția două litere, două figuri geometrice sau două cifre, dar prezintă inconvenientul că pentru fiecare nouă diferențiere trebuie distrusă «experiența» precedentă a mașinii. Dintre animale, o tendință de comportare similară o au peștii. Se poate afirma astfel că perceptronului i se pot doar crea «reflexe condiționate», lucru care se realizează curent

cu peștii.

Cercetările care dovedesc posibilitatea transiterii pe cale chimică a memoriei prezintă un interes deosebit pentru diferențierea memoriei naturale de cea artificială. Sînt cunoscute experiențele cu planarii cărora li s-au creat reflexe condiționate. Bucăți din acești viermi «educați», sau acizii nucleici prelevați de la aceștia, ingerați și, respectiv, injectați la planarii cărora nu li s-au creat astfel de reflexe, le transmit acestora din urmă reflexele condiționate. Injectarea unui omogenat de creier de la un șoarece «educat» la un șoarece «needucat» determină același rezultat ca în cazul planariilor. Experiențe suplimentare au sugerat posibilitatea existenței unei substanțe chimice, probabil o proteină legată de acidul ribonucleic, ca suport material al memoriei. Aceste fapte sînt de natură să demonstreze caracterul specific al memoriei naturale în general și al memoriei umane în special. În plus, capacitatea de stocaj a memoriei umane este mult mai mare decît cea a mașinilor.

Ocupîndu-se de sistemul nervos uman, Roger Veilon se referă și la importanța celulelor gliale. Numărul lor (de zece ori mai mare decît cel al neuronilor în sistemul nervos), lipsa spațiilor intercelulare între aceste celule și neuroni au stîrnit interesul cercetătorilor. O serie de experiențe efectuate de Svaetichin, Hyden și Herz sprijină ipoteza că celulele nevroglice conțin «programul» de funcționare a sistemului nervos, program pe care neuronii îl execută.

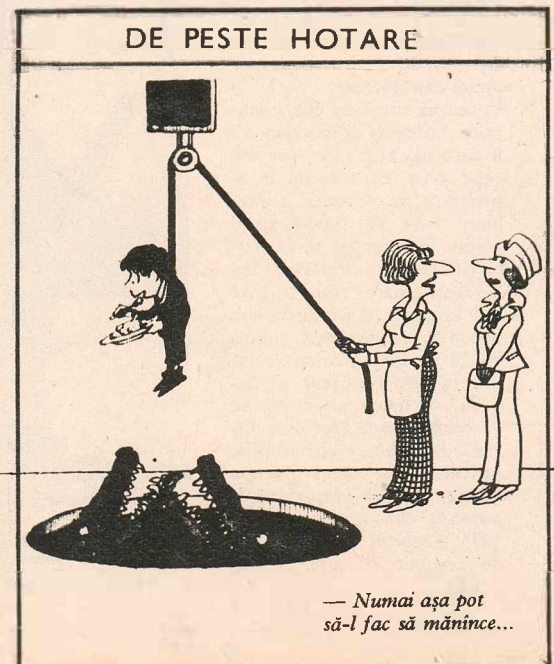
PRIMUL MUȘCHI ARTIFICIAL

În fine, trebuie subliniat interesul bionicii pentru problemele legate de energie. Astfel, emisiunea de lumină a licuriciului a fost studiată în vederea obținerii artificiale a luminii zise «reci». Cercetările efectuate de McLlory și Seliger asupra luciferinei au arătat rolul acesteia în procesul de apărare împotriva nocivității oxigenului la unele animale și au pus problema sintezei luciferinei pentru obținerea unei lămpi chimice, urmînd să fie rezolvată și problema rentabilității economice a unei astfel de soluții.

În același sens, atenția bioncienilor s-a îndreptat și spre mușchiul striat. S-au făcut încercări de a se obține, prin imitarea naturii, sisteme cu același randament; cel mai bun a fost realizat de Katchalsky: o «curea» de colagen este trecut alternativ prin două băi, una conținînd o soluție de bromură de litiu, alta apă. Colagenul se contractă în prima și se destinde în a doua. Randamentul energetic al acestei realizări este bun, dar punerea la punct a «mușchiului artificial» este dificilă datorită componenței nervoase a mușchiului natural care pune probleme greu de rezolvat. J. Richalet a reușit totuși un montaj fizic cu caracteristici funcționale asemănătoare mușchiului striat, ilustrînd astfel posibilitățile bionicii.

În timp ce prin simplă copiere rezultatele pot fi considerate bune, mulțumitoare, prin orientarea pe care o dă cercetării științifice bionica a obținut rezultate extrem de interesante. Mașinile electronice capabile de autoeducare și de «inteligență» artificială reprezintă drumurile deschise în acest domeniu și pe aceste drumuri bionica poate acționa cu eficiență în viitor.

DE PESTE HOTARE

— Numai așa pot
să-l fac să mînce...

flacăra actualitate

expoziție columbofilă

De curînd, în pavilionul Z 2 din Complexul expozițional Piața Șcinței s-a deschis tradiționala expoziție națională columbofilă. Aici și-au «dat întîlnire» aproximativ

600 porumbei călători, standard și de performanță (viteză și fond), precum și porumbei de agrement și ornamental.

siretul, furnizor de apă industrială și potabilă

Două vechi orașe din nordul țării, Botoșani și Dorohoi, ambele azi în plină dezvoltare, se găseau în situația de a nu avea apă suficientă. Dealtfel, apa este dintotdeauna o problemă spinoasă pentru orașele Moldovei. Dar într-un viitor nu prea îndepărtat, cele două centre din Moldova de nord vor primi apa necesară. Viitoarea sursă de apă a orașelor Botoșani și Dorohoi va fi Siretul. Lucrările vor începe prin construirea, în apropiere de Bucecea, a unui baraj care va stăvili apele râului. În acest fel se va naște un lac de acumulare. De la acest mare rezervor de apă va porni o conductă din beton precomprimat, lungă de 20 de km, care se va îndrepta spre Botoșani. La Leorda, viitoarea conductă se va bifurca spre Dorohoi. Orașul Botoșani, după cum ni s-a relatat, va căpăta primele «șarje» de apă industrială și potabilă din noua sursă în 1975. Debitul de apă va fi de trei metri cubi pe secundă.

interviul săptămîinii

soiuri de floarea-soarelui imune la boli

De vorbă cu tovarășul dr. Inginer Alexandru Vranceanu, șeful Laboratorului ameliorarea plantelor oleaginoase — Fundulea.

— Am dori să aflăm care este preocuparea laboratorului pe care-l conduceți în vederea obținerii de soiuri superioare.

— Preocuparea principală a colectivului nostru de cercetători este crearea de hibrizi care să dea o producție cu cel puțin 15-20 la sută mai mare față de soiurile existente. Anul acesta, de pildă, s-au introdus în cultură pentru prima dată în țara noastră hibrizi H.S.-52 și H.S.-53. Aceștia dau, față de soiul record ce se

cultivă, o producție sporită și fiind foarte uniforme ca înălțime ușurează recoltarea mecanizată. Totodată s-au dovedit foarte rezistenți la cădere, fapt ce prezintă un mare avantaj pentru culturile irigate. Hibrizii 52 și 53 au și un conținut de ulei mai mare în semințe cu 1,5 la sută deasupra soiului cultivat. Aceste calități vor determina cultivarea în acest an a hibrizilor respectivi pe o suprafață de peste 100 000 ha, ceea ce va duce la un spor, pe întreaga suprafață, de circa 12 tone ulei. Dealtfel, țara noastră e printre primele din lume care au produs sămînță hibridă pe scară industrială. Hibrizii aceștia au fost experimentați în numeroase țări din Europa și America de Nord și de Sud, unde au dat rezultate foarte bune. Drept urmare am primit numeroase cereri de livrare și au fost întocmite contracte.

— Care sînt perspectivele apropiate ale cercetărilor?

— În prezent cercetătorii Institutului nostru, ai sectorului pe care îl conduc, studiază posibilitatea creării unor hibrizi de floarea-soarelui rezistenți la boli și în special la mana florii-soarelui și a putregaiului acestei plante, boli deosebit de păgubitoare. Mana, de exemplu, produce uneori pagube de 15-20 la sută din întreaga recoltă a unui an și e cu atît mai dăunătoare cu cît toate soiurile cultivate în prezent sînt sensibile la această boală. Astfel de hibrizi rezistenți la mană au fost deja creați la noi și experimentați pentru prima dată în anul trecut, dovedindu-se responsabil. În următorii ani ei vor fi introduși în producție pe o suprafață din ce în ce mai mare.

Petre ANGHEL

la înalta școală a madrigalului

Către sfîrșitul anului expirat, ediția 1972 a concursului internațional «Francesco Vinas» — Barcelona a confirmat din nou valoarea școlii românești de bel-canto. Confirmarea este echivalentă cu o consacrare pe plan mondial date fiind condițiile dure ale concursului, ca și nivelul participanților, numeroși și selecți, din țări cu binecunoscută și valoroasă tradiție muzicală. Juriul concursului a distins anul acesta cu premiul II pe compatrioata noastră, mezzo-soprana Rodica Mitrică, cu un premiu special de «coloratură» pe soprana lejeră Gerda Spireanu și cu premiul III pe basul Mihai Panghe. Potrivit regulamentului concursului, laureații au fost invitați la post-concurs, un fel de sesiune de perfecționare de 10 zile, dotat și el cu premii, iar Rodica Mitrică a primit distincția supremă, «Granados» și — ca o consecință firească — numeroase

invitații de a apărea pe scene lirice de înalt prestigiu ca Palermo, Paris, Toulouse sau la alte impunătoare concursuri — Hertogenbosch (Olanda), Toulouse, Paris.

Interesant de subliniat este faptul că Rodica Mitrică (ca și Gerda Spireanu) s-a format la înalta școală de artă autentică, de cultură muzicală multilaterală și profundă care este corul Madrigal.

E.D.

aparate moderne în ajutorul agenților de circulație

Cu ajutorul acestor noi aparate (fotografia de sus) echipajele miliției vor putea stabili cu precizie dacă un autovehicul este apt sau nu să circule pe drumurile publice:

a) *Analizatorul de gaze* funcționează pe principiul unor reacții chimice. Dacă indicatorul arată o concentrație de peste 4,5%, înseamnă că motorul are carburarea neregulată corespunzător, ceea ce are drept consecință fenomenul de poluare.

b) *Sonometrul* — un aparat dotat cu un microfon de mare sensibilitate. De la o distanță de 7,3 m, agentul de circulație poate urmări pe un cadran numerotat intensitatea zgomotului produs de frâna fiecărui autovehicul.

c) *Motometrul* — aparat pentru verificarea sistemului de frînare. El are forma unei cutii cu anexe respective, care se așază pe podeaua autovehiculului. Cu ajutorul unei diagrame se înregistrează starea de funcționare a frinei de serviciu sau de ajutor. Neregulile sînt imediat înregistrate pe diagramă.

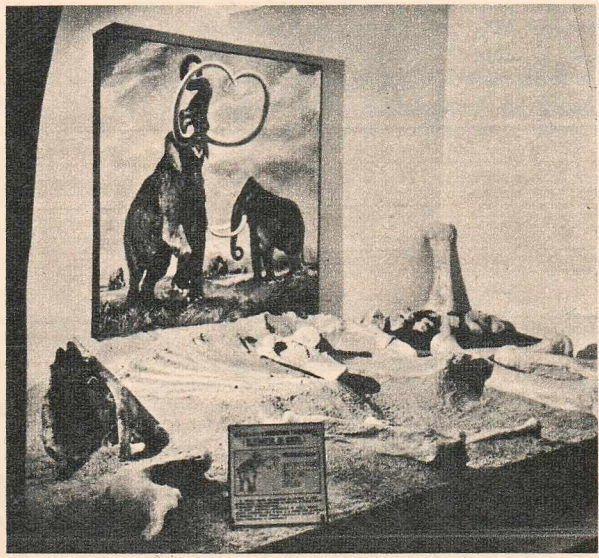
Toate neajunsurile constatate din acest punct de vedere fac ca autovehiculele găsite «în culpă» să fie retrase din circulație pînă la remedierea deficiențelor semnalate.

mamutul, așa cum a fost descoperit

Muzeul «Grigore Antipa» din București s-a îmbogățit de curînd cu un exponat deosebit de interesant: scheletul unui mamut gigant, descoperit în județul Ilfov. Piesa este prezentată în muzeu, exact așa cum a fost găsită în pămînt. Este vorba de una din cele mai interesante descoperiri paleontologice făcute pe teritoriul țării noastre. Exemplarul expus acum este un schelet de «Mammuthus trogontherii», cum i se spune de către specialiști. O asemenea specie de mamut (elefant de stepă) a trăit prin locurile noastre la începutul pleistocenului superior. Primele resturi ale mamutului au fost descoperite în

1962, iar scoaterea la lumină a întregului schelet a durat mai mulți ani. Operația a fost condusă în tot acest timp de către cunoscutul paleontolog Leonid Apostol. Scheletul mamutului despre care este vorba se afla în stratul de nisip de pe versantul drept al văii Corița, afluent al Mostiștei, în imediata apropiere a satului Codreni. După măsurătorile făcute scheletului s-a ajuns la concluzia că mamutul, atunci cînd era în viață, avea o lungime de cinci metri și jumătate și o înălțime de patru metri. Pînă acum nu s-au găsit pe teritoriul țării noastre schelete de mamut din această specie. Resturile unor specii asemănătoare, mai evolute, au mai fost descoperite de paleontologi ultima dată lângă Fetești, în albia Borcei, de către profesorul de științe naturale D. Balinte.

F. U.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Discutînd despre conținutul revistei noastre și emițînd și unele propuneri de ameliorare, cititorul *Alexandru Marcuțiu* din Cluj constată că «unul dintre cele mai importante fenomene ale vieții contemporane scapă aproape cu desăvîrșire atenției presei și, respectiv, atenției «Flacării». Este vorba chiar de... problema presei. «Într-o vreme, cînd setea de informații și de cunoaștere constituie una dintre trăsăturile definitorii ale omului și, în același timp, o caracteristică a maselor celor mai largi, într-o vreme cînd presa, sub diferitele ei forme, ne însoțește în toate împrejurările vieții noastre», într-o asemenea vreme, conchide cititorul clujean, «e de neconceput cît de puțin se ocupă presa de ea însăși». Reproșul e numai parțial întemeiat. Cu privire la unul dintre cele mai importante sectoare ale presei — televiziunea — majoritatea ziarelor și revistelor publică cu regularitate cronici, iar în «Flacăra» au apărut și vor mai apărea articole și reportaje despre activitatea studiourilor TV, despre raporturile dintre televiziune și public etc. În unele reviste au început să apară și cronici despre emisiunile de radio. Din cînd în cînd se publică și unele texte privind anumite fenomene din presa mondială. Deocamdată o anumită jenă de a vorbi despre propriile noastre probleme ne împiedică de a face mai mult. Dar poate nu e rău să mai medităm asupra acestor chestiuni.

tv

de C. N. CONSTANTINIU

vocație tele

Există oameni cu un dar special al comunicabilității. Replica imediată, acuitatea răspunsurilor și, bineînțeles, substanța ideilor exprimate fac din interlocutor o prezență agreabilă și plină de interes.

Asemenea personaje sînt sarea și piperul emisiunilor tele. Pe micul ecran n-au ce căuta ursuzii, pedanții, cei lipsiți de mobilitate spirituală. Chiar dacă sînt oameni interesați în planul profesiei, știu multe lucruri, au ce să ne comunice. Pentru a apărea pe micul ecran îți trebuie însușiri speciale. În primul rînd însușirea de a crea intimitate între tine și cei care privesc. De a dialoga firesc, de a exprima idei clare — într-un spațiu de timp restrîns — de a transmite ideile atrăgător.

Ion Țiriac (pe care l-am revăzut duminică într-un spectacol

Un cititor din Galați, *Calistrat Alexescu*, care ne-a trimis de-a lungul anilor mai multe propuneri senzaționale menite să rezolve «dintr-un foc» și definitiv diferite greutăți economice, tehnice, urbanistice, sanitare etc., se plînge de faptul că aceste propuneri n-au găsit nici un ecou în rubrica noastră. Îl putem asigura pe corespondentul nostru gălățean, ca și pe alții în aceeași situație, că toate scrisorile au fost citite cu atenție și, cînd a fost cazul, ne-am sfătuit și cu alții mai competenți decît noi. Dar — de ce n-am recunoaște-o? — există și o anumită rezervă din partea noastră față de propuneri ca cele amintite mai sus. Nu avem încredere în soluții-miracol, bune ori cînd și oriunde. Practica medicală, de pildă, ne arată că există cazuri (foarte rare, ce-i drept) în care oameni s-au îmbolnăvit grav sau chiar au murit în urma consumării vitaminelor, în timp ce în alte cazuri (și mai rare) unii bolnavi s-au însănătoșit datorită nicotinei. Bineînțeles, aceasta nu înseamnă că vitaminele sînt dăunătoare iar nicotina e un medicament recomandabil, ci doar că orice remediu trebuie să țină seama de condiții concrete (care, uneori, au un caracter de excepționalitate). Sau să luăm două exemple din viața economică. Toată lumea este convinsă de avantajele irigațiilor (nu e nevoie să fii specialist ca să înțelegi că plantele ca să trăiască și să se dezvolte au nevoie de apă administrată cu regularitate). Totuși, irigații făcute fără cap (de exemplu, pe terenuri în care apa freatică e la o adîncime foarte mică) pot duce la înămolirea și salinizarea și deci la degradarea terenului respectiv. În același fel trebuie privită și valoarea inovațiilor. Că inovațiile contribuie, în general, la progresul tehnic, la economicitatea producției, la dezvoltarea spiritului de inițiativă e

un lucru perfect adevărat. Dar, în unele cazuri, o inovație (sau o invenție) insuficient gîndită poate duce — dincolo de anumite mici avantaje trecătoare — la deteriorarea unui agregat foarte scump și foarte precis în funcționalitatea sa.

Din Brașov, cititorul *Gh. Beșchea* ne critică pentru că n-am publicat mare lucru în legătură cu misiunea navei «Apollo-17». E adevărat, dar procedînd așa am pornit de la considerentul că interzburul opiniei publice pentru zborurile spațiale a scăzut mult (de ce se-ntîmplă așa e o altă poveste). Urmărirea la televizor (de preferință în transmisie directă) a unei călătorii cosmice mai prezintă interes, dar o relațare amplă în presă (mai ales după 8-10 zile, ca în cazul nostru) a pierdut aproape orice caracter insolit. Lucrurile cu adevărat noi și interesante privesc mai ales chestiuni de strictă specialitate științifică și de altfel ele nu ies la iveală în mod cert decît după o perioadă mai îndelungată de cercetări și verificări. Imaginea celor două figuri trebăluind pe Lună e aproape aceeași la «Apollo-17» ca și la «Apollo-16» sau 15 (moda selenară evoluează foarte încet). Aceasta explică de ce presa de pretutindeni a acordat ultimei misiuni selenare un spațiu mai restrîns.

Cuvinte de apreciere cu privire la felul în care revista noastră a organizat ancheta printre cititorii asupra celor mai populari actori ai anului 1972 ne sînt exprimate de studentul medicinist *Dorin Danciu* din Iași. Nu avem intenția de a organiza o gală cu cîștigătorii (nici nu i-am putea aduna pe toți — ce ne facem cu actorii străini sau cu cei care au jucat în filmele și seriilele cele mai apreciate?); noi ne-am îndepărtat doar rolul de culegători și transmisiți ai părerilor maselor de spectatori.

original, organizat de ziarul «Scinteia tineretului») face parte din categoria celor cu vocație pentru micul ecran.

În fond, era vorba despre sport. Nu tuturora le place. Unii preferă concertele simfonice sau emisiunile despre știința în anii 2000. Țiriac a stîrnit un interes general chiar și pentru acei telespectatori care închid aparatele atunci cînd se transmit emisiuni sportive. De ce? Pentru că are farmec, pentru că răspunsurile sale la întrebările puse erau și interesante și pline de umor, pentru că ezita atît cît trebuie ca să ne facă să-l urmărăm cu atenție încordată, ori replica fulgerător (ca la tenis) surprinzîndu-ne prin spontaneitate. Dealtfel, în ultimul timp pe micul ecran apar tot mai mulți protagoniști din categoria aceasta, a oamenilor cu vocație tele.

În cele mai diverse domenii. E un merit al redacției că îi descoperă și îi fac intermediari între noi și problematica emisiunilor.

Dispar ariditatea și convenționalismul, primejdiiile de moarte ale TV-ului.

● Teleglobul și alte emisiuni

ne prezintă imaginea vie a orașelor și țărilor lumii. Mărturisim că, uneori, lipsa de interes a redactorului și operatorului — în deplasare pe glob — reduce totul la o schemă seacă. la un șablon supărător, ca și cum peste tot (mai puțin arhitectura și vegetația) viața s-ar desfășura la fel, n-ar exista o notă de personalitate, de originalitate. Atunci cînd intervin însă imaginația și nervul reporterului autentic, al scriitorului, lucrurile se schimbă.

Parisul lui Ioan Grigorescu (și cîte filme despre Paris nu am văzut!) poartă girul ochiului expert și plin de sensibilitate al autorului în surprinderea farmecului orașului, a vieții cotidiene, a oamenilor.

Un Paris văzut și prin cunoscutele monumente, piețe, cartiere celebre, dar și prin pulsația lui intimă, ca într-o perfectă radiografie.

Un serial care, într-adevăr, te captivează și îl urmărești cu pasiune.

Și fără — cum mărturisește și scriitorul — o regie tehnică spectaculoasă. Doar un simplu aparat de filmat...

POVARA IMPOZITELOR - PENTRU CINE ?

de Irina VIANU

Pe zi ce trece omul de rând, contribuabilul, din țările capitaliste este tot mai împovărat de impozite de tot felul, care îi sustrag o parte considerabilă din salariu, reducându-i puterea de cumpărare. Fie că este vorba de «apărarea țării», de «stimularea economiei», «îmbunătățirea transporturilor» sau «școlarizare», contribuabilul este obligat să plătească statului capitalist sume din ce în ce mai mari. În schimb, acei care pot și ar trebui într-adevăr să suporte cheltuielile necesare colectivității găsesc tot felul de căi pentru a evita îndeplinirea acestei obligații sau a reduce la minimum contribuția lor.

«LES QUATRES VIEILLES»

De la pâinea pe care o cumpără în fiecare zi și pînă la televizorul sau mașina de spălat pe care le achiziționează pe credit o dată la câțiva ani, o parte din prețul pe care îl achită cetățeanul reprezintă impozitul indirect. Acesta, care furnizează suma cea mai importantă din veniturile bugetare ale țărilor capitaliste, lovește în primul rînd și în proporție incomparabil mai grea masele salariate decît celelalte categorii ale populației, căci masele cheltuiesc aproape tot ce câștigă pentru bunurile de consum necesare existenței. În bugetul celor avuți partea cheltuielilor pentru viața de toate zilele este incomparabil mai redusă, majoritatea veniturilor fiind destinate cu totul altor scopuri.

Recunoscînd această stare de fapt, cu aproape 200 de ani în urmă, legiuitorii revoluției franceze hotărîseră să recurgă în mult mai mică măsură la impozitele indirecte și să obțină cea mai mare parte a fondurilor necesare statului din impozitele directe, pe venituri. Cunoscută sub numele de «les quatre vieilles» (patru contribuții principale), ansamblul de impozite înființate atunci de Adunarea constituantă franceză includea și unul asupra porților și ferestrelor, semne exterioare ale bogăției. La acea dată legile prevedeau că 64% din încasările fiscale să provină din impozitele directe. După trecerea perioadei de feroare revoluționară, proporția impozitelor directe a fost redusă treptat din nou, crescînd aceea a impozitelor indirecte care au ajuns să reprezinte 76% din încasările bugetare în 1851 și 80% în 1900.

Dar dacă impozitele indirecte lovesc în primul rînd în cei sărmani, poate că impozitele directe, care se percep pe venituri și sînt adesea progresive, sînt cele care restabilesc echitatea socială? La o asemenea întrebare răspund uneori chiar legiuitorii burghezi.

«A PLASA MOSTENIREA MĂTUȘII ÎN OBLIGAȚII PINAY»

«Adesea se utilizează litera legii împotriva spiritului ei» afirma un deputat francez deplîngînd numeroasele porțițe care înlesnesc evaziunea fiscală. Căci se întîmplă uneori și așa: la vestea pierderii suferite, prima reacție a moștenitorului unei mătuși bogate în Franța este de a alege la bancă și, după falsificarea prealabilă a datei decedului, de a transforma averea negociabilă a mătușii — conturile curente, acțiuni etc. — în obligații de stat «Pinay 1958». De ce? Deoarece aceste obligații sînt scutite de taxe de succesiune. De aici și vorba: «mettre la vieille tante en Pinay avant de la mettre en biere» («a plasa bătrîna mătușă în Pinay înainte de a o plasa în sicriu»). Anecdota? Nu, ci doar una din modalitățile — cu iz macabru, desigur — de a realiza evaziunea fiscală. Și, evident, acesta nu este unicul mod. Căci, dacă atunci cînd este vorba de veniturile unui salariat, acestea sînt declarate la fisc de patron și sumele ce se rețin pentru impozite se stabi-

prinderilor să scadă o parte din investițiile lor din sumele impozabile. Evident, acest sistem avantajează în primul rînd marile societăți care investesc masiv, acelea din siderurgie, industria chimică, construcții de mașini etc. Alte dispozitive similare completează prevederile principale. De exemplu societăților-mamă li se permit să scadă din beneficiul lor impozabil deficitele — foarte adesea fictive — ale filialelor lor, altele permit să se scadă din sumele impozabile dublul sumelor care sînt distribuite salariaților în baza reglementărilor cu privire la așa-numita «participare».

Într-un articol publicat în ziarul «l'Humanité» J. Kahn estimează că «în prezent încasările din impozite s-ar dubla dacă societățile ar fi impuse pe baza profiturilor lor reale și nu a unor profituri fictive, disimulate în parte prin fraudă, dar în cea mai mare parte prin privilegiul legal. Acest camuflaj tolerat al profiturilor costă anual statul în jur de 20 miliarde franci».

21 MULTIMILIONARI NU PLĂTESC IMPOZITE

În Statele Unite funcționează numeroase fundații caritabile care poartă numele unor mari magnați ai businessului. Acestea alocă într-adevăr anumite sume pentru dezvoltarea științei, combaterea anumitor boli, asistență socială etc. Dar în afara acestor activități utile publicului larg, fundațiile sînt menite mai ales să permită celor care le patronază să facă investiții în numele fundației și să obțină astfel venituri asupra cărora nu se percep impozite. Prevederea este larg folosită de oamenii de afaceri. La sfîrșitul anului 1969, J.D. Rockefeller arăta, de exemplu, în fața Comitetului pentru mijloace financiare al Senatului Statelor Unite că din 1961 el nu a avut obligația să plătească nici un fel de impozite datorită prevederilor

Presa franceză s-a ocupat mult, în ultimul timp, de ceea ce numește «Impozitele: adevăratul scandal». În articolul cu acest titlu publicat de săptămînalul francez «l'Express» se scria: «Starea jalnică a fiscalității apare mai clar ca niciodată. Salariile și pensiile nu reprezintă decît 60% din venituri în statisticile oficiale, dar 75% din veniturile impozabile. În ceea ce privește beneficiile industriale și comerciale situația e inversă; cele două cifre sînt respectiv 30% și numai 15%. Din statisticile oficiale reiese că beneficiul mediu este de două ori mai mare decît salariul mediu. Deci ar fi fost normală o impunere progresivă riguroasă».

lesc automat, celelalte categorii sociale declară ele însele veniturile lor — și deci căile de camuflaj sînt cu mult mai accesibile.

Nu demult ziarul «Le Monde» amintea de o altă modalitate de evaziune fiscală: vînzările fără factură. Ziarul arăta, de pildă, că rețeaua hotelieră franceză a camuflat mai mult timp în acest fel 40% din cifra sa de afaceri. Numai că relatarea se făcea cu patru ani întîrziere...

Principalul mijloc legal utilizat de societăți pentru a se sustrage de la plata impozitelor este sistemul «amortizării degresive» adoptat în 1959. Acest sistem permite între-

legale privitoare la fundații dar că el a contribuit totuși «benevol» la finanțele statului cu 5-10% din venitul său.

Prevederi similare celor aplicabile în cazul fundațiilor există în Statele Unite și în numeroase alte domenii: de exemplu, magnații industriei petroliere pot scădea 20% din venitul lor brut din calculul impozitelor (motivul oficial fiind de a încuraja dezvoltarea industriei naționale petroliere și de a reduce importurile). De asemenea, băncile au dreptul să scadă și ele din veniturile lor impozabile sume pe care le consideră rezerve necesare acoperirii unor credite pe care le-au acordat și a căror restituire

este incertă. Mărima acestor rezerve neimpozabile este hotărâtă de bănci.

Datorită unor asemenea prevederi și multor altora care înlesnesc evaziunea fiscală, deși în Statele Unite teoretic sistemul de impunere este drastic, cum arăta cu ceva timp în urmă Joseph Barr, fost secretar al trezoreriei în timpul președintelui Johnson, 154 de persoane cu venituri de peste 200 000 dolari anual, din care 21 multi-milionari, nu plăteau nici un fel de impozite.

PE MĂRI ȘI OCEANE

Sub pavilioanele Liberiei, ale republicilor centramericane Panama, Honduras, Costa Rica, ale Libanului, Somaliei, Bermudei, Bahamasului, Antilelor olandeze, peste 7 000 de vase navighează pe mările și oceanele lumii sub așa-numitele «pavilioane de complezență» ale statelor respective, dar aparțin de fapt unor proprietari englezi, americani, francezi, italieni etc. Flota navigând sub pavilionul Ciprului, de exemplu, aparține în cvasitotalitatea ei armatorilor greci. Aceasta este încă o cale de a scăpa de sub jurisdicția fiscalității naționale. Formalitățile pentru obținerea unor astfel de pavilioane sînt extrem de simple: este suficientă prezentarea unei cereri în străinătate, în

Noilor Hebride — un «paradis fiscal». Cei 84 000 locuitori au, mai ales, ocupații agricole. În Noile Hebride nu se percep impozite asupra veniturilor, asupra societăților, nu există impozite funciare sau taxe de succesiune. Aici își au sediul 500 trusturi internaționale și sucursale a numeroase bănci ca Banque de l'Indochine, New Zealand Banking Corporation, Bank of New South Wales, Barclays International etc.

Turistul care călătorește în Bermude sau Bahamas, sau în Insulele Cayman va rămîne și el uimit de multitudinea băncilor pe care le întâlnește. În orașe de numai câteva mii de locuitori clădiri cu mai multe etaje adăpostesc reprezentanțe ale unor bănci de renume mondial ca Barclays, Bank of Nova Scotia, First National City Bank of New York, Royal Bank of Canada și numeroase altele.

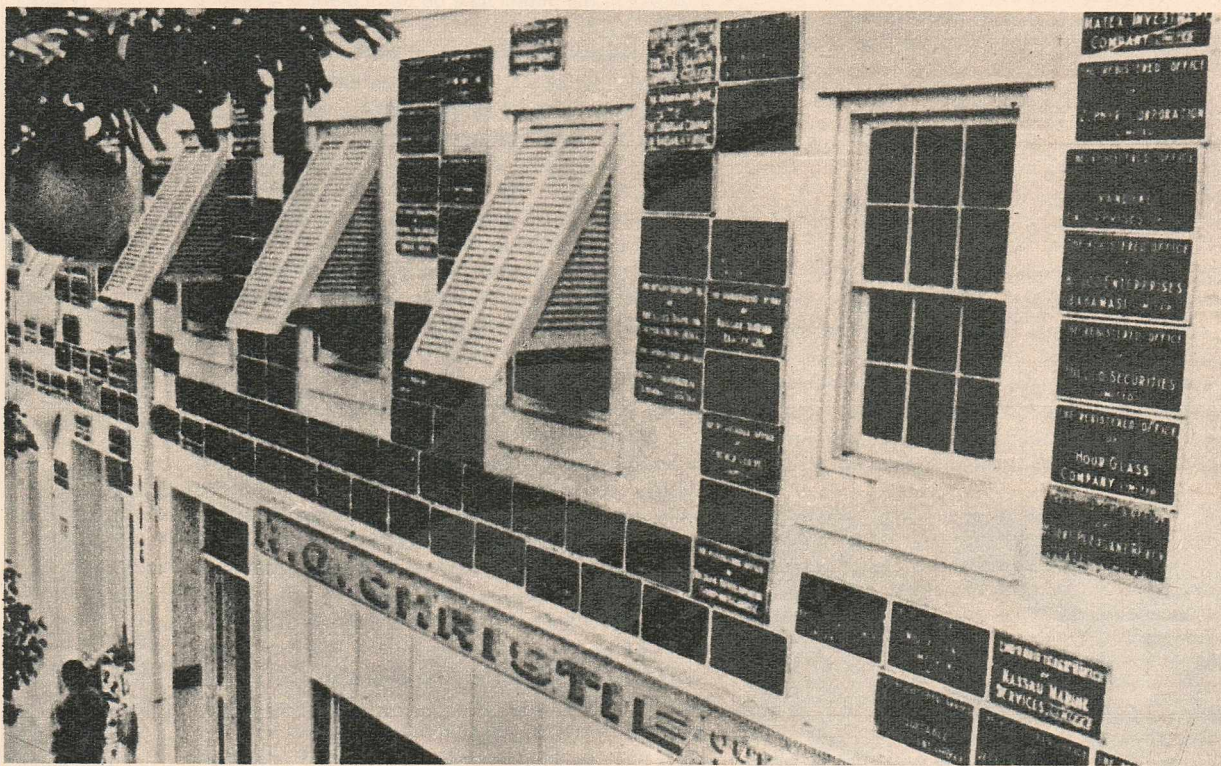
În Bermude, la sfîrșitul anului 1970 erau înregistrate 40 de «societăți de asigurare captive». Aceasta este o nouă invenție americană: societatea de asigurare respectivă, filială a unei societăți multinaționale cu sediul în Statele Unite, asigură societatea-mamă împotriva riscurilor. Primele de asigurări pe care le plătește societatea-mamă iau calea paradisului fiscal pe baza unor contracte negociate și semnate în afara Statelor Unite. Aceste resurse vor putea să ia forma unor venituri de origine străină și să permită societății-mamă să plătească mai puține impozite.

de Ioan GRIGORESCU

atena (I)

Mai trebuie oare să mărturisesc de ce atunci cînd mi-e sufletul pustiu mă întorc în Elada? De ce mi-e bine să pășesc cu tălpile gîndului pe dalele de piatră de pe altarul Acropolei șlefuite de pașii istoriei? De ce îmi regășesc liniștea scotocind cu lăcomie și nesăț în tezaurul de înțelepciune al grecilor antici? Un dor nestins în amintirile mele încărcate de nostalgii poartă numele Atena, și cuvîntul acesta nu înseamnă pentru mine un loc, un oraș, o neasemuită zidire de marmură albă ca miezul de piine, o glorioasă ruină, ci o stare de spirit care, de două milenii și jumătate, adapă cugetul unei civilizații dîndu-i neconținute prilejuri de reflecție. Aici, Eternitatea a devenit Timp, Istorie, Nemurire. Atena putea rămîne pentru greci pretextul copleșitor al unei permanente întoarceri către trecutul paralizant prin fastul și amploarea lui, insurmontabilă etapă în egalarea ei de către prezent. Există popoare atît de strivite de conștiința propriului lor trecut, cu memoria atît de îngreuiată de responsabilitatea față de opera predecesorilor, încît cu greu își găsesc resursele necesare unui dialog pe picior de egalitate între ceea ce au trăit cîndva și ceea ce trăiesc acum sau vor trăi mîine. Cu grecii s-a petrecut alt fel. Fără ei, spiritul ar fi rămas îngreuiat de o sarcină dificilă și poate s-ar fi îngropat în eternitatea lipsită de memorie. Cu ei a început pe continentul nostru acel miraculos amestec de creație și joacă de nobilă amintire și nepotolită cutezanță care au făcut să danseze pe suprafața netedă și luminoasă a eternității protuberanțele unor adevărate explozii solare ale gîndului omenesc dăltuit în piatră încît veșnicia a fost învățată să devină timp, iar acesta obligat să-și recunoască trecutul și astfel să planteze în istorie bornele mersului către prezent și viitor.

Atena e un imens amfiteatru. Aș vrea s-o povestesc, celor ce nu au văzut-o, prin cuvinte, căci nu am alte mijloace la îndemînă. Se spune că tiparul a transformat vorba în cuvînt. Atunci dalta a transformat, ciopind cuvinte în piatră, timpul în istorie și aici, în amfiteatrul din Atena, o neasemuită carte a omenirii stă deschisă cu filele imprăștiat în cele patru zări. Cînd spun că Atena este un imens amfiteatru nu fac decît să consemnez o metaforă creată de natură. Imaginați-vă un uriaș jilț de piatră, cu deschiderea spre mare, a cărui spetează este formată din arcul a patru munți: Parnasul — lăcașul muzelor poeziei, Pentelicul — pîntece de marmură în continuu dialog cu dățile sculpturilor, Hymetul și Aegaleosul — dătătorii de apă dulce unei așezări ce ar fi trebuit închisă dacă oamenii n-ar fi născut-o. Egeea desenează la poalele acestui amfiteatru un arc de cerc cu o deschidere de zece kilometri și, pentru ca apele ei să nu copleșescă cu senzația infinitului, câteva insule răsărite la orizont ne fac să înțelegem că nemărginirea nu poate fi atinsă decît pe etape. Acest imens amfiteatru, prin care natura le-a sugerat arhitecților formula optimă marilor decoruri pentru tragediile antice, înalță drept scenă platforma Acropolei care, deși nu atinge decît o cotă de 156 metri, oferă avantajul unui acces sobru și maiestuos ridicat la rangul sublimului de către splendidoarele Propilee, poartă de întîlniri între oameni și zei la ceas de restriște. Nicăieri în lume natura nu a croit pentru pămînteni, la proporții atît de armonioase nevoilor ei de exprimare și posibilităților oamenilor de a-i cuprinde dimensiunile, un amfiteatru în care să se joace unul dintre cele mai tulburătoare spectacole ale vieții. O fi rămas milenii după milenii acest loc pustiu, sufocat de codrii virgini, pînă cînd omul a venit să defrișeze asaltul vegetației și să îl restituie menirii lui din geneză.

Pentru a se sustrage impozării multe firme își stabilesc sediul în așa-numitele «paradisuri fiscale», la Vaduz (Liechtenstein) — foto stînga Nassau (Bahamas) — foto de sus.

Empire Resources Establishment	Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	
Evero Establishment	MOVERO	Establishment Bristol	TECHAG	SCHOSTAL SA	SCHOBESTA SA	

În afară de aceasta «societatea de asigurare captivă» va furniza asigurări altor filiale dinafara Statelor Unite ale societății multinaționale, iar primele de asigurare vor lua calea societății de asigurare captive. Asupra sumelor acumulate nu se vor plăti impozite. Astfel, societățile captive constituie un adevărat refugiu fiscal pentru beneficiile nerepatriate și nedistribuite ale filialelor respective. Se estimează că în prezent 80 mari societăți din Statele Unite și Canada utilizează în asemenea scopuri societăți de asigurare captive.

Chiar dacă este acoperit de ape în timpul fluxului, un recif de corali poate de asemenea să devină un «paradis fiscal». Minerva, un asemenea recif din Pacificul de Sud, situat între Tonga și Insulele Fiji, care pînă nu demult nu constituia decît un pericol pentru navigație, este primul paradis fiscal submarin. Căci cu ceva timp în urmă un trust american, Ocean Life Research Foundation, a angajat drage pentru a crea o insulă de 400 acri care să servească atît ca paradis fiscal, cît și ca centru pentru cercetările maritime și ecologice.

Și în diverse alte colțuri ale lumii proliferază paradisuri fiscale asemănătoare: locuri în care populația locală se îndeletnicește cu munci umile și privește cu uimire cum pe pămîntul natal se ridică blocuri pe care apar nume sonore — dar care rămîn la fel de departe de viața lor ca și cînd s-ar afla la mii de kilometri distanță. «Un pămînt de nisipuri, de ruine și de aur», aceste cuvinte ale lui Swinburne se potrivesc de minune paradisurilor fiscale moderne.

...lată deci cum prin fraude sau porțițe în textele legilor, găsind refugiu sub pavilioane străine sau în colțuri uitate ale globului, cei avuți găsesc o cale sau alta de a evita să verse sume importante în vistieriile statelor. Rămîn cei mulți, oamenii de rînd cu mijloace modeste, asupra cărora apasă povara grea a impunerii...

țările care acordă «pavilioane de complezență» la un birou consular, unde vasul este înregistrat. Veniturile realizate din exploatarea lui nu sînt supuse nici unui impozit sau impozitele sînt extrem de mici: este vorba numai de o taxă de înregistrare și o taxă anuală de utilizare care depinde de tonajul vasului.

Din 1939 pînă în 1971 partea de tonaj mondial care revine vaselor navigînd sub «pavilioane de complezență» a trecut de la 1,2% la 19,3%, iar din 1962 încoaace această flotă a crescut de două ori mai rapid decît ansamblul flotei mondiale.

O proporție deosebit de mare de vase care sînt înregistrate sub «pavilioane de complezență» sînt petrolierele: 29% din totalul flotei petroliere.

PARADISURILE FISCALE

În Oceanul Pacific, la 250 mile nord-est de Noua Caledonie și la 500 mile vest de Insulele Fiji se află arhipelagul

PE ECRANE

Un film de Kazimierz Kutz:

„PERLA
COROANEI“

Kazimierz Kutz — un nume care a ajuns relativ târziu la cunoștința iubitorilor de film. Fostul asistent al lui Wajda și Kawalerowicz, aflat adeseori în polemică cu maestrul recunoscut al cinematografului polonez, se află astăzi, după o carieră contradictorie, începută în 1959, în centrul atenției cineaștilor din țara sa și deopotrivă al interesului unor cercuri din afară («Institutul britanic de film» i-a dedicat nu demult,

la Londra, o gală). Explozia talentului lui Kutz, artist neliniștit, pasionat, preocupat de forțarea a ceea ce unii consideră limitele fatale ale cinematografului, s-a petrecut — deloc întâmplător — în ultimii trei ani, sub semnul emulației și al căutărilor înnoitoare cunoscute în vremea din urmă de filmul polonez. Fiu al Sileziei, al unei regiuni cu pregnantă personalitate, profund atașat de oamenii locului, de tradițiile

de viață și de cultură ale acestora, Kazimierz Kutz găsește în istoria ținuturilor natale sursa binefăcătoare a operelor sale majore.

«Sarea pământului negru» (considerat cel mai bun film polonez al stagiunii 1969—1970) și acest recent «Perla coroanei» marchează consacrarea definitivă a unui cineaștilor care nu a ademenit succesul, ci l-a așteptat tăcând și lucrând din greu. Amândouă filmele omagiază omul dirz și mîndru al Sileziei, miner de moși-strămoși, înfățișat în plină acțiune de afirmare a voinței și demnității sale de participant la destinul clasei muncitoare.

Personajele din «Sarea pământului negru» reapar în «Perla coroanei», după ce au lăsat în urmă 15 ani; tinerii au devenit maturi înțelepți, băiețandrii de odinioară s-au așezat la casele lor. Împreună sînt angajați în lupta de apărare a drepturilor umane și sociale, în epoca agitată a anilor '30. Consemnînd cu meticulozitate jurnalul unei greve «poloneze» (refuzul de a părăsi locul de muncă), Kutz izbuteste un exemplar tur de forță; plecînd de la un miez epic și hotărît apoi să acumuleze argumente pentru întrebarea lui, autorul transformă argumentul însuși într-o realitate de sine stătătoare. În adîncul pămîntului, gîndurile celor ce au decis să învingă sau să moară mistuiți de foame se îndreaptă către cei rămași afară, aparatul de filmat fixează reacții și tipuri cu coordonate riguros stabilite: bărbații, neclintiti ca stîncile, cei care luptă să-și înfrîngă slăbiciunea și ezităările, cei care se călesc, cei care cedează lașității, într-un cuvînt, ne aflăm în plin teren al realismului psihologic. «Sus», la lumină, se întinde un alt tărîm, în chip aparent paradoxal, lumea de afară, inundată în culori, pare a fi surprinsă într-o continuă sărbătoare. Gesturile cotidiene sînt uitate, piinea nu se mai coace sub ochii noștri, copiii nu sînt spălați la vedere, cetatea trăiește doar ritualul serbărilor populare, femeile își așteaptă bărbații în costume înfioate, scoase din lăzile unde se țin hainele de preț. Această umanițate solară — femeii cu obraz de magnolie, bătrîni care nu acceptă umiliția vremii — este de fapt proiecția gîndului celor închiși de bunăvoie în măruntălele pămîntului, a încrederii și robusteții lor morale.

În momentul în care cîștigăm această înțelegere a filmului pe care, dealtfel, Kutz ne-o pune la îndemînă cu generozitate cu picturalul insolit al «Perlei coroanei», stilizarea descinzînd din imagistica populară dobîndește un sens, permanența valorilor culturii populare se convertește în acea *realitate de sine stătătoare* amintită la început, o realitate care, în momentul evocat, trebuia apărută ca o mărturie a istoriei. Urcat pe aceste trepte, filmul lui Kazimierz Kutz ni se dezvăluie drept o cronică a unui timp și a oamenilor care l-au marcat. Doar un talent ineztracat cu forța de a se autocenzura poate acorda unei creații cu un înveliș estetic atît de izbitor, de ciudat (mai ales pentru spectatorii străini), un atît de ferm echilibru în planul implicațiilor politice și etice. Solicitat febril de frumusețea zugrăvelilor naive, autorul nu sacrifică filonul realist; mișcărilor sufletești ale oamenilor, sentimentul solidarității, al formării unui înalt spirit de grup muncitoresc sînt subliniate cu măiestrie: jocul cu mărul, ascuns printre cărbuni, ori cu foaia de ziar, singurele amintiri concrete aduse «de afară», motivul telefonului în pîlnia căruia răsuna mereu același imn de înfrățire compus ad-hoc, sînt numai cîteva amănunte din drumul către reînălțarea cu soarele. La capătul lui, ecranul va cunoaște o nouă și semnificativă explozie de lumină. Trupurile înălțate ale minerilor vlăguiți de suferință și orbiți de sclipirea zilei par o magmă informă ce se luptă să capete un contur. Încet-încet se înalță capete, brațe, se deosebesc chipuri și siluete de bărbați ce vor fi cărați acasă de femeile lor. Un bărbat negru din cap pînă în picioare, lîngă un costum numai flori și panglici colorate. Viața poate să înceapă din nou.

Magda MIHĂILESCU

actori și roluri

*SIDNEY POITIER,
dascălul care face minuni de pedagogie
în filmul lui James Clavel
«Domnului profesor, cu dragoste»
(în fotografie,
alături de actrița Suzy Kendall).*

actori și roluri

*În curînd— o nouă întâlnire cinematografică cu Margareta Pîslaru
în filmele Elisabetei Bostan, «Veronica» și «Veronica se întoarce».
Această feerie muzicală închinată copiilor
lansează și o mică stea
în vîrstă de patru-ani, Lulu Mihăescu (Veronica).*

Fotografie de S. STEINER

de la A la Z

de Constantin POPESCU

film

JOE Bo W filmul

Să fie oare același Elvirei Madigan, reata proaspăt în memorie, fie cu care debută înghețat în propria sate stilistică, învăț și pătrunzătoare, în vârul vieții rămânea un debut care impune calități profesionale ză.

Și iată-l, după balet ecranizind biografia Menestrelul imaginat angajat cu convinge. Departate de a-l defaia, ajutorat pe finul cîncă mai complet. A mai realizat deat

Ca și la debut, W false rupturi, punind mente din realitate adevăr de ordin getesca și inutila reu furtul herminei de după micul hoț că grotescul urmărilor climatul secvenței ecranul să fie dor promiscuitate ale surprindem obrazu desfigurat de grim. nu vom ști nicioda pierdută sau incapr de dezmosteniți. A din Elvira Madigan, mascarea fermă.

Aș putea defini p dungsfilm», ca rom.

HOLT Jack

Actor american de film, născut la Winchester, S.U.A., la 31 mai 1888; mort în 1951. Studiază la colegiul militar din Virginia, devenind apoi inginer feroviar, crescător de vite în Vest, miner în Alaska și actor de teatru. Face apoi pe cow-boy-ul la Hollywood în seriale western, fiind remarcat de Cecil B. de Mille care-l va utiliza între 1916 și 1918 în filmele sale. În 1920 este deja o vedetă, reprezentând în filmul american al anilor '20 și '30 tipul bărbatului dur, al omului de acțiune energetic, al militarului fanatic al datoriei, al omului de lege inflexibil. Turnează în filme de succes ca: *The Cheat* (1923), *The Border Legion* (1924), *The Sea Horses* (1926), *The Mysterious Rider* (1927) etc. și trece cu succes examenul vorbitorului, asigurându-și o nouă epocă de popularitate în filmele de lupte aeronavale, semnate de Frank Capra: *Submarinul* (1929), *Zburătorii* (id.), *Dirijabilul* (1931) etc. și rămânind asul filmelor de acțiune, polițiste, de aventuri, de război: *Danovan*

Affair (1929), *Dragoste de scafandru* (1931), *Sporting Age* (1932), *Demonul galben* (id.), *Viltoarea* (1934), *Iadul verde* (1935), *Micul rebel* (id.), *Furtună în Maroc* (1937) etc. Joacă apoi roluri de compoziție în filme de anvergură ca: *San Francisco* (1937), *The Cat People* (1942), *Thunderbirds* (id.), *They Were Expendable* (1945), *Treasure of Sierra Madre* (1947), *Task Force* (1949) etc. Fiul său, Tim HOLT, născut la Beverly Hills, la 5 februarie 1918, face și el carieră destul de onorabilă în film, afirmându-se în special în câteva opere de prestigiu ca: *Diligenta* (1939, J. Ford), *Furtuna* (1940), *Back Street* (1941), *Declinul familiei Amberson* (1942, Orson Welles), *Draga mea Clementine* (1946), *Comoara din Sierra Madre* (1948) etc.

HOLT Jany

Actriță franceză de teatru și film, regizoare și actriță TV, născută Ecaterina Ruxandra Vlădescu-Olt, în București, la 13 mai 1912. Își face studiile liceale în Franța, urmînd cursuri de artă dramatică la Gabrielle Fontan și Dullin. Debutul ei în rolul unei adolescente diabolice în piesa *Inocentele* (*Children's Hour*) de Lilian Hellman va constitui revelația sezonului teatral parizian în 1935. În același an Henri Decoin îi dă primul rol în film, în *Dominoul verde*, alături de Danielle Darrieux, compoziție apreciată de critica vremii. Personalitate originală, J.H. aduce în filmul francez un tip nou, ce nu se poate integra în nici una din categoriile clasice de actrițe. Blondă, sofisticată, cu trăsături spiritualizate de icoană bizantină, ea trece cu ușurință de la tipul cerebral la creaturile minate de instincte, de impulsuri, de la tipul misticofanatic la cel rebel, lipsit de prejudecăți, de la personaje sensibile, patetice, la ființe monstruoase cu suferințe

innegurate. Așa ne apare ea, pe parcursul a trei decenii de carieră, în filme ca: *Golem* (1936, J. Duvivier), *Azilul de noapte* (id., Jean Renoir), *Beethoven* (*Nemuritoarea iubire*, id. Abel Gance), *Curierul de sud* (1937, P. Billon), *Troika* (id., J. Dreville), *Alibiul* (id. P. Chenal), *Tragedia imperială* (1938, M. L'Herbier), *Le baron fantome* (1942, S. de Poligny), *Les anges du péché* (1943, R. Bresson), *La fiancée des tenebres* (1944, S. de Poligny), *O aventură fantastică* (1945, G. Lacombe), *Contre-enquête* (1946, J. Faurez), *Non coupable* (1947, H. Decoin), *Rumeurs* (id., J. Daroy), *Mademoiselle de la Ferté* (1949, R. Dallier), *The Green Glove* (1951, R. Maté) etc. În ultimii ani desfășoară o vie activitate la TV pariziană, ca regizoare și actriță în filme ca: *Le kiosque à musique*, *Chère petite madame* etc. și arareori pe marele ecran (*Le Grabuge*).

HOMOLKA Oskar

Actor de film cu activitate internațională, născut la Viena la 12 august 1898. Studiază la Academia regală dramatică din Viena și debutează în teatru la 20 de ani la Komödienhaus. După Viena, va juca la Graz, München și Berlin, unde va debuta și în film, în 1927, în *Moral und Liebe*. Se rezervă de la început rolurilor de compoziție, de regulă negative, unde masca sa demonică, tipul său brutal, violent, își găsesc o utilizare ideală, fără a trezi însă antipatie, datorită mai întâi caldilor accente umane, jocului său de o dezarmantă sinceritate, care atenuază datele fizionomice. Se impune la început în Germania în filme ca: *Tragedia străzii* (1928) alături de Asta Nielsen, *Schinderhannes* (id.), *Dreyfus* (1930), *1914* (1931), *Spionajul* (id.), *Aventurile detectivului Maxwell* (id.), *Drumul pierzării* (id.), *Capitulul minune* (id.), *În umbra felinarului* (id.), *Femeia în flăcări* (1933), *Dușmanul invizibil* (id.). Emigrînd în Anglia, după instaurarea nazismului, turnează

ac: *Cuceritorul Africii* (1935), *Drumul spre frontieră* (1936), *Sobotaj* (id., A. Hitchcock), după care se va stabili definitiv în S.U.A., unde din 1937 apare într-un număr impresionant de filme, din care vom reține: *Cicloul* (1937), *Șapte păcate* (1940), *Femeia invizibilă* (id.), *Rage in Heaven* (id.), *Ball of Fire* (id., Howard Hawks), *Mission to Moscow* (1943, M. Curtiz), *Hostages* (id.), *I Remember Mama* (1948), *Anna Lucasta* (1949), *Prisoner of War* (1954), *Șapte ani de căsnicie* (id.), *Război și pace* (1955/56, King Vidor, rolul lui Kutuzov), *A Farewell to Arms* (1957), *Lumea minunată a Fraților Grimm* (1961), *Corăbiile lungi* (1963), *Joy in the Morning* (1965) etc.

HOPE Bob

Actor american de musical, film și TV, născut Leslie Towne Hope, la Etcham, S.U.A., la 9 iulie 1903. Conservatorul său a fost scena de «vaudeville», unde a învățat să cînte, să danseze, să spună cuplete, să facă jonglerii, să devină un perfect clown muzical, ajungînd pînă la suprema consacrare: debutul în compania celebrului Ziegfeld de pe Broadway. În film, după câteva scurte metraje comico-muzicale, se impune în două filme revistă: *The Big Broadcast* (1938) și *College Swing* (id.), unde-și va desfășura din plin talentele, cucerind publicul sălilor de cinema. Formula sa aparte o va preciza însă de-abia cu comediele *Pisca și canarul* (1939) și *Fantome* (1940), unde va doza după o formulă proprie un cocktail savuros, imbinînd groaza cu burlescul. Showman capabil să entuziasmeze săli întregi, pe scenă sau la TV în faimoasele sale reviste, B.H. practică de fapt în film un umor cu o arie restrînsă la teritoriul S.U.A., un umor verbal

impănă cu calambururi, poante și aluzii strict locale, intractabile la noi, în Europa. Popularitatea lui imensă în patrie rămîne deci pentru noi, în mare parte, inexplicabilă. În sectorul film a avut totuși șansa unor scenarii agrementate cu gaguri vizuale inspirate, în care verva lui legendară și-a spus cuvîntul. Cităm dintre cele mai reușite: *My Favorite Blonde* (1942), *Jocul stelelor* (id.), *Princess and the Pirate* (1944), *Monsieur Beaucaire* (1946), *My Favorite Brunette* (1947), *Paleface* (1948), *Fancy Pants* (1950), *Casanova's Big Night* (1954), *Alias Jesse James* (1959), *Call Me Bwana* (1963), *Private Navy of Sgt. O'Farrell* (1968). A alcătuit împreună cu Bing Crosby și Dorothy Lamour un trio fantezist și antrenant într-un lung serial comico-muzical cu titlul generic de *Road to...* (*Drumul spre...*), urmat de cele mai exotice colțuri de pe glob: Maroc, Zanzibar, Singapore și chiar Utopia, serial perpetuat de-a lungul a peste 20 de ani.

CARMEN STĂNESCU

sau DULCELE CHIN AL MUNCII

de Sanda FAUR

— Am venit la dumneata pentru un interviu tonic, Carmen Stănescu. De, recunosc, am venit de acasă cu idei preconceptuate și nu renunț în ruptul capului la ele. Critică-mă, ceartă-mă, contrazice-mă, dar nu-mi refuza convorbirea optimistă și reconfortantă pe care visez s-o ofer cititorilor noștri în acest început de an nou.

— Glumești, nu-i așa? Sau ești sincer convinsă că o putem duce cu seninătate la capăt?

— De ce nu? Mă întreb ce argumente ai putea avea contra: dumneata ești însăși imaginea reușitei — și ce greu e să-ți păstrezi reușitele în lumea teatrului, de-a lungul a... mă rog, n-are importanță de câți ani joci pe scena Naționalului.

— Din primul meu an de conservator... Sper că data aceasta te satisface!

— Pe deplin, iar alte cifre nu mai cer. Dumneata ești, ca să continui, însăși imaginea frumuseții triumfătoare — și ce greu e să sfidezi anii cu o frumusețe atât de imperturbabilă! Dumneata faci omul să plece din sală iradiat de veselia și vitalitatea risipite pe scenă.

— Și când colo eu sînt un om zbuciumat. Nu-ți place, dar n-am ce-ți face: de când mă știi se ține scai după mine o nemulțumire surdă. Orice personaj nou a însemnat pentru mine o spaimă, o bătălie grea și a fost însoțit multă vreme de o agitație și o neliniște adîncă, de o căutare nesfîrșită, care nu se termina nici la premieră și uneori nici după zeci de spectacole. Orice personaj nou a fost pentru mine un soi de inamic cu care mă măsuram întii din priviri, de departe, îi socoteam forțele, încercam să-l cunosc bine de tot și abia după aceea începeam să intru în posesia lui. Dacă l-aș fi considerat o pradă ușoară și m-aș fi aruncat de prima dată asupra lui, sînt convinsă că aș fi putut da greș adesea: munca actorului este dură, crede-mă, cere răbdare, cere sudoare, cere cunoaștere.

— Nu reușești, cu ce mi-ai spus, să contrazici deloc, ba dimpotrivă, imaginea strălucitoare — și încurajatoare pentru oricine! — a actriței care biruie întotdeauna pe scenă: chiar dacă în spatele acestei victorii plutește mirosul prafului de pușcă și se îngheșuie nopțile nedormite. Ce victorie ușoară multumește un adevărat luptător?!

— Stai, n-am terminat... După ce ți-ai creat personajul începe cîmplita luptă pentru ținerea lui în viață, pentru întreținerea continuă a tineretii și prospețimii lui. Nu ai voie să-l prezinți niciodată obosit în fața publicului, trebuie să-i dai în fiecare seară, fiecărui spectator, senzația că acum îl crezi pentru prima oară, pentru el anume, spontan, autentic, sincer, neferțat. Chiar dacă tu ești plictisit de moarte de compania acelui personaj.

— Și s-a întimplat să ajungi aici, la această saturație față de o piesă?

— Păi să socotim o clipă împreună... În ciuda aparențelor, eu am jucat la viața mea puține roluri, în destul de puține spectacole,

numai că fiecare din aceste spectacole a avut o viață foarte lungă. «Doamna nevăzută» — unul din primele mele succese, din 1955, s-a jucat de peste 300 de ori. «Femeia cu bani» am tîrît-o după mine vreo opt ani în vreo 600 de spectacole. «O scrisoare pierdută» trăiește de peste un deceniu. «Fiicele» Sidoniei Drăgușanu le-am jucat și rejucat. «Dulcea pasăre a tineretii» și «Bună seara, domnule Wilde» se anunță și ele alergători de cursă lungă.

— Dar această longevitate este dovada cea mai sigură a calității spectacolelor, a succesului dumitale personal, dacă vrei...

— Știi însă ce înseamnă să ții proaspăt un personaj care putea demult să se ofilească în tine? Trebuia de fiecare dată, la «Femeia cu bani» de pildă, să storc din mine, să-mi creez acea stare lăuntrică de nebunie, de vijelie, ca să pot ține în mîna spectatorii trei ore. Eu nu pot trișa publicul, nu pot să nu fiu cinstită cu el. Îmi trebuia o stare permanentă de surescitare și aveam întotdeauna grijă să nu intru în scenă bine odihnită. O relaxare înainte de spectacol este ucigătoare: ești moale și flască, nu mai faci nimic.

Am aflat de la Mario del Monaco — a spus-o într-un interviu — că dacă vrea să cînte bine, să i se dezlege vocea, face gimnastică o oră înainte de spectacol. Eu fac o jumătate de oră. Iar după fiecare spectacol urmează o insomnie: pînă mă descarc de personaj și mă părășește concentrarea rolului. Mă lepăd în fiecare noapte de rol ca de Satana: gîndește-te că trebuie să trec, de la o seară la alta, de la vioiciunea sclipitoare și ariile musicalului «Bună seara, domnule Wilde» la drama isterizantă a lui Tennessee Williams din «Dulcea pasăre a tineretii», iar apoi la grațiile șgălnice de epocă din «Iubire pentru iubire».

...Dacă ar ști publicul nostru ce viață ordonată și liniștită duc cei mai mulți dintre noi, s-ar spulbera toată legenda existenței boeme a artiștilor, întreținută, ce e drept, de unii actori, de obicei dintre acei care stau pe tușă, care au timp și sănătate de risipit. Dar un actor bun — și mult folosit — trudește din greu, crede-mă: viața lui Florin Piersic, de pildă, e pur și simplu muncă silnică, făcută, e adevărat, cu patimă frenetică.

— La ce trudești dumneata, Carmen Stănescu, cu mai multă pasiune, la comedie sau la dramă? Publicul te iubește mai mult, mi se pare mie, pentru exploziile dumitale de vervă comică.

— Dar eu am fost folosită în anii de conservator, și am și debutat, în dramă: am dat replica, la examenul unei kolege ale mele, în rolul Ecaterinei Ivanovna din «Frații Karamazov», m-au văzut cei de la Național și m-au angajat, după un concurs, pentru roluri de dramă. Am jucat în «Prometeu» al lui Victor Eftimiu, în «Despot Vodă», sufeream și eram fericită să sufăr. Îmi amintesc și acum de anii copilăriei și adolescenței mele cînd părinții îmi dădeau literalmente să mîncînc teatru cu piine, iar eu îi adoram

pe Bălățeanu, Marioara Voiculescu (care mi-a fost apoi și profesoară), pe Vraca, Marieta Anca ori Manolescu, și știam pe de rost aproape tot repertoriul Naționalului. Cînd mă întorceam de la teatru, mă închideam în camera mea, îmi cream singură niște subiecte și îmi jucam personajele preferate: erau de obicei niște fete îndrăgostite pe care le părăsea iubitul și erau profund nefericite. Muream de plăcere să plîng cu lacrimi grele și să sufăr din iubire: mi se părea că deziluziile din amor sînt marea mea vocație artistică.

— Sper că nu ai transferat această vocație și în viața dumitale civilă.

— Slavă Domnului, nu. Cred că fără o existență sentimentală și matrimonială liniștită, echilibrată, ți poți găsi cu greu echilibrul și în profesie. Acești 17 ani ai căsniciei mele cu Damian Crișmaru au fost, mi se pare mie, cei mai prolifici pentru mine din punct de vedere artistic.

— Într-o familie de actori nu există primejdia unei competiții, a unei rivalități subterane?

— Nu-mi dau exact seama. În orice caz, noi avem eleganța și sinceritatea de a ne bucura unul de succesele celuilalt. Și cîntăm foarte mult unul pe sfaturile celuilalt.

— Dacă drama a constituit marea dumitale chemare, cum ai ajuns la comedie?

— Drumul nostru, al actorilor, se află în mina regizorilor. Depindem total de ei: din păcate. Sau din fericire. Sică Alexandrescu m-a văzut în comedie și m-a trecut prin tot Caragiale, nu mi-a rămas decît Veta din «Noaptea furtunoasă»; dar nu sînt neliniștită, mai am timp s-o joc... Mița Baston a fost primul meu rol de comedie, eram foarte tinăra și l-am jucat exploziv, cu o plăcere nebună, m-am aruncat în el ca într-o apă. Sînt unele roluri pe care trebuie să le joci la vîrsta personajului, altele însă le ratezi cu siguranță dacă ești prea crud și nu ai o anume știință scenică. Julieta, de pildă.

— Dar Zefirelli a folosit pentru acest rol o adolescentă.

— În film e altceva: nu trebuie să-ți stăpînești spectatorul continuu, ore întregi de-a rîndul, nu-ți trebuie forța și suflul lung de pe scenă. Și nu uita cit a muncit Zefirelli cu cei doi tineri. Mi-o amintesc însă pe Maria Botta în Julieta; a jucat-o cînd trecuse bine de 30 de ani: a fost magnifică.

— Așadar, comedia te-a cucerit definitiv?

— Nu chiar: ani de zile am făcut numai comedie, e drept — de la «Bădăranii» la «Mielul turbat», de la «Tartuffe» la «Schizele» lui Caragiale, dar sufeream tot timpul de dorul dramei. Nimeni nu mă mai voia însă altfel, nimeni nu mă mai lua în serios, ca să zic așa. Pînă cînd norocul a făcut ca Mihai Berechet, colegul meu, să-și schimbe vocația — din cea de actor în cea de regizor — și să începem seria rolurilor «grave»: în «Cid»-ul, «Oameni care tac», «Al patrulea anotimp», acum «Dulcea pasăre...» E drept însă că tot cu Berechet am lucrat și faimoasa «Femeie cu bani»...

— Dumitale, ca om al succesului, ți-a oferit totuși viața și vreo dezamăgire?

— Crezi că ar fi cu puțință altfel? Da, m-a trădat filmul: după «Telegrame» am crezut cu tărie că voi face cinema. Dar în 13 ani am rămas cu «Bădăranii» și cu alte două roluri neînsemnate. Săvi! Stioptul m-a văzut zilele trecute, a suspinat sincer că n-are un rol pentru mine, Geo Saizescu mi-a mărturisit și el regretele sale profunde, dar anii trec și continuăm să trecem, eu și filmul, indiferenți unul pe lîngă celălalt. Mă consolez văzînd filme bune: e una din marile mele bucurii. Mă duc pentru actori, nu — să-mi fie cu iertare — pentru regie. Căci eu continui să cred că publicul aleargă la un spectacol pentru actorii săi preferați.

— Și o altă bucurie de-a dumitale?

— Marile competiții — și nu neapărat cele sportive, deși la întrecerile sportive mă consum enorm. Le văd de obicei la televizor, mă pasionează întotdeauna să-i urmăresc pe cei mai buni.

— Dacă-mi amintesc eu bine, dumneata ești maestră a sportului.

— Da, la tir, și am făcut și natație de performanță. Cred în sport: ți asigură și un echilibru psihic, nu numai condiția fizică — atât de necesară muncii actorului. Am avut și un fel de misie pe linie de educație fizică și sport în rîndul femeilor: să află dacă prinde și să propagă ideea fotbalului feminin.

— Sper din toată inima că nu ți-ai îndeplinit această obligație.

— Da, am refuzat pînă la urmă: e un sport defeminizant și prea aspru, dacă nu chiar periculos pentru femei, și în același timp, prea bărbătesc și vinjos ca să fie diluat prin prezențele feminine. Și tot printre plăcerile mele populare se numără și muzica ușoară...

— Nu te întreb de preferințe ca să nu stîrnim gelozii și animozități nedorite.

— Dar poate că notezi o veche durere a mea: avem cîntărețe bune dar care rostesc prost textul, care au o dicție insuportabilă. Una dintre cele mai talentate, cu o voce frumoasă și o mișcare bogată — deși cu o mimică excesivă și chinuită — bagă tot timpul un h foarte neplăcut între vocale: eu sună *ehu*, tu — *tuhu*; o altă solistă...

— ...iar nu spui cine? Iar persoană importantă?

— Mai mult sau mai puțin: la această tinăra o-ul sună întotdeauna ca un fel de e deschis, un fel de prețiozitate de periferie în rostire. Nu, nu se mai poate: cred că regizorii trebuie să înceapă a se ocupa și de aceste vedete ale zilei. Poate cele mai iubite ale zilei.

— Sper că nu spui aceasta cu o fărîmă de amarăciune...

— O, nu: e loc pentru toți sub soare. Și pentru tot felul de stele, pe cer și pe pămînt.

— Iată un răspuns tonic pentru un interviu pe care l-am dorit tonic.

— Și ești foarte convinsă că a ieșit așa cum l-ai dorit?

flacăra actualitate

justiția și poezia

Literatura română a făcut, se pare, în toate vremurile casă bună cu justiția. E de ajuns să ne gândim la vestitul cenaclu maioreșcian în care nu știai ce să admiri mai întâi: logica juristului sau principiile critice ale mentorului.

Cenaclu Asociației juriștilor din R.S.R., după 4 ani de la înființare, vine să confirme tradiția. Vă prezentăm în imaginea de mai jos cîțiva dintre membrii cenaclului literar al Asociației juriștilor din R.S.R., adunați în prima lor ședință de lucru pe anul 1973, prezidată de poetul-judecător Gabriel Iosif Chiuzbaian.

expoziție lucas cranach

La Casa de cultură «Fr. Schiller» din Capitală s-a deschis o interesantă expoziție cuprinzînd reproduceri după lucrări cunoscute ale lui Lucas Cranach (1472-1553), exis-

tente în muzeele din R.D. Germană. Expoziția cuprinde numeroase picturi, miniaturi, desene și gravuri ale întemeietorului și maestrului cel mai de seamă al școlii saxone.

bunicii la școală

Cît trăiește, omul învață. Niciodată nu e prea târziu pentru ca, instruindu-te, să fii la rîndul tău de folos altora.

Pornind de la acest adevăr îndeobște cunoscut, medicul clujean Emil Florea a avut ideea originală de a înființa o «Școală a bunnicilor». Această instituție de învățămînt sui-generis a luat ființă în cartierul «Iris» în urmă cu aproape trei ani, iar pînă în prezent numărul cursanților a trecut de o mie. Disciplinele de bază: noțiuni de igienă sanitară, anatomie descriptivă, psihologie, probleme privind supravegherea și îngrijirea sugariilor, utilizarea corectă a timpului liber, modalități de intervenție în caz de accidente și îmbolnăvire etc. Autorii prelegerilor: medici, surori medicale, profesori și — ceea ce este mai interesant — distinși profesori universitari, pensionari sau bunici și ei.

Și rezultatele au fost pe măsura așteptărilor. Absolvenții s-au dovedit bunici cu o «calificare superioară», capabili de a-și educa și instrui nepoții după metodele pedagogiei moderne, de a se transforma ad-hoc în surori medi-

cale, în sfătuitori competenți, în colaboratori de nădejde ai asistenței sociale, de a participa eficient la acțiunile de profilaxie socială (combaterrea alcoolismului, ajutorarea familiilor dezorganizate, a orfanilor, a copiilor cu defi-

ciene psihice, recuperarea minorilor delincvenți). Sîntem informați de asemenea că inițiativa bunnicilor din cartierul «Iris» din Cluj a fost preluată de numeroși colegi de generație din Tg. Mureș, Ploiești, Miercurea Ciuc, Florești.

Arad. Trebuie să amintim că această școală originală și mai ales extrem de folositoare, de educație sanitară cuprinde în «secții» și reprezentanți ai generației de mijloc: mamele și tații.

ne vizitează

débria brown

Cîntăreață de renume mondial, Débria Brown (S.U.A.) va întreprinde un turneu în țara noastră.

Artista și-a luat, în 1959, doctoratul în muzică la New Orleans și tot în același an a debutat la City Opera din New York, în rolul titular din «Carmen».

Apărînd pe cele mai prestigioase scene ale lumii cîntăreața s-a făcut binecunoscută și apreciată datorită frumuseții vocii sale de altistă dramatică, a repertoriului bogat și variat pe care l-a abordat. Rolul său preferat este Carmen, rol în care și publicul nostru o va putea vedea.

Débria Brown își va da concursul în cadrul spectacolului cu «Carmen» al Operei române din București, în seara de 23 ianuarie, sub conducerea muzicală a lui Anatol Kisadji (distribuția mai cuprinde pe David Ohanesian, Cornel Stavru, Cornelia Pop și alții), apoi va apărea la 26 ianuarie la Opera din Timișoara și la 29 ianuarie la Opera din Cluj.

de la 15 la 45...

Cu 30 de ani în urmă, artistul emerit de astăzi, pianistul Valentin Gheorghiu își făcea debutul la Filarmonică pe podiumul Ateneului... Avea doar 15 ani... Acum, el a ținut ca evenimentul acesta să fie marcat printr-o serie de concerte de amploare. Primul din seria celor «6 concerte de concert» și «6 seri de muzică de cameră» a avut loc zilele trecute.

— Propunind conducerea Filarmonicii «George Enescu» organizarea acestor manifestări — ne-a mărturisit Valentin Gheorghiu — m-am gândit să aduc un omagiu publicului care m-a urmărit în decursul acestor ani de când trudesce pe altarul muzicii. Neîndoiros, aceste concerte și seri muzicale care se vor desfășura pe o perioadă de șase luni, căci ele se vor încheia în luna iunie, și la care vor participa personalități de seamă, vor putea foarte bine avea totodată și un caracter de popularizare a capodoperei muzicii concertante și camerale.

— Apropo de concerte... Puteți să ne spuneți, bineînțeles cu aproximație, câte nume ați prezentat în aceste trei decenii de activitate?

— Câte concerte?... Da, interesant, căci tot mă aflu la ora... bilanțurilor. Peste o

mie, socotind cifra aceasta de la prima apariție a mea la Ateneu, când sub bagheta regretatului George Gheorghiu am interpretat Concertul de Beethoven...

— De câte ori ați dus peste hotare faima artei interpretative românești?

— Am fost în 23 de țări, de 7 ori în S.U.A., de 4 ori în Canada, în Japonia, de asemenea în numeroase țări din Europa.

— Ce turnee veti întreprinde anul acesta?

— În luna aprilie în R.F. a Germaniei, apoi în Elveția, în S.U.A. și Grecia.

— Ce ne poate spune, în încheiere, compozitorul Valentin Gheorghiu.

— Lucrez la o suită pentru pian și vioară. Am în pregătire și o piesă simfonică.

Sandu NAUMESCU

drumetrie

de Gh. EPURAN

complex turistic... de ce?

Presă cotidiană ne aduce — la intervale mai mici sau mai mari — vesti despre inaugurarea unor noi baze menite să asigure o tot mai largă circulație turistică pe drumurile țării. Ceea ce ne surprinde însă în aceste vesti — repet, primite altfel cu mare bucurie — este terminologia. Adeseori chiar din titlul știrii aflăm, de exemplu, că la Corabia a intrat în funcțiune «un nou complex turistic» și că de asemenea tot «un nou complex turistic» și-a deschis porțile la Alba Iulia. Citind mai departe vestile corespondenților locali aflăm că de fapt «complexul» de la Corabia constă dintr-un restaurant cu terasă, dar nu un restaurant oarecare, ci un «restaurant turistic»; că cel de la Alba Iulia este un «hotel turistic» cu restaurant, braserie, bar de zi și bar de noapte. Fiindcă din lectura unor ghiduri — mai noi sau mai vechi — știm că există și prin munți «complexe turistice» (la Borșa, la Muntele Mic, la Seme-

nic etc.), te întrebi atunci: ce se înțelege sub acest termen tot mai la modă? M-am întrebat și eu și — mărturisesc — nu am găsit ușor răspunsul, deși am luat-o din... '48. Incursiunea în istorie mi-a reamintit că termenul a apărut chiar prin 1948-1949 desemnând câteva baze de turism montan care erau mai mult decât o cabană, dar mai puțin decât o stațiune. Nici atunci el nu apărea cu totul justificat căci — facem din nou apel la un exemplu — la Borșa existau — și există — doar două cabane și o trambulină pentru schiori dintr-o bază a unei proiectate stațiuni de sporturi de iarnă, iar pe Muntele Mic, mai multe cabane și un teren natural care permite practica schiului fără amenajări speciale. Totuși, în cazurile acestea mi se pare că de cât justificat termenul de complex turistic. De ce se pun acum sub această etichetă niște baze hoteliere sau ale alimentației publice îmi este însă greu să înțeleg și concluzia mă duce către o modă tot atât de stranie și de neînțeles ca multe alte mode. Transformarea treptată a turismului nostru într-o industrie (încă nu pe deplin încheată) și angrenarea în acest domeniu a tuturor sectoarelor economiei naționale legate și interesate în dezvoltarea lui, face ca tot mai multe instituții și tot mai mulți oameni să se ocupe de turism. Cum însă o specializare a lor în acest pretentios domeniu cu legi precise, cu o terminologie bine fixată pe plan internațional, nu a fost posibilă, fiecare procedează după cum crede, sau — cum se mai spune — după ureche. Așa se explică de ce — așa cum am

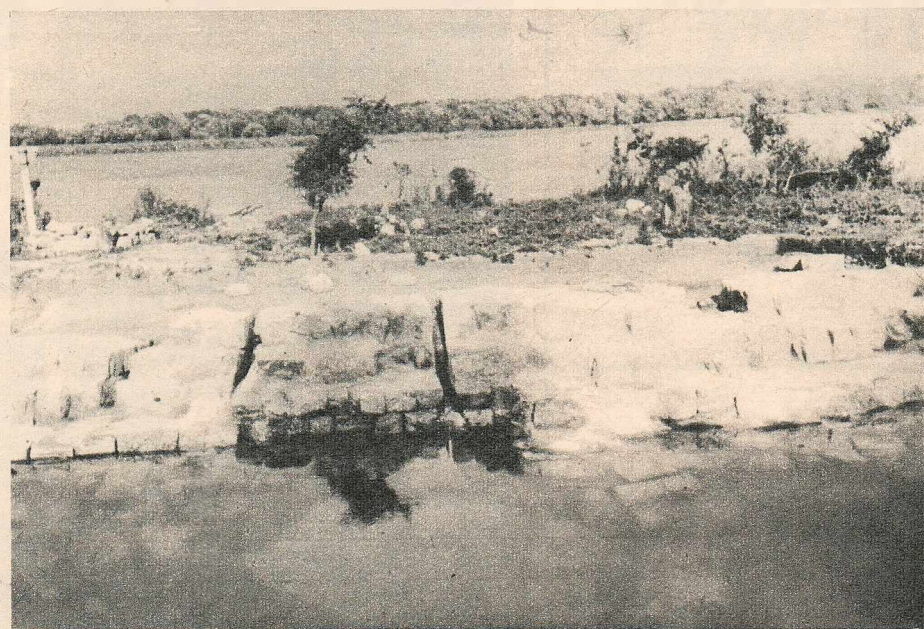
arătat în alte ocazii — apar cabane departe de munți; termenul de han începe să fie înlocuit cu cel de motel (deși construcțiile sînt în fond hanuri pe linia unei tradiții pe care ar trebui să o menținem); cel de camping este atribuit citorva căsuțe puse lângă un bufet de la marginea drumului sau cel de complex turistic, unui restaurant.

Lucrurile, explicabile, nu mi se par totuși normale. Dacă vom lăsa la voia întâmplării terminologia turistică, nu este exclus ca miine, poimîine orice nou muzeu să fie numit turistic și — mai știi — poate și cutare sau cutare mănăstire — prestigios monument de arhitectură — să devină și ea turistică. Și tot așa turistice pot deveni trenurile, autobuzele care fac curse regulate pe drumurile țării etc., etc., pentru a se întregi confuzia. Revenind la punctul de la care am plecat, fără îndoială că un hotel nou înseamnă o nouă bază a turismului nostru, mai ales atunci cînd el se înalță într-un centru mult vizitat cum este Alba Iulia. Cum însă turiștii vor fi oaspeții lui doar temporar (în sezonul de vară) are însă rost să-i spunem turistic? Și chiar dacă am face acest lucru de ce să-i adăugăm termenul de complex? Doar fiindcă are și un restaurant + braserie + bar? Credem că la stadiul de dezvoltare la care a ajuns turismul nostru și pentru a nu favoriza confuziile — neplăcute mai ales cînd este vorba de turiștii de peste hotare — este cazul ca și terminologia turistică să devină un obiect de studiu și concluzii. Să renunțăm la folosirea unor termeni după ureche.

în al 17-lea an pe insulă

De 17 ani o echipă de arheologi condusă de dr. Petre Diaconu, de la Institutul de arheologie din București, în colaborare cu specialiștii de la muzeele din Constanța și Călărași, cercetează fără întrerupere insula Păcuiul lui Soare. Insula — lungă de aproape 6 km — se află în mijlocul Dunării, între Călărași și Ostrov. Aici s-au scos la lumină urmele unei așezări din secolul al X-lea, o cetate și un port militar construite în timpul împăratului bizantin Ţimiskes.

Atît a mai rămas din cheurile portului militar care a existat în urmă cu un mileniu la Păcuiul lui Soare.

Ce-au adus nou ultimele săpături de pe insulă? Iată ce ne spune arheologul Petre Diaconu: „Cercetările, care au durat pînă în toamnă, au făcut să intrăm în posesia unei importante recolte arheologice. Împreună cu cercetătorii Silvia Baraschi, D. Vilceanu și N. Conovici am scos la lumină foarte multe unelte de fier ce au aparținut unor locuitori care au trăit pe aceste meleaguri între secolele X-XIV (seceri, cuțite, dălți etc.), precum și ceramică și podoabe. Surpriza a constituit-o însă descoperirea unui tezaur monetar. Deși mic (numai cinci piese), tezaurul are o deosebită importanță pentru noi cercetătorii. Este vorba

de monede din bronz datînd din a doua jumătate a secolului al XIV-lea, bătute de Ivanco, ultimul din seria unor «despoți» care au condus formația statală independentă a Dobrogei. Dealtfel — ne spune în continuare interlocutorul nostru — numele de Dobrogea vine de la Dobrotici, tatăl lui Ivanco“.

Este pentru prima oară cînd se descoperă la noi un asemenea tezaur monetar. A fost găsit într-o pungă, printre resturile unei locuințe străvechi.

Săpăturile de la Păcuiul lui Soare vor continua și în vara lui 1973.

F. URSEANU

invenții medicale românești

În sectorul medical, ca și în alte domenii, numărul invențiilor brevetate crește de la an la an.

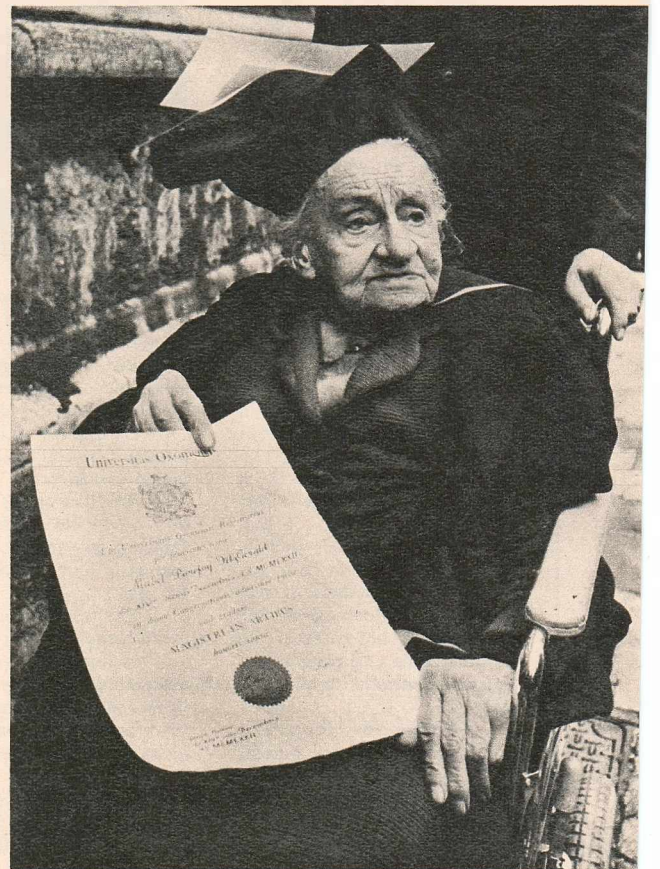
O expoziție deschisă la Clubul sindicatelor sanitare a permis publicului larg cit și cadrelor medicale să cunoască o parte a acestor invenții, precum și unele inovații și raționalizări.

Din expoziție ne-a reținut atenția aparatul de anestezie portativ «Romanest», aparat care oferă posibilitatea de a se face anestezie și reanimare în același timp, atît în condiții

de spital cît și în condiții de teren (autosanitare, circumscriptii medicale). În septembrie 1972, la Salonul de invenții de la Viena aparatul a obținut medalia de aur. Alte exponate: un aparat pentru determinarea modificărilor biologice în organismele normale și patologice realizat la Institutul oncologic din București și distins cu medalia de aur «Europa» în 1971 la Salonul de invenții de la Nürnberg; un aparat pentru masaj gingival (medalia de aur la Viena — 1969); numărătorul electronic transistorizat, aparat de mare utilitate în laboratoare, deoarece are calitatea de a număra automat elementele figurate ale sîngelui.

FRIZERIȚA ZBURĂTOARE

Dinah May este o fată drăguță, mereu veselă și înzestrată cu mult spirit practic. Cînd și-a luat cartea de calfă de frizer a hotărît să-și practice profesia în condiții mult mai plăcute (și mai rentabile!) decît colegii ei care lucrează 8 ore în același loc. Drept care s-a autoutilitat cu un autoturism, cu un post telefonic și și-a făcut oleacă de reclamă. Frizer-ambulant, lucrează pe unde apucă, în fața stațiilor de benzină, pe șantiere, pe la ferme... oriunde se găsește cite un hărbat care să vrea să-și încredințeze chica mîinilor dibace ale blondei frizerițe.

OMAGIILE NOASTRE, MISS MABEL

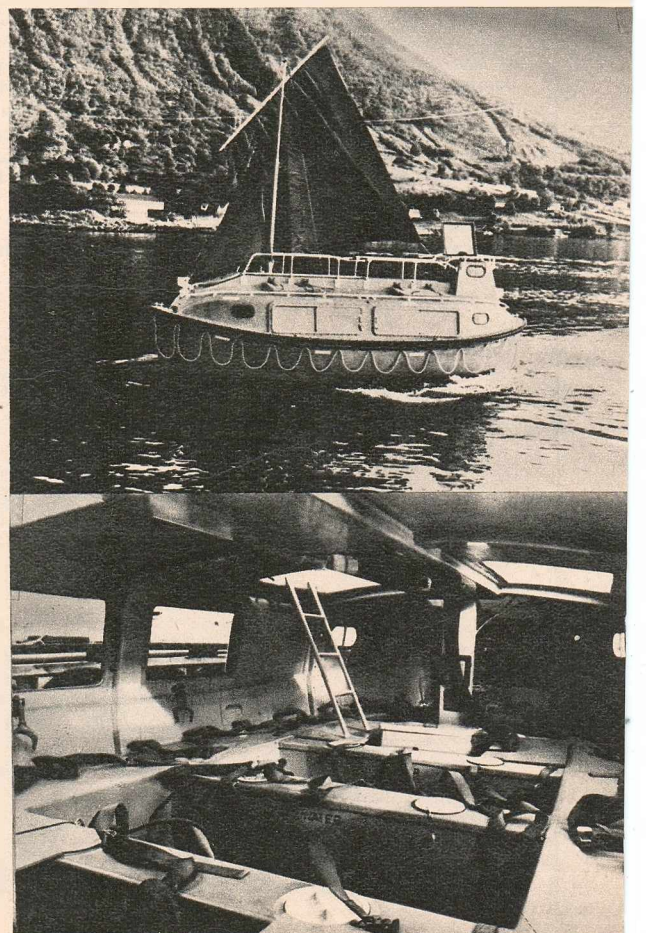
Miss Mabel Purefoy Fitzgerald va trebui să-și comande noi cărți de vizită pe care zețarul va imprima, plin de respect, două majuscule: M.A., adică magister în arte, a Universității din Oxford, specialitatea psihologie.

Mai emoționantă decît orice este împrejurarea că venerabila domnișoară și-a văzut meritele recunoscute de semenii ei abia în ziua în care împlinea frumoasa vîrstă de 100 de ani, dat fiind că atunci cînd a absolvit universitatea, acum circa 70 de ani, titlul M.A. nu se acorda femeilor.

MARCO POLO AL II-LEA

Cu acest echipaj, cel puțin bizar, un grup de fotoreporteri italieni a pornit din Veneția pentru a ajunge la... Pekin. Intenția e limpede: reconstituirea faimoasei călătorii a lui Marco Polo de acum șapte veacuri. Iată-i pe originalii călători autofotografiați pe strada Rashid din Bagdad pe unde — o atestă documentele — a trecut și Marco Polo în anul 1271.

REȚETE PRACTICE

Iată o rețetă practică, extrem de simplă și la îndemina oricui, pentru prins crocodili.

Ne ducem pe malul fluviului Niger, înarmați cu o sfoară la capătul căreia legăm resturile unui pui de găină. Aligatorul nu va întârzia să se repeadă la momeală.

Este timpul să intervină ajutorul nostru

— poate fi și un băiețuș de 8-10 ani care, apucând crocodilul de coadă îl va tîri la mal.

Și cu asta, vînătoarea s-a terminat.

O. S.

ceșterea
tjorătoare
umărului
timelor
ifragiilor
nai ales
accidentelor
urmare
scendiilor
pe marile
e petroliere
îndemnat
cîțiva
structori
nave
Norvegia
oropună
t tip
mbarcații-
itoare,
pate
notor
i pinze
tru stabilitate),
ăzute
rancarde.

rim ajutor,
rve de apă
spătă
imente etc.

OCHII DIN CAP...

La clinica oftalmologică a Universității din Würzburg (R.F. a Germaniei) a fost realizat, de curind, un mijloc special pentru păstrarea corneelor necesare operațiilor de transplant. Acestea provin de la persoane decedate și, după ce în prealabil au fost preparate, sînt introduse în niște containere care le conservă prin frig menținîndu-le prospețimea pînă în clipa în care vor fi folosite. «Atenție! ochi omenești!» este scris pe capacul prețiosului container.

cititori căt-re cititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse=D; automobilism=A; cinema=C; enigmistică=E; filatelie=Ft; literatură=L; limbi străine=Lb; muzică=M; prietenie=P; sport=S; teatru=Te; tehnică=Th; viața tineretului=T; schimb de foto actori=Fa; schimb de ilustrate=V.

Următorii cititori doresc să corespundă:

Bija Ioan, 19 ani, Hunedoara, Aleea Oțelariilor nr. 1 A; Th, T, V; Moruz Mihai, 18 ani, elev, Iași, str. Mizil nr. 8, et. II, ap. 51: C, P, S, Fa, V; Stănescu Daru, 35 ani, tehnician, Craiova, str. Brazda lui Novac bl. G1, et. V, ap. 83: D; Butnaru Mioara, 17 ani, elevă, Iași, cart. Alexandru cel Bun, bl. M 11, sc. B, et. III, ap. 15: P, V; Olaru Sandel, 18 ani, elev, Galați, micro 40, bl. G, sc. 4, et. I, ap. 47: D; Trifan Vanessa, 16 ani, com. Slobozia-Conachi, jud. Galați: Fa, V; Cruțeru Constantin, 22 ani, Reșița, microraion II, str. Caransebeșului, bl. 36, sc. B, ap. 5: D, V; Dascălu Elena, 18 ani, elevă, Vatra Dornei, str. 7 Noiembrie nr. 46: V; Negrea Andrei, 27 ani, maestru miner, Moldova Veche, bl. turn, et. VII, ap. 709, jud. Caraș-Severin, P, V; Vodă Aurelia, 17 ani, elevă, Toplița, str. Lungă nr. 155, jud. Harghita: M, P, S, T, Fa, V; Grigoriu Elena, teh. veterinar și Iana Elena, elevă, Pitești, str. Craiovei, bl. C, sc. A, ap. 1: Fa, V; Ionescu Petru, 22 ani, București, sect. 1, str. Popa Savu nr. 27: A, P; Sadovan Micșă, 17 ani, elev, str. Căzărni, bl. 7, sc. A, et. I, ap. 5: P, Fa, V; Biber Petronela, 20 ani, asist. medicală, Iași, str. Săulescu nr. 39: D, V; Barcan Nuța, 19 ani, țesătoare, com. Horia, str. 7 Noiembrie nr. 48, sect. Roman, jud. Neamț; P, Fa; Rusu Jana, 23 ani, prof., com. Scinteia, jud. Ialomița: Lb, T, V; Nimițeanu Cornelia, elevă, Iași, str. Misai nr. 23: pictură, V; Mureș Liliana, 25 ani, stud., Craiova, str. Libertății nr. 31, căm. stud. 4, cam. 22: D, V; Ivan Claudia, teh. proiectant, Iași, Splai Bahlui, bl. G2, sc. B, et. II, ap. 12: D; Luca Lenuta, 19 ani, elevă, com. Blăgești, sat Valea lui Ion, jud. Bacău: D, Fa, V; Boancă Borbu și Anastasescu Ioan, stud., București, sect. 7, Splaiul Independenței nr. 290, Complex Regie, bl. B, cam. 101: D; Tănase Tamara, 18 ani, elevă, Vaslui, str. Eternității nr. 6: P, S; Ardeleanu Andrei, 23 ani, stud., Timișoara, Calea Șagului, bl. 15/7, sc. A, ap. 4: D; Obris Alexandru, 21 ani, stenodactilograf, Sînnicolaul Mare, str. Cuza Vodă nr. 1, jud. Timiș: D, V; Pătrașcu Cornel, 33 ani, stud., Rm. Sărat, str. Proletarilor nr. 20: D, V; Bucșă Gabriela, 18 ani, elevă, Bacău, str. V. Alecsandri, bl. 6/2, sc. F, et. II, ap. 6: D, V; Codrescu Valerica, 20 ani, Iași, Aleea Rozelor nr. 26 A, bl. A6, ap. 4: M, T, Fa, V; Toma Olimpia și Marinică Mona, 17 ani, eleve, Constanța, str. Răscăleii nr. 42: D, V; Băbăruș Romeo, 26 ani, tehnician, Ploiești, str. Gh. Doja nr. 80: P, T, V; Savin Olga, 18 ani, elevă, Bacău, cart. Cornișă, bl. 27, sc. C, ap. 14: D; Berbeci Lili, Birlad, str. 23 August nr. 26: D; Tomuță Viorica, sat Vale, str. Morărești nr. 48, of. p. Săliște, jud. Sibiu: L, P, S, V; Ileana Elena, 21 ani, soră med., sanat. TBC Poiana Mare, jud. Dolj: medicină, M, P, V; Hagiu Aurel, 17 ani, elev, Brașov, cart. Noua, str. Brazilor nr. 66 B, bl. 4: D, V; Ciabăne Gabriel, 22 ani, asist. med. com. Brebu, jud. Prahova: Lb, M, P, Fa, V; Bucur Mariana, 19 ani, elevă, Bacău, locuințe muncit. «Letea», bl. 7, ap. 3: D, V; Condrea Florian, 23 ani, Hunedoara, bd. Dacia nr. 17, ap. 59: D, Fa, V; Bădișoiu Lina și Zăvoianu Julia, 18 ani, eleve, Mizil, str. M. Bravu nr. 116: L, Lb, P, T; Băluță Alexandru, 17 ani, elev, Craiova, str. I.P. Pavlov nr. 170: C, Lb, P, S; Martin Horia, 25 ani, prof., com. Ictar nr. 69, jud. Timiș: P, S; Gîndac Elena, 18 ani, elevă, Măcin, str. Traian nr. 25, jud. Tulcea: D, V; Gîlinschi Adela, 23 ani, învățătoare, com. Răuseni, jud. Botoșani: D, V; Tiron Veronica și Niga Ioana, 18 ani, eleve, Botoșani, str. Gh. Doja nr. 10: P, V; Vioaneanu Geta, 26 ani, prof., com. Periam nr. 911, jud. Timiș: P, S; Crețu Mariana, 17 ani, elevă, Timișoara, str. Darwin nr. 7: D; Lungu Veronica, 17 ani, elevă, Fălticeni, str. 23 August, bl. 1, sc. A, et. II, ap. 7: C, Lb, M, T, Fa; Pluteanu Ion, 23 ani, Buzău, str. Profesorilor nr. 18: P, S, V; Armașu Augustin, elev, Galați, str. Brăilei nr. 5, Țiglina II, bl. F1, ap. 10: D, Fa, V; Rădeanu Zdenica, 18 ani, funcționară, Roman, str. Izlazului nr. 20: Lb, P, M, V; Crăciun Doina, 18 ani, elevă, Fălticeni, str. Sucevei nr. 91: matematică, P, T, Fa, V; Marinescu Gabriela, com. Seini, str. Cuza-Vodă nr. 25, jud. Maramureș: P, V; Petrescu Doina, 17 ani, elevă, Timișoara, str. Brîncoveanu nr. 5, ap. 2: Lb, M, P, V; Ciurea Ioan, 20 ani, strungar, Sibiu, str. Sălciiilor nr. 29: P, V; Măyanu Cornelia, 21 ani, educatoare, Vorona, sat Chisocovata, jud. Botoșani: L, M, P, V; Ozarhevița Nicolai, 21 ani, Lugoj, str. Ana Ipătescu nr. 5: D, V; Pircălabu Constantin, elev, Arad, bd. Armata Poporului, nr. 31 A: P, S, T, V; Moșneag Liliana și Moșneag Ioana, contabile, com. Bordei Verde, jud. Brăila: L, S, V; Nicolescu Loredana, 17 ani, Galați, str. M. Eminescu nr. 110: S, V; Șerbănescu George, 26 ani, economist, București, sect. 8, str. Marmurei nr. 3: D; Ciociac Giorgio Mircea, 22 ani, stud., București, sect. 4, str. Rășinari nr. 1, bl. N9, sc. A: D; Botezatu Anișoara, 17 ani, elevă, com. Tutova, jud. Vaslui: D; Zaharia Silvia, 19 ani, com. Garoafa, jud. Vrancea: Fa, V; Grigoraș Adriana, 22 ani, învățătoare, com. Todirești, sat Drăgești, jud. Vaslui: P, Fa, V; Puiu Cecilia, 18 ani, elevă, Birlad, str. Rozelor nr. 2: Lb, M, P, Fa, V; Cosma Elena, 22 ani, Curtea de Argeș, laboratorul de cofetărie: L, P, V; Niculiță Elena, 19 ani, elevă, com. Berezeni, jud. Vaslui: D, Fa, V; Floriu Florica, 22 ani, chimistă, Timișoara, Calea Șagului, bl. 43/A, sc. C, ap. 11: D, V; Hîj Gheorghe, 18 ani, Lugoj, str. St. O. Iosif, bl. IV, et. III, ap. 21: D, V; Boboș Elena, 16 ani, Lugoj, Spl. Gh. Coșbuc nr. 3, bl. U.M.T.F., et. IV, ap. 9: P, Fa; Carabluț Mariana, 19 ani, elevă, Galați, str. Unirii nr. 113: C, L, S, V; Lungu Ionel, 23 ani, rectificator, Brașov, cart. «Tractorului», Aleea Constructorilor, bl. 4, ap. 19: P, T, V; Diaconescu Elena, 17 ani, elevă, Fieni, str. Nuclor nr. 1, jud. Dimbovița: P, V; Blănaru Mihaela, 22 ani, stud., București, sect. 8, of. p. 32, str. Dornei nr. 123: știință, Lb, L, M, S, P; Budiu Constanța, 22 ani, București, sect. 4, str. Cultul Patriei nr. 34: D, V; Petrescu Marin, 21 ani, Timișoara, str. Brîncoveanu, nr. 5, ap. 2: Lb, P, V; Voica Ioan Mircea, 23 ani, stud., București, sect. 1, bd. Mărăști, nr. 59, căm. stud. C2, A.S.E.: D; Anghel Cristina Mariana, 19 ani și Chirocea Ileana, 20 ani, București, sect. 1, Șos. Pipera nr. 26: D, Fa, V.

F Nr. 4 (920)

CUPON DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

DACĂ NU-I AUR, MĂCAR CEVA BROAȘTE SĂ FIE...

Legendele despre comorile incașilor scufundate în apele lacului Titicaca continuă să exercite o irezistibilă atracție.

În imagine — un membru al expediției vestitului oceanograf francez Yves Cousteau revine la suprafață cu o bogată pradă, nu de aur, ci de broaște.

CANGURI, FERIȚI-VĂ BUZUNARELE!

Pînă nu de multă vreme sperioși precum iepurii, cangurii australieni fugeau de rupeau pămîntul din calea omului. Se spune despre ființa supremă: se obișnuiește omul cu de toate; de ce nu s-ar obișnui și creaturile inferioare? Ba uite că se obișnuiesc! Ca să-și expedieze mingiile de golf conform regulilor jocului, jucătorii trebuie, în prealabil, să gonească cangurii care pasc pe terenul de sport, total indiferenți la ce se întîmplă în jurul lor.

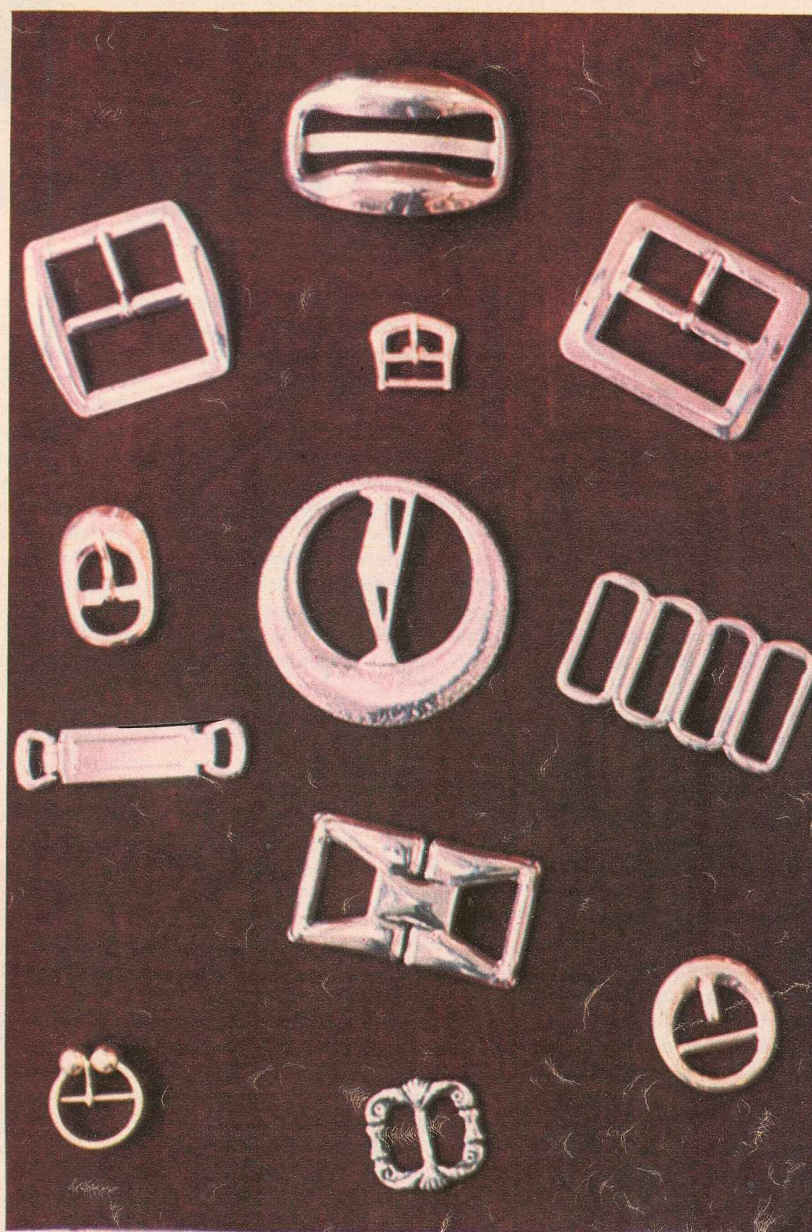
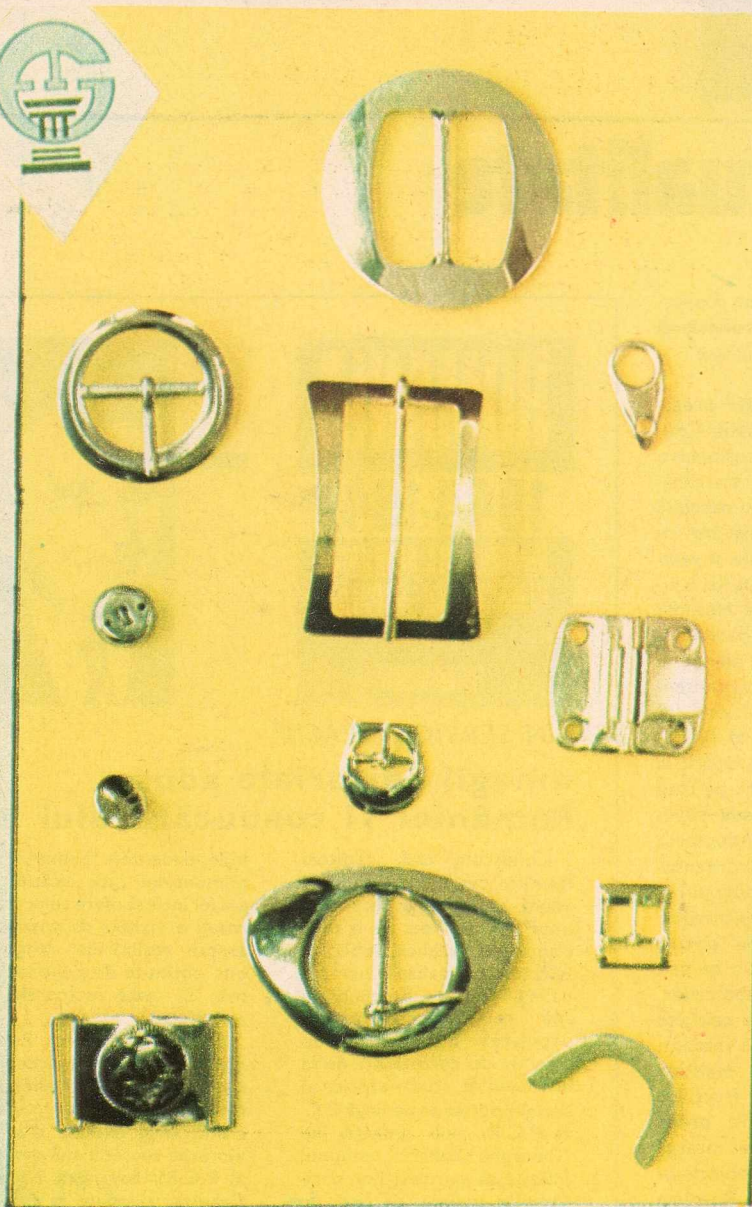

Unitățile
cooperative
meșteru-
gărești
din județul
Satu Mare
execută

o gamă
variata
de modele
de îmbră-
căminte
pentru copii
și adulți,
adecvate
sezonului
și ultimelor
mode.

În cooperativele din:
Satu Mare, Carei și Negrești-Oaș.

ÎNTREPRINDEREA „11 IUNIE“-

GALAȚI

Calea Prutului 50 A

*Produce și livrează
pe bază de comandă
următoarele produse:*

- **Accesorii metalice**
pentru industria de încălțăminte,
marochinărie și confecții
- **Mobilier industrial:**
bancuri de lucru,
cărucioare de transport interfazic,
conținere metalice etc.
- **Timplărie metalică-uși și ferestre.**

flacăra actualitate

o săptămână în lume

Bogată în rezultate concrete, cu o încărcătură de idei și semnificații ce depășesc limitele unor simple raporturi bilaterale între țări prietene, vizitele întreprinse în Pakistan și Iran de către președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, au consensat, la acest început de an, o nouă și substanțială contribuție a țării noastre la stimularea unor evoluții pozitive în viața internațională. Salutând cu deosebită satisfacție împlinirea acestei solii de pace și colaborare ca pe un aport prețios la cauza prieteniei reciproce, a păcii și cooperării internaționale, poporul român și-a exprimat încă o dată deplina sa adeziune față de politica externă principială și consecventă a partidului și statului nostru, conștient că această politică realistă, de amplă rezonanță internațională și de clară perspectivă, corespunde întru totul atît intereselor vitale ale României socialiste cît și, deopotrivă, cauzei păcii în lume.

Faptul că în tot timpul călătoriei sale, în Pakistan ca și în Iran, conducătorul statului român a fost înconjurat de profund respect și de înaltă prețuire, exprimate nu numai prin strălucirea primirii ce i s-a făcut, dar și prin elogiile pline de conținut la adresa politicii și personalității sale, a demonstrat încă o dată înaltul prestigiu internațional de care se bucură tovarășul Nicolae Ceaușescu, în calitatea sa de conducător al României

socialiste, de militant neobosit pentru statornicirea unor relații internaționale de tip nou pe fondul unui climat propice de înțelegere și colaborare pașnică între țări și popoare.

La Islamabad ca și la Teheran, ideea de a se conferi caracter de lungă durată relațiilor de prietenie și colaborare, bazate pe respect reciproc, a constituit un laitmotiv, reflectînd dorința fiecărei părți de a promova larg cooperarea reciprocă, pe temeiul unor principii fundamentale convergente.

Dincolo de cadrul propriu-zis al raporturilor reciproce, punctele de vedere exprimate s-au axat pe conceptul necesității de a se înrădăcina trainic, în relațiile dintre state, principiile dreptului și eticii internaționale. Pentru că numai prin respectarea de către toate statele a acestor principii, numai prin crearea unui climat de pace, destindere și securitate se poate concepe înaintarea fiecărei țări în parte pe drumul larg al progresului. Dreptul sfînt al popoarelor la libertate, independență și suveranitate deplină nu poate fi garantat decît prin renunțarea la forță și la amenințarea cu forța, prin promovarea categorică a neamestecului în treburile interne sau externe ale altor țări. În actualele condiții, cînd rolul țărilor mici și mijlocii este în continuă creștere, se impune ca o necesitate imperioasă participarea tuturor statelor la soluționarea principalelor probleme ale lumii contemporane — așa cum se precizează de altfel și în Comunicatul comun româno-pakistanez. Cit de importantă este contribuția pe care o aduc și o pot aduce țările mici și mijlocii reiese din

desfășurarea strădaniilor convergente pentru crearea atmosferei de destindere, securitate și cooperare în Europa.

Reluarea convorbirilor pregătitoare multilaterale privind Conferința general-europeană pentru securitate și cooperare marchează implicit manifestarea deschisă a acestui punct de vedere cu ecou profund în inimile și mințile oamenilor. Prima parte a lucrărilor reuniunii de la Helsinki a oferit dovada vie a posibilităților multiple de a se ajunge la rezultate pozitive prin consensuri generale. Esențial este că regulile de procedură să fie pătrunse de spiritul participării la consultări a fiecărei țări, pe baza deplinei egalități, ca stat suveran, independent. Adoptarea hotărîrilor pe temeiul consensului și respectarea principiului rotației la conducerea lucrărilor, sînt condiții legate de sarcina jungerei la înțelegeri în ce privește problematica dezbaterilor, nivelul de participare și celelalte aspecte ale desfășurării viitoarei Conferințe. Acum, la Helsinki important este să se fructifice rezultatele obținute în prima parte a lucrărilor și să se meargă mai departe spre obiectivul urmărit. În ce privește România socialistă, punctul de vedere exprimat de tovarășul Nicolae Ceaușescu reflectă întocmai speranțele și convingerile poporului nostru. «Considerăm că există toate premisele ca, prin eforturile conjugate ale tuturor statelor și tuturor popoarelor, anul 1973 să marcheze un nou și important pas înainte în îmbunătățirea climatului european, să se inscrie ca anul Conferinței general-europene...»

Dic. BABOIAN

Marti, 16 ianuarie 1973

democrația chiliană se apără

Deși mai sînt aproape două luni pînă la alegerile parlamentare din Chile, atmosfera marilor confruntări politice între forțele populare progresiste, coalizate în jurul guvernului președintelui Allende, și reacțiunea care își regrupează forțele secesiune se face puternic simțită. «Soluția de forță» care s-a soldat în luna octombrie cu un eșec deplin n-a fost abandonată de adversarii democrației chilienne. Pe măsură ce se apropie scrutinul din martie ei pun la cale noi comploturi, intensificîndu-și manevrele obstrucționiste și actele de sabotaj, mai ales pe tărîm economic. Strategia este evidentă — scria un corespondent al ziarului «l'Humanité»; lupta se duce pe mai multe fronturi — specula, bursa neagră, sabotajul în produc-

ție, încercările de a submina poziția guvernului unității populare în parlament. În campania electorală actuală forțele populare chilienne desfășoară acțiuni dirze pentru zădărnicierea acțiunilor reacțiunii și poartă adevărate bătălii pentru producție, împotriva sabotajului. În același timp masele sînt mobilizate pentru cucerirea controlului

deplin asupra parlamentului țării, astfel încît adversarii regimului popular să fie deposezați de majoritatea pe care o folosesc abuziv pentru anihilarea cuceririlor democratice ale poporului chilian. În fotografie: o secvență din campania electorală pe care o desfășoară forțele populare credincioase guvernului Allende.

„ÎN SERVICIUL PĂCII”

omagii editoriale aduse României și conducătorului ei

Cunoscuta casă «Editori Riuniti» din Roma a ținut să aducă un omagiu împlinirii unui sfert de veac de la proclamarea Republicii, publicînd în traducere italiană lucrarea «1944-1947 — România în anii revoluției democrat-populare». Elaborată de un colectiv de cercetători de la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., sub redacția lui Gheorghe Zaharia, volumul înfățișează specialiștilor și cititorilor italieni, pe bază de documente aflate în muzee sau arhive, lupta maselor populare din România, sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru victoria forțelor democratice, luptă care a culminat cu înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii. Lucrarea, tipărită într-o aleasă ținută grafică și ale cărei cinci capitole, însumînd 400 de pagini, înfățișează amplul proces revoluționar desfășurat în România după insurecția din august 1944, s-a bucurat de un deosebit interes în rîndul cititorilor.

Aceluiași eveniment, ultimul număr al revistei «Afrique-Asie», care apare la Paris, îi dedică un supliment de 45 pagini sub titlul edificator: «România — douăzeci și cinci de ani de progres, reconstrucție, dezvoltare economică și socială a unei țări libere și

independente». Sumarul suplimentului este alcătuit în așa fel încît să ofere celor interesați o viziune de ansamblu asupra realizărilor remarcabile obținute de poporul român în toate sectoarele de activitate.

Editorialul «Rolul României pe scena internațională», semnat de Simon Malley, directorul general al revistei, citînd largi extrase din cuvîntările secretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, scoate în evidență faptul că «raporturile României cu țările lumii a treia se caracterizează prin aceea că sînt relații de prietenie și cooperare, fondate pe adeziunea la țeluri comune».

În afara unei suite de articole — dintre care amintim: «1947-1972 — douăzeci și cinci de ani de republică», «De la vechea Dacie la Republica Socialistă», «O intensă viață culturală» etc., — un amplu material, elaborat de un colectiv de redacție și purtînd titlul «O politică externă dinamică în serviciul păcii», iar ca subtitlu «Cînd diplomația reflectă principiile și aspirațiile unui popor stăpîn pe destinele sale», trece în revistă contribuția pe care România o aduce la instaurarea unui climat de pace, la respectarea normelor dreptului internațional în relațiile dintre state.

UTRECHT: un apel pentru pace.

Una dintre cele mai mari manifestații care au avut loc vreodată în orașul olandez Utrecht a fost consacrată zilele trecute lansării unui apel în favoarea restaurării păcii pe pămîntul pîrjolit de bombe americane al Vietnamului. 80 000 de oameni au demonstrat ore în șir pe străzi pentru a-și manifesta adeziunea cu poporul greu încercat al Vietnamului și pentru a cere ca S.U.A. să înceteze orice

operațiune militară în Indochina. Comuniști și socialiști, catolici și protestanți au luat parte la această acțiune care a marcat, nu numai un eveniment în viața orașului Utrecht, dar și în arena politică a Olandei în general. Unii dintre participanți și-au adus și copiii la demonstrație, agățîndu-le simbolic de gît inscripții de condamnare a agresiunii americane.

solidaritate cu eroicul popor vietnamez

BRUXELLES: «Să fie semnat imediat acordul!»

Opinia publică belgiană, ca și cea europeană în general, este puternic afectată de continuarea războiului din Vietnam. Recentele bombardamente ale aviației S.U.A. au stîrnit reacții vehemente de protest, sute de mii de belgieni socotind de datoria lor să se alătore la campania de masă cerind S.U.A. să

pună capăt intervenției în Indochina.

La marea demonstrație de la Bruxelles în favoarea păcii în Vietnam pe pancartele purtate de tineri și vîrstnici se puteau citi lozinci ca: «Oprîți războiul!», «Americani să plece acasă!», «Să fie semnat imediat acordul!»

LONDRA: «Vietnamul este al vietnamezilor».

Sub această lozincă și sub multe altele asemănătoare, zeci de mii de londonezi și-au demonstrat în ultimele săptămîni ostilitatea deschisă față de acțiunile agresive ale aviației americane în Vietnam. La mitinguri de stradă nume-

roși vorbitori au cerut guvernului de la Washington să dea dovadă de chibzuință și să-și retragă neîntîrziat trupele din Vietnam, lăsînd vietnamezilor libertatea de a decide ei înșiși destinele propriei lor țări.

ROMA: Și preoții semnează apelul.

Una dintre cele mai vaste campanii de masă în favoarea restabilirii păcii în Indochina este aceea întreprinsă în ultimele săptămîni pe întreg cuprinsul Italiei. Milioane de italieni care se pronunță împotriva continuării războiului dus de S.U.A. în Vietnam își pun semnătura pe apeluri de pace care circulă în diferite variante în marile orașe ca și în localități sătești. Fără deosebire de convingeri politice sau religioase, mulți italieni consideră de datoria lor să intervină pentru curmarea vărsărilor de sînge cu un ceas mai devreme. Printre semnatarii apelurilor se află numeroși prelați. În fotografie: un preot punîndu-și semnătura pe o petiție «Pentru Vietnam», răspunzînd apelului: «Semnează imediat».

realități din lumea capitalului

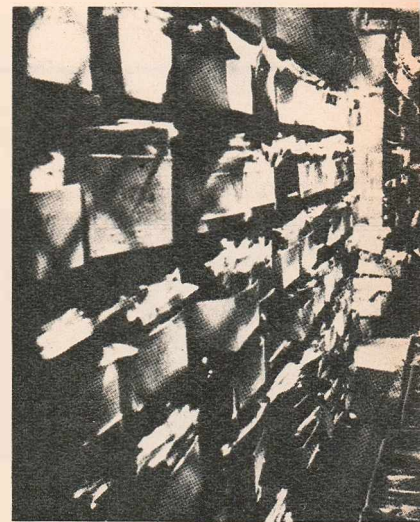
NEW YORK

«police connection»

«Cea mai bună modalitate de a obține heroină în mari cantități, la New York, nu constă în a o face să provină pe căi ocolite și complicate, cu avionul, vaporul sau mașini îmbarcate pe vapoare. Este mult mai simplu să te duci în Broome Street, la marginea Manhattanului, unde se află o anexă a cartierului general al poliției, mai precis un depozit pentru probe judiciare». Afirmația, făcută de un ziarist, pare malițioasă, dar este, la urma urmei, pe deplin justificată, ținînd seama de faptul care a determinat-o: dispariția din acest depozit (fotografia alăturată) a peste 40 kg de heroină, descoperită și confiscată în urmă cu un deceniu — într-o mașină debarcată în S.U.A. de pe un vapor — și aparținînd lui Jacques Angelvin, pe atunci prezentator la televiziunea franceză. Această veritabilă lovitură dată rețelei internaționale a traficantilor de stupefiante a fost imortalizată pe peliculă în filmul «French connection». Drept care, acum cînd se vorbește despre «lovitură» de la depozitul poliției

newyorkeze, este folosită expresia «The police connection». Se pare, de altfel, pe bună dreptate. Insuși șeful poliției newyorkeze, Patrick Murphy, afirmă categoric: «Este, fără nici o îndoială, cea mai gravă dovadă a corupției poliției...»

Acest nou scandal în care e implicată poliția newyorkeză a stîrnit vii reacții în S.U.A. Cu atît mai mult cu cît există numeroase semne de întrebare. De ce, de pildă, deși descoperită în martie trecut — cînd un tribunal a cerut prezentarea de «corpuri delictive» — dispariția heroinei a fost anunțată abia de curînd? Care este adevărul în privința morții unui agent al brigăzii anti-drog, Joseph Nunziatta (a cărui semnătură, probabil falsificată, se află pe două bonuri de ieșire a unei cantități de droguri din depozitul poliției), găsit «sinucis» într-un automobil al poliției? Sînt într-adevăr implicate în acest scandal — cum menționează săptămînalul «Time» — două «familii» mafioate, cea a lui Carlo Gambino și cea a lui Joe Bonanno? De ce, de regulă, nu sînt

distruse stupefiantele confiscate? s.a.m.d.

În orice caz, ceea ce e sigur — și anume că «misterul de pe strada Brooklyn» scoate la iveală mari neglijențe și evidente complicități — este suficient pentru a scandaliza opinia publică, cu atît mai mult cu cît se adaugă dezvăluirii recente a unui șir de alte afaceri de corupție — de mai mică sau mai mare amploare — în care e implicată poliția.

SPANIA

«nu e pace adevărată»...

Din nou semne ale accentuării tensiunii sociale în Spania. După frămîntările din universități, care au marcat începerea — cu multă întîrziere — a anului școlar în învățămîntul superior, se remarcă intensificarea acțiunilor greviste (după cum nota agenția France Presse, creșterea în amploare, în cursul anului 1972, a acțiunilor revendicative s-a concretizat în înregistrarea a peste 600 conflicte de muncă, cu aproximativ 100 mai multe ca în anul precedent). În plus — ceea ce a avut de altfel un larg ecou în rîndul

opinii publice — se manifestă o tot mai mare ruptură între biserică și regimul franchist. Astfel, într-un document dat publicității de un grup de prelați spanioli se spune lucrurilor pe nume, menționîndu-se că «nu e pace adevărată cea impusă prin tiranie» (situație ilustrată și de imaginea alăturată, din timpul reprimării de către poliție a unei manifestații studentești) și că nu se poate renunța la lupta pentru drepturi civile și libertăți democratice, astăzi negate poporului spaniol.

NAPOLI

bumerangul «violentei dinamitarde»

Șirul de atentate înregistrate în ultimul timp la Napoli a stîrnit o vie indignare în rîndul cercurilor democratice și al opiniei publice napolitane ca și din întreaga Italie. Acest val de «violente dinamitarde» s-a concretizat în peste 20 de incidente în numai două luni — din care cele mai grave s-au înregistrat în cursul unei demonstrații antifasciste în piața San Vittale și cu prilejul exploziei de la redacția ziarului «Il Mattino» (în fotografie: polițiști și pompieri în fața

clădirii, serios avariata după explozie). Astfel de acțiuni țintesc, potrivit cercurilor progresiste, să intimideze forțele democratice din acest oraș. Riposta hotărîtă dată în consiliul municipal unui consilier aparținînd mișcării neofasciste, numeroasele luări de atitudine împotriva acestui atentat, indică însă limpede, cum scria «Paese Sera», că «Napoli nu este de partea atentatorilor ci, dimpotrivă, e unit în a-i condamna».

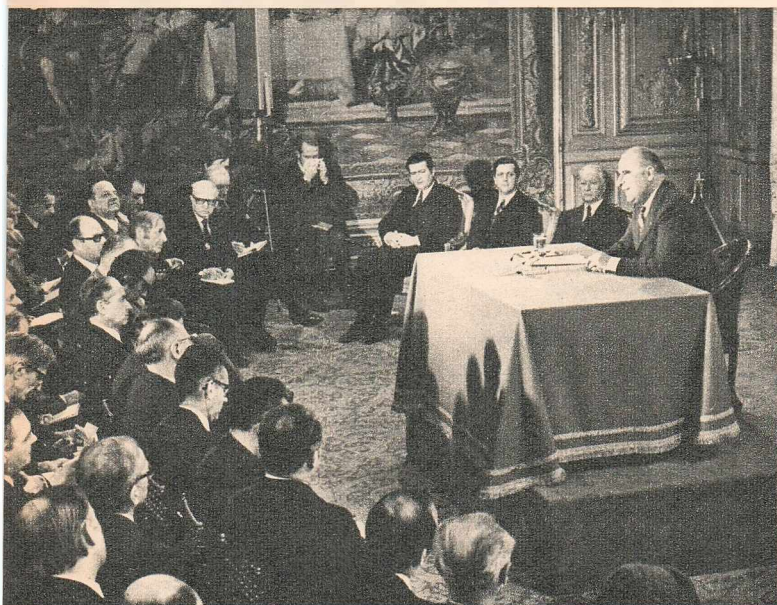
«aussies» se întorc acasă...

Între primele măsuri adoptate după instaurarea la putere a noului guvern laburist de la Canberra s-a aflat aceea privind retragerea din Vietnamul de Sud, pînă la sfîrșitul lui 1972, a ultimilor consilieri și instructori militari australieni — punîndu-se astfel capăt atît de criticatei implicării australiene în războiul din Vietnam (în fotografie: «băieții» australieni — «aussies» — debarcînd la Sydney). Zilele acestea

din Canberra s-a făcut cunoscut că Australia nu va mai continua să furnizeze nici ajutorul acordat regimului saigonez de către precedentul guvern, precum și faptul că a fost abandonat proiectul de instruire în Australia a unor trupe ale regimului de la Pnom Penh. Deasemeni, primul ministru Gough Whitlam a trimis o notă de protest președintelui Nixon, în care este condamnată politica de agresiune a S.U.A. în Indochina.

flacăra actualitate

FRANȚA

în perspectiva scrutinului din martie

După ce premierul francez Pierre Messmer a anunțat — spre sfârșitul lunii decembrie — data viitoarelor alegeri legislative, primele semne ale febrei electorale au început să se manifeste mai intens decât se bănuia. Campania electorală propriu-zisă

în vederea scrutinului din 4—11 martie trebuia să înceapă oficial la 12 februarie. Dar câteva evenimente ce s-au produs între timp în viața politică a Franței au determinat precipitarea lucrărilor, cu atât mai mult cu cât perspectiva unei eventuale victorii a opoziției

de stînga a început să fie luată în considerare și de unele cercuri influente, îndeobște legate de formația majoritară. Un sondaj efectuat între timp de I.F.O.P. oferă indicii în legătură cu eventuale opțiuni ale francezilor ce se vor prezenta în fața urnelor la primul tur de scrutin: 45 la sută pentru candidații stîngii, 40 la sută pentru majoritate și 15 la sută pentru reformatori.

Întrunirea națională de la Pro vins a grupării U.D.R. care a reunit, în afară de reprezentanții partidului gaullist, și o serie de personalități politice aflate pe poziții guvernamentale, a marcat, se pare, declanșarea virtuală a campaniei electorale, cu toate implicațiile ei politice. În acest context, un interes deosebit a fost atribuit conferinței de presă a președintelui Georges Pompidou care, după ce a expus pe larg intențiile guvernului în domeniul economic, s-a referit la apropiatul scrutin. Dl. Pompidou a declarat că în cazul unei victorii a opoziției de stînga va proceda în conformitate cu Constituția, fără a avansa însă alte precizări. Președintele s-a referit apoi la unele probleme legate de politica externă, de relațiile internaționale ale Franței.

În imagine, aspect de la conferința de presă de la Palais de l'Elysée. În dreapta președintelui Georges Pompidou, premierul Pierre Messmer.

«design și materialele plastice»

Acesta este titlul unei originale expoziții deschise la Praga cu participarea unor firme cehoslovace și străine. Proiectanții și specialiștii în produse din mase plastice au găsit soluții proprii pentru fiecare stand în parte. Un efect deosebit a produs asupra vizitatorilor mobila modernă din material plastic rezistent și în diferite culori. O serie de vitrine au fost realizate din folii de «Novoplast» avînd grosimea de numai 0,20 mm. Asemeni unor baloane, fiecare cadru, în format aparte, a fost pur și simplu «umflat» cu aer, devenind o mobilă ușor de manevrat și, la nevoie, de... dezumflat.

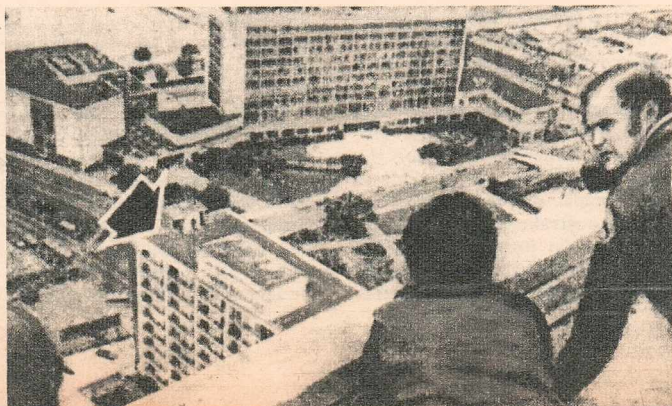

s-a întîmplat la new orleans

Un moment din ceea ce presa americană a denumit «acțiunea demențială de la New Orleans». De pe terasa de deasupra etajului al 18-lea al hotelului «Motor Lodge» aparținînd rețelei hoteliere Howard Johnson, în timp ce de la unele etaje de dedesubt au apărut semne de incendiu — flăcări și fum — focuri de armă trase de un individ (sau mai mulți?) au făcut numeroase victime — 6 morți și 21 răniți — din rîndul trecătorilor, poliștilor și pompierilor sosiți la fața locului. După un îndelungat schimb de focuri între cei șase

sute de poliștilor, între care mulți trăgători de elită (în fotografie) căzărati pe imobilele învecinate sau acționînd din elicopter și respectivul sau respectivii baricadați pe terasa hotelului, a fost văzut acolo prăbușindu-se un individ, și s-a așternut liniștea.

Cel găsit ucis pe terasă a fost identificat a fi un ex-puşcaș marin, Mark Essex, în vîrstă de 23 de ani, din Emporia, statul Texas... Dacă nu au existat complici sau pînă vor fi găsiți, mobilul acestui act rămîne inexplicabil.

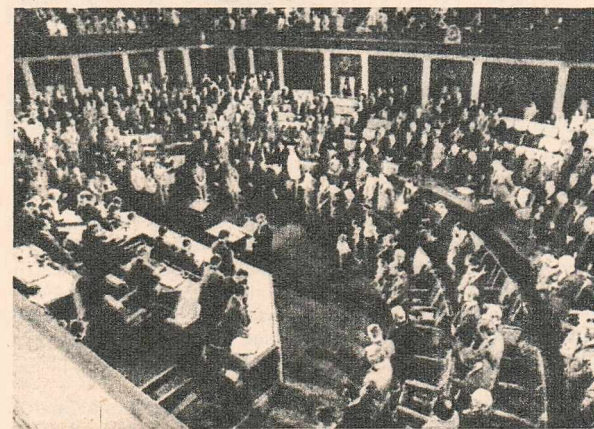
în incinta congresului s.u.a

Dezbaterile din cadrul celui de-al 93-lea Congres al S.U.A., desfășurate în cele aproape trei săptămîni premergătoare instalării oficiale a președintelui Richard Nixon la 20 ianuarie, s-au caracterizat, după cum era de așteptat, prin dispute aprige între democrați și republicani. În centrul controverselor s-a aflat problema vietnameză ca și o serie de aspecte ale situației economice interne a S.U.A. Faptul că, prevalîndu-se de majoritatea pe care o deține, partidul democrat a devansat cu peste două săptămîni întrunirea Congresului al 93-lea (deși conform tradiției forul legislativ suprem trebuia să-și înceapă lucrările după inaugurarea noului mandat prezidențial), a constituit de la început un indiciu al încordării, pe fondul căruia aveau să aibă loc dezbaterile din Congres. Președintele Nixon, care în urma victoriei sale în alegerile din noiembrie 1972 a devenit cel de-al treilea președinte din istoria S.U.A. al cărui partid n-a izbutit să obțină majoritatea în forul legislativ, a trebuit să facă față, încă

înainte de instalarea sa oficială, presiunii puternice a adversarilor săi. Acțiunea democraților s-a axat pe problema războiului din Vietnam — punctul vulnerabil al administrației Nixon. Încă înainte de prezentarea mesajului privitor la «Starea Uniunii», Comisia pentru afaceri externe a Senatului, prezidată de senatorul democrat William Fulbright, a ținut să avertizeze că, în cazul cînd negocierile de pace de la Paris nu vor fi încununate de succes pînă la data de 20 ianuarie, ziua instalării președintelui, Congresului îi revine responsabilitatea de a lua măsuri legislative pentru a se pune capăt războiului din Vietnam.

Acum se așteaptă reacția Casei Albe care, potrivit observatorilor politici, nu poate fi decît moderată într-o perioadă cînd opinia publică este și așa agitată de tergiversarea acțiunilor mereu promise de încetare a războiului din Indochina.

În fotografie: cel de-al 93-lea Congres al S.U.A. în timpul dezbaterilor.

SICILIA

în ajutorul sinistraților

Înundațiile catastrofale au fost însoțite de furtuni succesive și mari alunecări de teren. Zeci de mii de familii de sicilieni au rămas fără acoperiș. S-au înregistrat morți și răniți, iar numărul celor dispăruți încă nu se cunoaște. În unele regiuni ale Siciliei, calamitățile naturale au șters de pe fața pămîntului mici localități, iar un mare număr de țărani, împreună cu familiile lor, au fost izolați de restul lumii, amenințați de șuvoiul apelor. Odată cu unitățile militare intrate în acțiune, la operațiunile de salvare au luat parte detașamente de voluntari. Fotografia redă o scenă dramatică din timpul intervențiilor pentru salvarea supraviețuitorilor dezastrului.

ANGLIA

salarii blocate - prețuri în urcare...

Hotărârea guvernului englez de a menține decizia cu privire la înghețarea salariilor continuă să provoace agitație în rândurile membrilor sin-

dicatelor britanice. Mai multe sectoare economice se consideră direct lezate de această măsură și amenințarea cu greva persistă. În cursul in-

trevederii pe care premierul Edward Heath a avut-o cu liderii Congresului Sindicatelor Britanice a fost expusă pe larg poziția organizațiilor sindicale. După părerea acestora, politica de blocare a salariilor și a prețurilor s-a rezumat în realitate la înghețarea efectivă a salariilor, în timp ce prețurile la diverse produse se află în continuă urcare.

Solicitând sprijin pentru programul antiinflaționist, guvernul londonez pare dispus să instituie la rândul său organisme permanente de control asupra salariilor și prețurilor, după ce acestea vor fi deblocate. Rămâne de văzut în ce măsură sindicatele se vor lăsa înduplecate să accepte un compromis. Până una-alta, o serie de greve au și fost declanșate, iar acțiunile de stradă ale muncitorilor în sprijinul drepturilor lor se intensifică.

În imagine: una din demonstrațiile prin care muncitorii britanici își susțin revendicările în ajunul unei eventuale hotărâri a guvernului Heath de prelungire cu încă două luni a perioadei de înghețare a salariilor și prețurilor.

agendă

Solicitat de principalele partide politice finlandeze să rămână în funcție pentru o nouă perioadă de patru ani, începând din 1974, când expiră cel de-al treilea mandat al său, președintele Finlandei, URHO KEKKONEN, în vîrstă de 72 de ani, și-a dat consimțămîntul. Pentru a ocupa în continuare înalta funcție, fără organizarea de alegeri prezidențiale, Constituția finlandeză prevede necesitatea obținerii a cinci sesimi din voturile membrilor parlamentului.

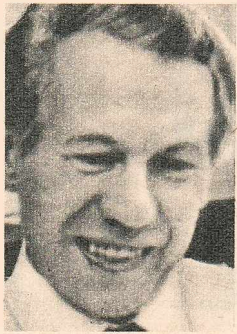
Paralel cu măsurile pentru depistarea unor noi zăcăminte petroliere, guvernul libian este pe cale să-și intensifice controlul de stat asupra surselor de petrol existente, propunîndu-și să obțină o participare în proporție de 50 la sută la acțiunile companiilor care acționează pe teritoriul Libiei. O declarație în acest sens a fost făcută de premierul libian ABDEL SALAM JALLOUD.

Senatorul american WILLIAM PROXMIRE, care prin acțiunea sa din 1971 a reușit să obțină respingerea în Congresul S.U.A. a fondurilor pentru proiectul avionului supersonic SST, a anunțat ziaristilor hotărîrea sa fermă de a «relua ostilitățile» în cazul cînd guvernul și cercurile interesate vor încerca să repună pe tapet proiectul SST. Senatorul consideră avionul supersonic dăunător din punct de vedere financiar și primejios de poluant.

Alegerea lui ARNOLD MILLER ca președinte al celui mai vechi sindicat american — United Mine Workers — este apreciată ca un eveniment în mișcarea sindicală din S.U.A. Aceasta deoarece aducerea lui Miller — vechi militant, fost muncitor în mină, bolnav de silicoză — în fruntea sindicatului semnifică înălțarea pentru prima oară, de către o mișcare pornită de jos, a unei conduceri, fiindtînd de mulți ani, corupte.

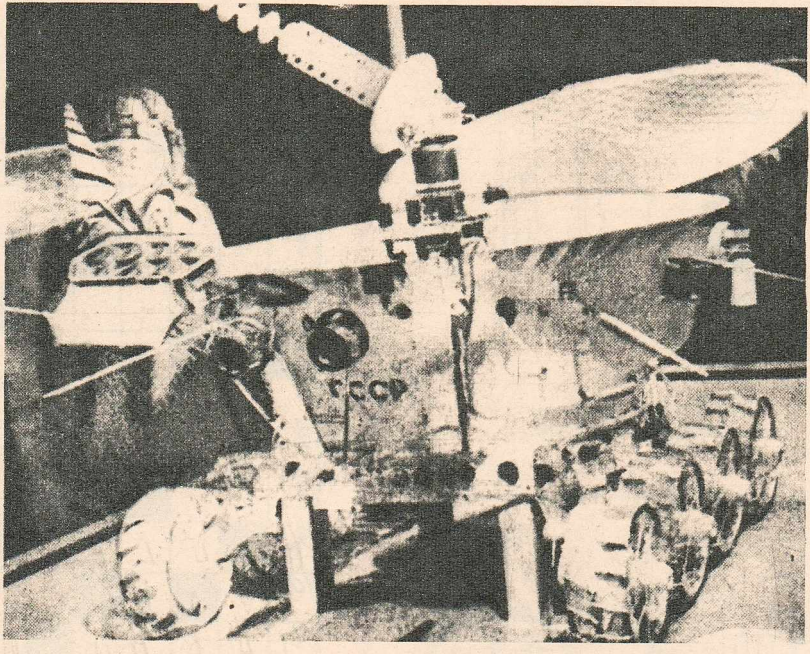
Refuzul S.U.A. de a-l primi pe noul ambasador al Suediei, YNGVE MÖLLER, este pus de observatorii politici pe seama iritării cercurilor oficiale americane după criticarea de către guvernul suedez a acțiunilor agresive ale Statelor Unite în Vietnam. Pînă și va lua în primire postul, Yngve Møller, membru al partidului social democrat, își continuă activitatea de redactor-șef al ziarului sindical «Arbetarbladet».

La dejunul oferit zilele acestea în onoarea sa de «Cercul republican», ministrul de externe francez, MAURICE SCHUMANN, a ținut să precizeze că țara sa doarește ca, în relațiile internaționale, înfruntarea dintre diferite blocuri să fie înlocuită printr-un dialog între popoare și aceasta într-un cadru adecvat, care să le asigure și să le respecte independența.

palatul descoperirilor s-a îmbogățit

Un nou exponat atrage atenția vizitatorilor la Palais de la Decouverte din capitala franceză. Este vorba de macheta «Lunohod»-ului — vehiculul spațial sovietic (echipat cu un reflector de proveniență franceză), care a aselenizat la 17 noiembrie 1970, transmițînd pe Pămînt date de un deosebit interes științific.

cronica de trei secunde

SCRISOARE DE DOR

Draga mea,

Află despre mine că sînt bine și sănătos. Mă gîndesc mult la tine, la noi, nu e zi să nu te am în fața ochilor — așa cum ți-am promis la plecare. Mă trezesc și adorm cu imaginea cămăruței noastre de pe Nerva Traian — deși știu că de cînd nu ne-am văzut ai primit repartiția și te-ai mutat, în sfîrșit, la bloc. Nu mi-ai scris niciodată cum ai aranjat casa; aici totul e minunat și fascinant. De dimineața pînă seara privesc în dreapta și în stînga, sus și jos, în jurul meu și pînă departe. E amețitor. E o țară de basm. Din cînd în cînd ne întrebăm unde sîntem. Aproximativ sîntem în apele Marii Bariere australiene, dar noi am crezut că sîntem în rai, deși adîncimea la care ne aflăm ne-ar fi dat dreptul să credem că am coborît în iad. E atîta frumusețe, draga mea, încît nu mai știm ce-i aceea iadul, ce-i aceea raiul, chiar ideea de dimineață sau de noapte s-a estompat. Trăim în tăcere și în feerie. Aceasta nu înseamnă că nu observăm fenomene foarte grozave, care unora dintre noi le dau coșmaruri însoțite de vertijuri și chiar grețuri. E întotdeauna pretul cunoașterii — n-are rost să te sperii, eu am nervii tari.

Am cunoscut familia Labrizilor. Sînt de neuitat. I-am urmărit cu dragoste și abjecție, am trecut cu ei prin toate stările sufletești, fără a-i putea înțelege, desigur, ceea ce ne-a dat tuturor și o stare de nebunie. Femeile Labrizilor trăiesc încă în haremuri. Haremurile lor sînt organizate după legea străveche: multe femei dominate de un singur bărbat. Nici o obiecție, nici o rivalitate, nici o revoltă. Nimeni nu ucide pe nimeni, nici o femeie nu vrea să evadeze, nici una nu are conștiința prizonieratului ei, nostalgia dacă nu a libertății individuale măcar a altui harem, a altui stăpîn... Într-o zi, bărbatul care guverna haremul a murit. Înmormîntarea a fost sobra, calmă. Labrizii nu cunosc disperarea, dar nici euforia. Numai că la cîteva ore — subliniez: la cîteva ore — una

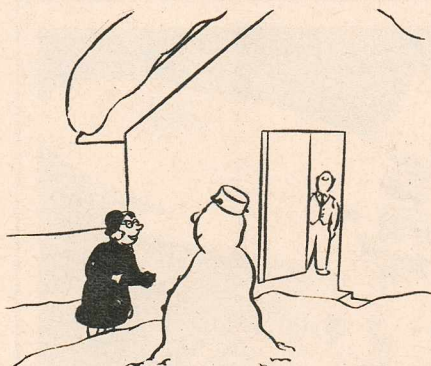
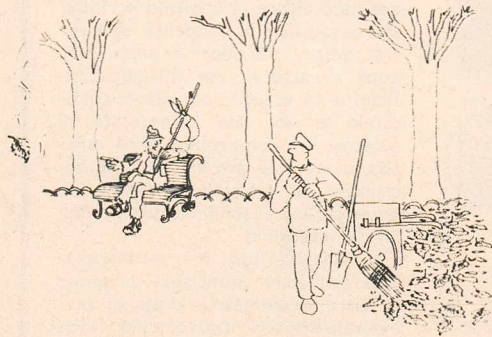
din femeile haremului a început să se comporte ca bărbatul decedat! Cu aceeași agresivitate, cu același instinct masculin; ea devenise bărbatul... Am urmărit-o timp de 14 zile — pînă s-a transformat într-un adevărat mascul. dominant al haremului, sigur pe el însuși, cu toate femeile la picioare, de nimeni contestat, de toate venerat, capabil să fecundeze și să terorizeze.

Vei spune, parcă te aud, că halucinez, că aici — în adîncul mării — mi-am pierdut mințile. Liniștește-te. L-am întrebât pe Robertson, care urmărește de 25 de luni haremurile Labrizilor — omul mi-a confirmat observațiile, el a identificat pînă azi 48 de schimbări de sex în această familie urmărită de legi nu mai puțin blestamate decît cele ale Atrizilor... Halucinat nu sînt eu, ci ei, Labrizii. Căci Robertson e de părere încă ceva: că oricare dintre femeile haremului se poate metamorfoza în bărbat, oricare dintre ele e înarmată de la natura cu această putere. Și atunci ce le împiedică să devină, toate, fie și deodată — ar fi un spectacol, nu-i așa? — stăpîni peste grup? De ce nu pot da, toate, o lovitură de stat, de teatru sau numai de harem? Explicația e nemaipomenită, cred că merita să cobor aici, în adînc, pentru a o afla: ierarhiile sînt atît de rigide și de stricte în cadrul haremului că însăși producerea de hormoni pentru metamorfozare e inhibată și frînată. Ierarhiile la Labrizi — peștișori cu aspect într-adevăr respingător, cum zic dicționarele — au dus la planificarea hormonală, la controlul celor mai secrete secreții, la o nebunie — după părerea mea — mai profundă și totodată mai rezonabilă decît a oricărui nebuni bipezi.

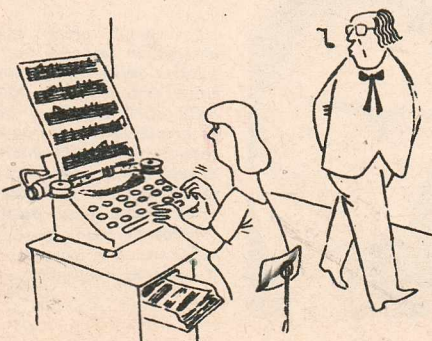
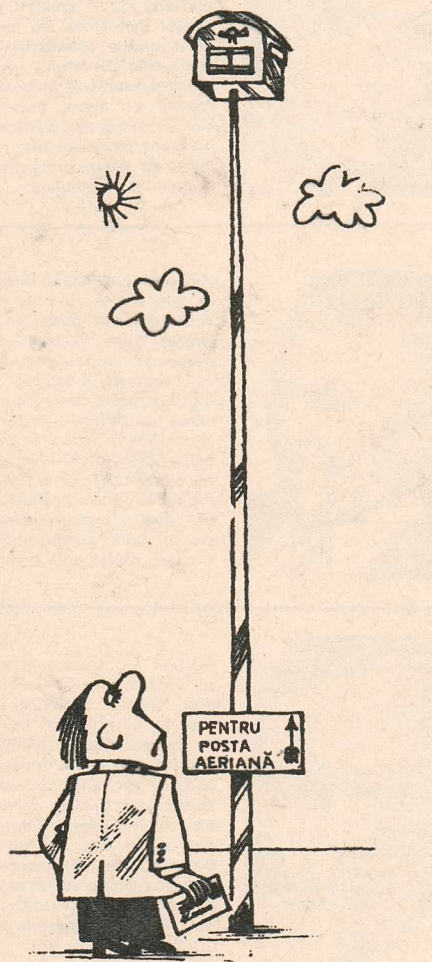
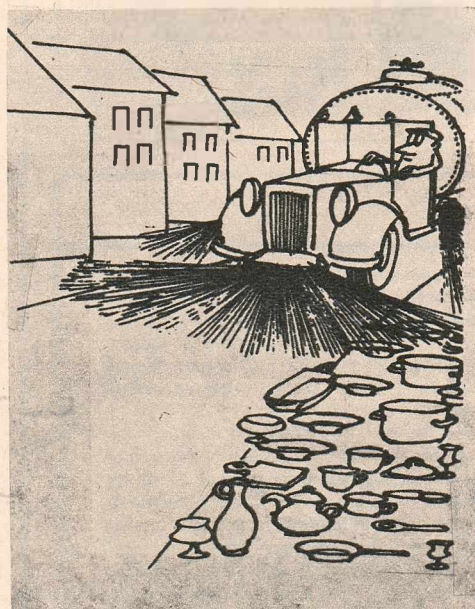
...Mai trebuie să-ți spun, draga mea, cît te iubesc? Mai trebuie să-ți jur că mă trezesc și adorm gîndindu-mă la tine, la noi, la cămăruța noastră, care abia aici, pe acest batiscaf, capătă adevărata ei dimensiune de cuibusor de nebunii? Lasă-mă să-ți strig, din adîncul oceanului, ceea ce pentru poet era o șoaptă: fii stăpîna mea, iubito!...

Radu COSASU

DE PESTE HOTARE

— Scumpule, mi-a spus oculistul
că-mi merge mult mai bine...

PEISAJ
ÎN ALB

1	Q	E	A	R	C	E	A	F	▲	P	A	P
2	▲	N	T	A	R	C	T	I	C	H	A	R
3	W	E	O	N	▲	R	A	C	H	E	T	E
4	▲	▲	N	E	V	A	▲	A	E	▲	A	V
5	▲	F	▲	T	O	N	I	T	Z	A	▲	A
6	P	O	R	T	R	E	T	▲	A	H	A	Z
7	A	C	E	I	A	▲	R	A	Z	A	▲	A
8	P	A	L	▲	C	H	I	L	▲	B	A	T
9	▲	▲	E	L	E	I	▲	B	C	▲	L	O
10	D	V	▲	A	▲	C	R	E	A	N	G	A
11	I	A	R	N	A	▲	A	T	I	▲	E	R
12	I	R	I	T	A	T	I	▲	S	O	R	E

ORIZONTAL: 1) Cusut cu
ață albă — Pelicanolul ciz-
marului. 2) Ținut al nesfir-
șitelor întinderi immaculate. 3)
Face so noapte... albă — Se
intrec în sportul alb (fig.).
4) Cunoscutul fluviu din zona
unor feerice nopți albe — Ea
e altfel! — Începe avalanșa!
5) Pictor român, autor al
lucrării «Basmau albă». 6)
Un desen... cu cap — Rege
antic. 7) Cei de colo — Albă,
neagră, galbenă, roșie, de
exemplu. 8) Alb la față — Kg
— Accesoriu pentru schiori.
9) Interjecție, mirare — Bec!
— Leo! 10) Dumneavoastră
mai pe scurt — Marele nostru
povestitor, autor al basmului
«Harap Alb». 11) Simfonia
albă — Troian dobrogean
(pl.) — O notă pe dos. 12)
Li s-au scos peri albi (fig.)
— Alb-negre.

VERTICAL: 1) A scoate
peri albi! — Alb-pufoase în-
spre toamnă. 2) Moșul care
vine pe la gene — Înnoată în

Marea Albă — Alb ca... pe-
rețele. 3) Slăbit, anemic —
Negre în cerul gurii — Carie!
4) Poet satiric român din
opera căruia desprindem bu-
cata «Narcisele» — Antide-
rapant de sezon pentru auto-
mobiști. 5) Cer! — Înghite
tot — Una peste alta! 6)
Pinzele albe... cu jocuri de
umbre și lumini — Antract
verbal cu nasul roșu. 7) De
«însăilat» careul de față —
Orășel în Italia — Ipotetică
lume a ingerilor. 8) Mai, vechi
— Cu părul aproape alb. 9)
Un om de răspundere — Cu
flori albe în primăvară. 10)
Paie (Mold.) — Neînfricatul
căpitan pornit pe urmele uria-
șei balene albe (Melville). 11)
Cută! — Tară mediteranea-
nă. 12) Strânge bani albi
pentru zile negre (fem.).

Toma MICHINICI

Dicționar: AHAZ. ITRI.
PAE.

Dezlegarea jocului «LA SFÎRȘIT, LA ÎNCEPUT...»
apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) START — CUGET. 2) FINE — NOVICI. 3)
INITIERE — TT. 4) RT — ULTERIOR. 5) SEARA — CTA —
A. 6) I — L — RETUSAT. 7) TUFA — NORINA. 8) NAS-
TERI — T. 9) TIBIA — I — BIS. 10) UCENICI — RACI. 11)
SET — AVANSAT.